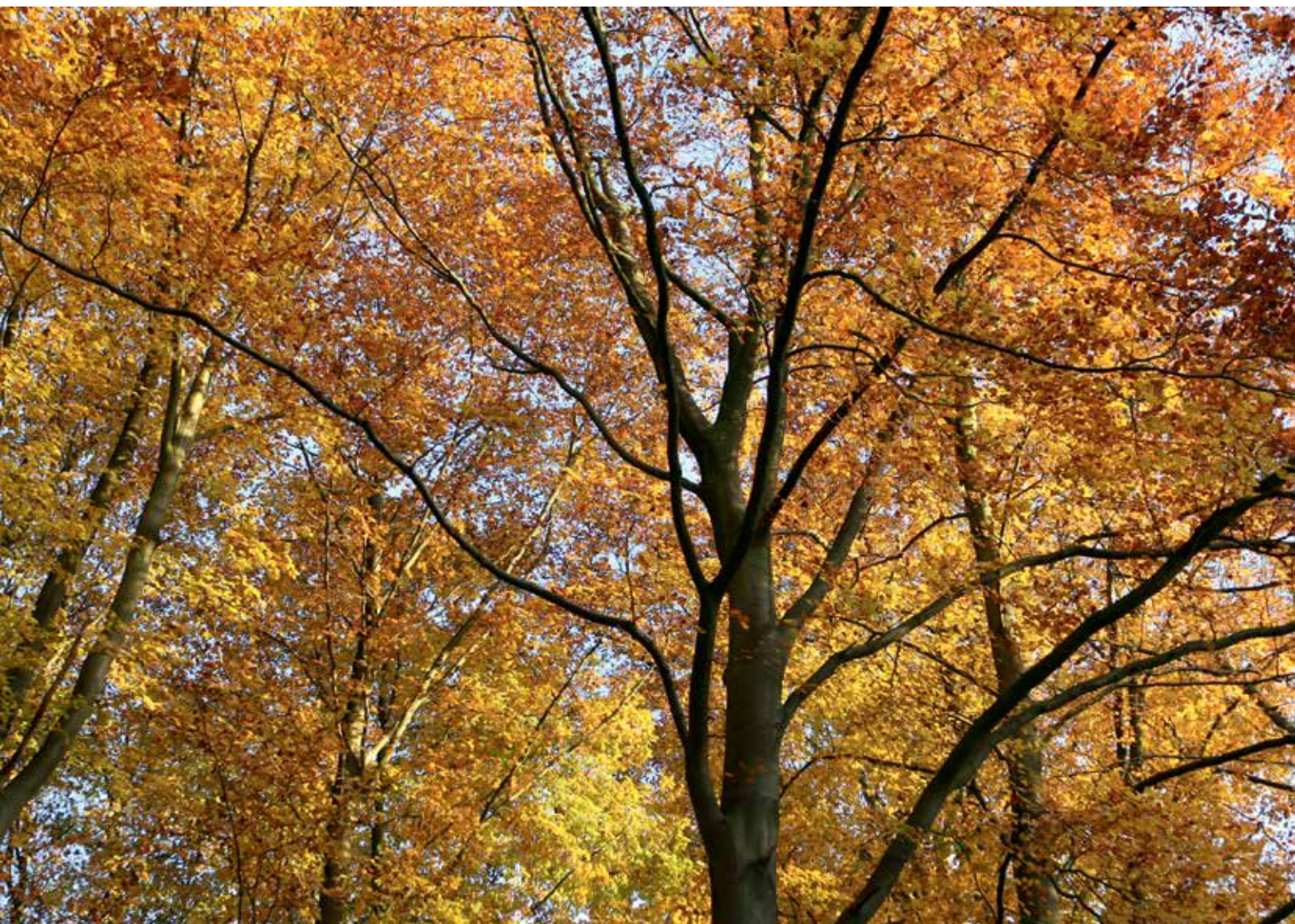

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Gemeentefonds

Septembercirculaire 2013

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

de gemeentebesturen, ter attentie van de raden en de
colleges van B&W

DGBK/ Bestuur, Democratie
en Financiën

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

circulaire

Datum
17 september 2013

Kenmerk
2013-0000536544

Onderwerp	septembercirculaire gemeentefonds 2013
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Juridische grondslag	
Relaties met andere circulaire's	meircirculaire 2013 (2013-231941)
Ingangsdatum	17 september 2013
Geldig tot	1 juli 2014

Voorwoord

Voor u ligt de septembercirculaire gemeentefonds 2013. In deze circulaire wordt u over de gemeentefondsuitkeringen 2011 en verder geïnformeerd.

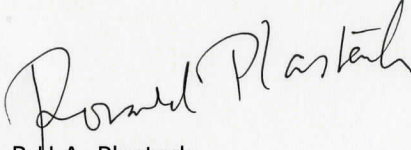
Het accres valt in 2014 € 300 miljoen lager uit dan in de meicirculaire 2013 is aangekondigd. De meicirculaire 2013 bevatte reeds een 'winstwaarschuwing'. Oorzaken voor het lagere accres zijn maatregelen uit het aanvullende beleidspakket van € 6 miljard die doorwerken in de accessen en de tegenvallende economische ontwikkeling. Het kabinet heeft in de besluitvorming over het aanvullende beleidspakket afgezien van extra maatregelen ten aanzien van het gemeentefonds, in lijn met de afspraak uit het financieel akkoord om extra generieke kortingen op het gemeentefonds zoveel mogelijk te voorkomen. Per saldo resteert een ruim positief accres in 2014.

Zowel door gemeenten als door het Rijk wordt hard gewerkt aan de invoering van de decentralisaties. Aan rijkszijde staan de komende maanden in het teken van de behandeling van de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet. De genoemde wetten zullen u een duidelijker beeld geven over de taken en verantwoordelijkheden voor gemeenten en over de met de decentralisaties gemoeide ombuigingstaakstellingen en budgetten. In dezelfde periode zal naar verwachting duidelijkheid ontstaan over de inrichting van het financiële arrangement van de decentralisaties: het sociaal deelfonds. De gemeentefondsbeheerders leggen samen met de staatssecretaris van VWS de laatste hand aan de verdeling van de nieuwe Wmo voor 2015. Het macrobudget voor de nieuwe Wmo voor 2015 is afhankelijk van nadere besluitvorming over een aantal onderwerpen. U ontvangt daarom, in tegenstelling tot eerdere berichtgeving, in oktober de informatie over de verdeling van het macrobudget nieuwe Wmo voor 2015.

Mij bereikten signalen dat gemeenten in de meicirculaire 2013 informatie misten over de intensivering van het armoedebeleid zoals in het Regeerakkoord aangekondigd. Bij de augustusbesluitvorming heeft het kabinet de intensivering in stand gehouden. Besluitvorming over de precieze inzet van deze middelen is nog niet afgerond. Vooruitlopend op nadere besluitvorming over € 80 miljoen voor 2014 en € 100 miljoen vanaf 2015 is in deze circulaire al wel een toevoeging voor 2013 van € 19 miljoen voor armoedebeleid opgenomen.

Het wetsvoorstel om tot minder raadsleden te komen is in de Eerste Kamer afgewezen. De korting op het gemeentefonds die voortvloeit uit het Regeerakkoord blijft staan. Gemeenten wordt nu gevraagd langs andere weg besparingen te realiseren op hun bestuurskosten.

Mede namens de staatssecretaris van Financiën,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk

Inhoudsopgave

1	Accres en decentralisaties	1
1.1	Accres	1
1.2	Decentralisaties	3
2	Uitkeringsjaar 2011.....	5
2.1	Definitieve vaststelling uitkeringsfactor en bedragen per eenheid	5
2.2	Voorschotbetalingen	5
2.3	Beschikkingen algemene uitkering	5
3	Uitkeringsjaar 2012.....	7
3.1	Ontwikkeling uitkeringsbasis en uitkeringsfactor	7
3.2	Voorschotbetalingen.....	7
4	Uitkeringsjaar 2013.....	9
4.1	Opbouw uitkeringen	9
4.2	Mutaties en verdeelaspecten algemene uitkering	11
4.2.1	Armoedebeleid 2013	11
4.2.2	Digitaal klantdossier (DKD).....	11
4.2.3	Intensivering Amsterdam voortijdig schoolverlaters Caribisch Nederland	11
4.2.4	Ontwikkeling uitkeringsbasis	12
4.2.5	Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid	12
4.3	Mutatie integratie- en decentralisatie-uitkeringen met effect op omvang gemeentefonds	12
4.4	Verzameltabel	12
4.5	Voorschotbetalingen.....	13
5	Uitkeringsjaar 2014.....	15
5.1	Opbouw uitkeringen	15
5.2	Mutaties en verdeelaspecten algemene uitkering	16
5.2.1	Suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	16
5.2.2	Financiering meerjarige onderzoeksagenda CPB	17
5.2.3	Waarderingskamer.....	17
5.2.4	Armoedebeleid	17
5.2.5	Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving	18
5.2.6	Maatstaf herindeling	18
5.2.7	Ontwikkeling uitkeringsbasis	19
5.2.8	Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid	19
5.3	Mutatie integratie- en decentralisatie-uitkeringen met effect op omvang gemeentefonds	19
5.4	Verzameltabel	19
5.5	Voorschotbetalingen.....	20
6	Meerjarenperspectief	21
6.1	Opbouw uitkeringen 2015-2018.....	21

6.2	Mutaties en verdeelaspecten algemene uitkering	22
6.2.1	BTW-compensatiefonds	22
6.2.2	Plafond BTW-compensatiefonds	22
6.2.3	Dualiseringskorting	23
6.2.4	Meerjarige ontwikkeling uitkeringsfactor	23
6.3	Verzameltabel	24
7	Integratie- en decentralisatie-uitkeringen.....	25
7.1	Opbouw integratie- en decentralisatie-uitkeringen.....	25
7.2	Integratie-uitkering Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).....	28
7.3	Centra voor Jeugd en Gezin.....	29
7.4	Maatschappelijke opvang	30
7.5	Vrouwenopvang	30
7.6	Jeugdwerkloosheid.....	30
7.7	Werkgeversdienstverlening	30
7.8	Nationale gebiedsontwikkeling (Nota Ruimte en BIRK).....	31
7.9	Invoeringskosten decentralisatie jeugd	31
7.10	Green Deal.....	31
8	Overige mededelingen	33
8.1	Loon- en prijsontwikkeling	33
8.2	Macronorm OZB.....	33
8.3	Herijking gemeentefonds	33
8.4	Financieel overzicht gemeenten 2013	34
8.5	Aanpassingen in het Besluit Begroting en Verantwoording	36
8.6	Schatkistbankieren.....	37
8.7	Informatie voor derden.....	37
8.8	Onderzoek naar financiële resultaten grondexploitatie	38
8.9	Herverdeling wegenbeheer.....	39
8.10	Aanvullende uitkeringen artikel 12 Financiële-verhoudingswet en ICL-bijdrage Lelystad	39
8.11	Jaarlijkse weging decentralisatie-uitkeringen	40
8.12	EMU-saldo	41
8.12.1	Wet Houdbare overheidsfinanciën.....	41
8.12.2	Macronorm EMU-saldo decentrale overheden	41
8.12.3	Individuele referentiewaarden EMU-saldo decentrale overheden.....	41
8.13	Verbetering van de circulaire	41
9	Bijlagen	43
9.1	Bijlage 1 Verdeeltabellen 2013 en 2014	44
9.2	Bijlage 2 Overzicht van verdeeltabellen 2014, gegroepeerd naar cluster	51
9.3	Bijlage 3 Volumina maatstaven 2013-2018	56
9.4	Bijlage 4 Integratie-uitkering Wmo.....	58
9.5	Bijlage 5 Decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin	68

9.6	Bijlage 6 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang.....	74
9.7	Bijlage 7 Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang	76
9.8	Bijlage 8 Decentralisatie-uitkering Jeugdwerkloosheid	78
9.9	Bijlage 9 Decentralisatie-uitkering Werkgeversdiensten.....	80
9.10	Bijlage 10 Suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	82

1 Accres en decentralisaties

1.1 Accres

Het kabinet blijft ook voor 2014 inzetten op een verbetering van de overheidsfinanciën. Het kabinet heeft daarom besloten tot een pakket aanvullende besparingen van 6 miljard euro in 2014 en verder. Dit aanvullende beleidspakket werkt op onderdelen door op het accres voor het gemeentefonds.

Tabel 1.1 Accressen gemeentefonds 2013-2018 (in € mln)

Uitkeringsjaar	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Accres	-157,318	691,054	-157,611	49,028	123,898	9,186
Accres in procenten	-0,93	4,24	-0,94	0,31	0,79	0,06
Accres (stand meicirculaire 2013)	-138,588	973,468	14,608	139,247	88,176	88,176
Verschil t.o.v. meicirculaire 2013	-18,73	-282,414	-172,219	-90,219	35,722	-78,99
Cumulatief verschil	-18,73	-301,144	-473,363	-563,582	-527,86	-606,85
Cumulatief accres	-157,318	533,736	376,125	425,153	549,051	558,237

Toelichting op de accressen

Ten opzichte van de meicirculaire 2013 is het accres 2014 per saldo naar beneden bijgesteld met 282 miljoen euro. Voor het grootste deel is dit het gevolg van enkele maatregelen uit het aanvullende beleidspakket. Daarnaast hebben enkele macro-economische ontwikkelingen een drukkend effect op het accres. Het accres 2014 is naar beneden bijgesteld, van 5,95 procent in de meicirculaire 2013, naar 4,24 procent in deze circulaire.

1. Effecten van het aanvullende beleidspakket op het accres 2014 en verder

De volgende maatregelen uit het aanvullende beleidspakket hebben effect op het accres, waarbij geldt dat maatregelen op de rijksbegroting voor ongeveer 20 procent doorwerken in het accres van gemeentefonds en provinciefonds gezamenlijk:

Accres 2014

- In 2014 wordt de loonbijstelling voor kabinets- en onderwijssectoren (exclusief zorg) voor zover het contractloonontwikkeling betreft ingehouden. Dit leidt tot een besparing van 750 miljoen euro op de rijksbegroting.
- In de meicirculaire 2013 is reeds toegelicht dat de prijsbijstelling 2013 in het jaar 2013 is ingehouden. In het aanvullend beleidspakket is ook de meerjarige doorwerking van de prijsbijstelling 2013 ingehouden. Dit levert een besparing op van 600 miljoen euro.
- De departementale begrotingen dragen 156 miljoen euro bij in het aanvullende beleidspakket.
- De eerder ingeboekte bezuiniging van 111 miljoen euro op de huurtoeslag wordt teruggedraaid.
- Het energieakkoord leidt tot een aantal uitgavenstijgingen. In 2014 gaat het om 40 miljoen euro.

Accres 2015

Het kabinet gaat de huidige toeslagen stroomlijnen en vereenvoudigen door de invoering van de huishoudentoeslag. De huishoudentoeslag wordt gefaseerd ingevoerd. In 2015 wordt de MKOB (mogelijkheid koopkrachttegemoetkoming oudere belastingplichtigen) afgeschaft. In hetzelfde jaar wordt een ouderencomponent binnen de huishoudentoeslag geïntroduceerd waarin het budget van de fiscale ouderenkortingen wordt opgenomen. Het afschaffen van de MKOB (-1 miljard euro) en de introductie van de kop op de zorgtoeslag voor ouderen (+ 0,25 miljard euro) leidt per saldo tot een mutatie op de rijksbegroting in 2015 van ongeveer -750 miljoen euro.

Accres 2017

In het energieakkoord is afgesproken dat de doelstelling duurzame energie van 16 procent niet in 2020 maar in 2023 zal worden gerealiseerd. Dit leidt ertoe dat de SDE+-uitgaven vanaf 2017 lager zijn dan geraamd. In 2017 gaat het om een bedrag van 200 miljoen euro, oplopend naar 600 miljoen euro structureel.

2. Overig

Naast bovenstaande maatregelen, is in het aanvullende beleidspakket sprake van aanpassingen van kasritmes van enkele intensiveringen uit het Regeerakkoord die effect hebben op het accres in de verschillende jaren. De kasverschuivingen zijn 100 miljoen euro tot 200 miljoen euro groot, van de jaren 2014 en 2015 (een negatief effect op het accres) naar de jaren 2016 en 2017 (een positief effect op het accres van eenzelfde omvang).

Reële accessen

In tabel 1.2 worden de nominale accessen uit tabel 1.1 vergeleken met de raming van het Centraal Planbureau van de prijsontwikkeling van het bruto binnenlands product.

Tabel 1.2 Nominale en reële accessen 2013-2018 (in procenten)

Uitkeringsjaar	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Accres (a)	-0,93%	4,24%	-0,94%	0,31%	0,79%	0,06%
Prijsontwikkeling BBP ¹ (b)	1,54%	1,39%	1,27%	0,80%	0,59%	0,59%
Reëel accres ² (c)	-2,43%	2,81%	-2,18%	-0,49%	0,20%	-0,53%

1 Bron: CPB

2 Het percentage waarmee het accres de pBBP overtreft: $c = (1+a)/(1+b) - 1$.

De reële accessen zijn niet meer dan richtinggevend. Gemeenten met statistieken over hun eigen volume- en prijsontwikkeling van de uitgaven kunnen desgewenst de nominale accessen defleren met hun eigen specifieke gegevens.

Definitief accres, gemeenterekening en decembercirculaire

Eerder dit jaar is gebleken dat er bij gemeenten behoefte is aan een extra informatiemoment over de accresontwikkeling, om een zo actueel mogelijke jaarrekening op te kunnen stellen. Momenteel zoeken wij uit of wij met ingang van dit jaar, via een melding in de decembercirculaire, in die behoefte van gemeenten kunnen voorzien.

In mei van het daaropvolgende jaar berichten wij over de definitieve stand van het accres, die dan beschikbaar is.

1.2 Decentralisaties

1.2.1 Algemeen

Inleiding

De resterende maanden van dit jaar staan wat betreft de decentralisaties in het teken van de behandeling van de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet. De genoemde wetten geven een duidelijker beeld over de taken en verantwoordelijkheden voor gemeenten en over de met de decentralisaties gemoeide ombuigingstaakstellingen en budgetten. In dezelfde periode zal naar verwachting duidelijkheid ontstaan over de inrichting van het financiële arrangement van de decentralisatie: het sociaal deelfonds. Het financiële arrangement beoogt de omslag te bevorderen naar meer samenhangend problemen integraal oplossen, door in stappen de budgetten te bundelen die zich richten op participatie. Het eindperspectief is één integraal budget binnen het gemeentefonds. In het debat over de langdurige zorg op 13 juni 2013 heeft de staatssecretaris van VWS naar aanleiding van de aangenomen motie Van 't Wout-Bergkamp toegezegd rond oktober 2013 de Tweede Kamer tussentijds te informeren over de vormgeving van het financiële arrangement.

Onderzoek Centraal Planbureau

Op 10 september 2013 heeft het kabinet in het kader van de uitvoering van de motie Schouw ((Kamerstuk 33400-B/33400-C, nr. 13) de CPB-rapportage "Decentralisaties in het sociaal domein", inclusief kabinetsreactie aan de Tweede Kamer aangeboden. Het kabinet heeft waardering voor het grondige en gedegen werk dat, binnen het kader van de door de VNG en het kabinet gezamenlijk geformuleerde onderzoeksopdracht, door het CPB is verricht. De rapportage biedt helder inzicht in de bestaande kansen en risico's en ondersteunt het kabinetsbeleid en de inspanningen die vanuit het Rijk en vanuit de gemeenten plaatsvinden inzake de drie decentralisaties in het sociaal domein. Op basis van de rapportage kan door het kabinet, de Kamer en gemeenten in de wetgevingstrajecten en bij de inrichting van de financiën scherp geacteerd worden ten aanzien van de benoemde kansen en risico's die met de decentralisaties gepaard gaan. Een volgende stap is dat nog meer gedetailleerd zicht wordt verkregen op wat de (beleids)instrumenten zijn waarmee de risico's van de decentralisaties in de uitvoering kunnen worden beperkt of weggenomen en de kansen kunnen worden gemaximaliseerd; dit gegeven de budgettaire kaders van het regeerakkoord, het zorgakkoord en het sociaal akkoord en kijkend naar de drie decentralisaties als geheel. Het CPB stelt dat dit zicht kan worden geboden op het moment dat alle wetsvoorstellen na advies van de Raad van State aan de Kamer zijn aangeboden, de (macro) bedragen die gemoeid zijn met de overheveling van taken naar de gemeenten, én de concreet gespecificeerde budgetverdeelmodellen op basis van objectieve gegevens

bekend zijn. In dit kader heeft het kabinet het CPB verzocht om in het voorjaar van 2014 een vervolgrapportage op te leveren waarin meer en detail wordt ingegaan op de (beleids)instrumenten waarmee de risico's van de decentralisaties in de uitvoering kunnen worden beheerst of weggenomen en de kansen optimaal kunnen worden benut.

1.2.2 Jeugd

In de meicirculaire 2013 is een indicatie opgenomen van het bedrag dat gemeenten in 2015 voor de decentralisatie Jeugd gaan ontvangen (kort na het uitbrengen van de circulaire is een verbeterde versie op internet geplaatst). Ten opzichte van de meicirculaire 2013 zijn er verschillende ontwikkelingen opgetreden die gevolgen hebben voor het uiteindelijk over te hevelen budget. In de eerste plaats betreft dit aanpassingen in de berekening van het macrobudget, vooral door het werken met nieuwe gegevens die de realisatie 2012 beter benaderen. In de tweede plaats heeft dit te maken met wijzigingen/verbeteringen in de verdeling op basis van cliëntaantallen. Deze ontwikkelingen worden nauwgezet uitgewerkt, maar de financiële consequenties zijn nog onvoldoende uitgekristalliseerd zodat geen nieuwe verdeling kan worden gemeld. Deze volgt in mei 2014, evenals het definitief over te hevelen budget. Daarnaast zal informatie worden opgenomen over de compensatie van uitvoeringskosten, waaronder informatie over compensatie voor extra uitvoeringskosten van € 16 miljoen in 2015 en € 26 miljoen vanaf 2016.

Op www.voordejeugd.nl/transitiearrangementen is informatie te vinden over cliëntaantallen. In december 2013 worden in de jeugdmonitor van het CBS de meest actuele aantallen cliënten per zorgvorm weergegeven voor 2011 en waar mogelijk voor 2012.

1.2.3 Zorg

In de meicirculaire 2013 is aangekondigd dat gemeenten in deze circulaire worden geïnformeerd over de verdeling van het macrobudget nieuwe Wmo voor 2015 op basis van historische budgetten. De Tweede Kamer heeft de staatssecretaris van VWS gevraagd om haar per brief te informeren over de positionering van een aantal specifieke groepen. De besluitvorming over wie vanaf 2015 verantwoordelijk is voor deze specifieke groepen heeft vanzelfsprekend ook financiële effecten. Daarom is er voor gekozen gemeenten niet in deze circulaire te informeren. In plaats daarvan ontvangen gemeenten in oktober de informatie over de financiële gevolgen van het wetsvoorstel Wmo 2015, waarin de besluitvorming over specifieke groepen reeds verwerkt is.

1.2.4 Participatie

Ten behoeve van de toekomstige verdeling van de middelen die beschikbaar zijn op grond van de Participatiewet is een vooronderzoek uitgevoerd. Een vervolgonderzoek naar de (objectieve) verdeelmaatstaven van de middelen beschikbaar voor de Participatiewet in relatie tot de decentralisaties sociaal domein per 2015 is noodzakelijk. In komende circulaire's zullen nadere mededelingen over de voortgang worden gedaan.

2 Uitkeringsjaar 2011

2.1 Definitieve vaststelling uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

Evenals in voorgaande jaren kunnen wij de uitkeringsfactor van het jaar t-2 (in dit geval 2011) op dit moment niet definitief vaststellen. Dit wordt veroorzaakt door de tijd die nodig is voor het opstellen van definitieve cijfers betreffende de verdeelmaatstaven onroerendezaakbelasting (OZB) 2011. De vaststelling zal naar verwachting wel aan het einde van 2013 kunnen plaatsvinden. U wordt hierover in de decembercirculaire 2013 nader geïnformeerd.

2.2 Voorschotbetalingen

De bevoorschotting voor het uitkeringsjaar 2011 wordt ongewijzigd voortgezet. Hij wordt ook niet aangepast voor de wijziging als gevolg van aanpassingen aan het verdeelmodel Wmo en het verdeelmodel Maatschappelijke opvang over 2011 (zie de paragrafen 7.2 en 7.3). Deze wijzigingen zullen worden verwerkt bij de aanpassing van de bevoorschotting naar aanleiding van de decembercirculaire 2013.

2.3 Beschikkingen algemene uitkering

Uiterlijk december 2013 zullen wij de beschikkingen opmaken tot vaststelling van de algemene uitkering 2011. Gemeenten waarvoor dan geldt dat nog niet alle basisgegevens definitief beschikbaar zijn, zullen de beschikking op een later tijdstip ontvangen.

3 Uitkeringsjaar 2012

3.1 Ontwikkeling uitkeringsbasis en uitkeringsfactor

De ontwikkeling van de uitkeringsbasis 2012 geeft geen aanleiding tot wijziging van de voorlopige uitkeringsfactor van 1,505.

3.2 Voorschotbetalingen

In de betaalmaand november 2013 wordt de bevoorschotting voor het uitkeringsjaar 2012 aangepast op grond van de informatie uit de paragrafen 7.2 tot en met 7.4.

4 Uitkeringsjaar 2013

4.1 Opbouw uitkeringen

Tabel 4.1 vermeldt de opbouw van de uitkeringen 2013 na actualisatie ten opzichte van de meicirculaire 2013. De tabel gaat uit van het bedrag aan uitkering dat voor 2012 is geraamd in de meicirculaire 2013. De mutaties zijn gegroepeerd per cluster. De algemene mutaties geven aan dat de financiële ruimte verandert. De andere mutaties betekenen eveneens meer of juist minder inkomsten, maar daar staan doorgaans extra of juist minder taken tegenover. De paragraafaanduiding in de tabel verwijst naar de paragraaf waarin de mutaties zijn toegelicht. Behalve door een andere omvang van het gemeentefonds veranderen de uitkeringen aan gemeenten ook door een andere verdeling, hetzij door veranderingen in het verdeelstelsel hetzij door de zogenaamde autonome ontwikkelingen in maatstaven, zoals bijvoorbeeld de inwonergroei. Ook daarover zijn in dit hoofdstuk enkele paragrafen opgenomen. Naast de algemene uitkering kent het gemeentefonds ook decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Die uitkeringen hebben een andere verdeelwijze dan de algemene uitkering. Informatie over die uitkeringen is te vinden in hoofdstuk 7; alleen enkele samenvattende bedragen zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Als handreiking zijn op internet rekenmodellen geplaatst waarmee de informatie uit deze circulaire wordt vertaald naar uitkomsten voor de afzonderlijke gemeenten.

Tabel 4.1 Opbouw uitkeringen 2013 (mln €)

	Raming deze circulaire ¹	§	Mei circulaire 2013 ²
Uitkeringen voorafgaand jaar (beginstand)			
			16.923,775
algemene mutaties			
- accres	-157,318	§ 1.1	-138,588
- accres tranche 2012 (structureel)	-192,020 @		
- accres tranche 2012 (incidenteel)	-192,020 @		
- correctie in verband met btw-verhoging vanaf 2013	-64,703 @		
- aanvullende algemene mutatie	12,114 @		
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	-8,500 @		
- Regeerakkoordkorting 100 miljoen (Rutte I)	-30,000 @		
- uitname IBD	-2,000 @		
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	0,000 @		
- A+O fonds	0,022 @		
- overheidsbrede inkoop van beeldmateriaal	0,300 @		
- Waarderingskamer (incl. landelijke voorziening WOZ) ³	<u>-0,765</u>		-0,816
			-634,890
cluster eigen inkomsten			
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	<u>0,000 @</u>		0,000
			0,000
cluster werk en inkomen			
- armoedebeleid 2013	19,000	§ 4.2.1	#
- digitaal klantdossier	0,606	§ 4.2.2	#
- aanpak fraude	1,800 @		
- aanpassing norm kwijtschelding en bijzondere bijstand ivm kosten kinderopvang	-2,000 @		
- aanvullende bijstand voor 65-jarigen en ouder	<u>-0,600 @</u>		
			18,806
cluster zorg			
- transitiekosten decentralisatie AWBZ begeleiding naar de Wmo	-15,600 @		
- herdenking slavennijverleden	0,150 @		
- uitvoeringskosten inburgering	-12,100 @		
- kinderopvangtoeslag voor doelgroepouders	<u>-40,000 @</u>		
			-67,550
cluster educatie			
- voortijdig schoolverlaters Caribisch Nederland	0,065	§ 4.2.3	#
- ingroeieregeling OHV	<u>8,500 @</u>		
			8,565
cluster sport, kunst & ontspanning			
- bibliotheken ⁴	<u>- @</u>		0,000
			0,000
cluster wegen en water			
- wijziging Babw	<u>-0,218 @</u>		-0,218
			-0,218
cluster fysiek milieu			
- transitiekosten Regionale Uitvoeringsdiensten	<u>-19,200 @</u>		-19,200
			-19,200
cluster bevolkingszaken			
- GBA	0,103 @		
- mGBA en ORRA	33,200 @		
- burgerzakensysteem-kern	<u>1,300 @</u>		
			34,603

Integratie- en decentralisatie-uitkeringen (excl. Wmo)			
- mutaties van invloed op omvang GF	23,437	§ 7.1	-11,663
		23,437	
Uitkeringen (excl. Wmo)		16.287,328	16.251,236
waarvan			
- algemene /aanvullende uitkeringen	14.930,856		14.929,864
- integratie- en decentralisatie-uitkeringen	1.276,819	§ 7.1	1.241,719
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	59,739		
- suppletie-uitkering bommenregeling	19,914		
- Wmo	1.561,182	§ 7.2	1.547,507

1 Het teken @ geeft aan dat dit onderdeel in voorgaande circulaire wordt toegelicht. Zie verzameltabel 2013.

2 De vergelijking met de meicirculaire 2013 is alleen opgenomen als de raming van het betreffende onderdeel is gewijzigd. Het teken # geeft een onderdeel aan dat niet werd geraamd in die circulaire.

3 Terugontvangst vanwege onderuitputting budget Waarderingskamer 2012.

4 Vanaf 2013 geïntegreerd in de algemene uitkering. De omvang is € 5,791 miljoen.

4.2 Mutaties en verdeelaspecten algemene uitkering

4.2.1 Armoedebeleid 2013

Voor de intensivering van het armoede- en schuldenbeleid is voor het jaar 2013 € 19 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd (zie voor een toelichting Tweede Kamer 2012-2013 24 515 nr. 265). De verdeling vindt plaats via de maatstaven huishoudens met laag inkomen (drempel) en bijstandsontvangers.

4.2.2 Digitaal klantdossier (DKD)

In 2011 is structureel € 1,610 miljoen aan de algemene uitkering onttrokken ten gunste van de VNG, in verband met het door de gemeenten in beheer nemen van onderdelen van het Digitaal Klantendossier (zie paragraaf 4.2 van de septembercirculaire 2011). Met deze middelen vervult de VNG zijn rol van regisseur/hoofdaannemer op dit gebied. De bijdrage ten gunste van de VNG is in onderling overleg opnieuw bepaald en bedraagt in 2013, in 2014 respectievelijk vanaf 2015 € 1,004 miljoen, € 0,823 miljoen respectievelijk € 0,611 miljoen. De algemene uitkering wordt als gevolg hiervan verhoogd. De middelen worden verdeeld via de maatstaf inwoners.

De declaratie van btw in verband met dit onderwerp blijft zoals vermeld in de septembercirculaire 2011: gemeenten zullen een afrekening van de VNG ontvangen, als grondslag voor de declaratie bij het BTW-compensatiefonds.

4.2.3 Intensivering Amsterdam voortijdig schoolverlaters Caribisch Nederland

De gemeente Amsterdam heeft met het Ministerie van OCW afgesproken het beleid ten aanzien van voortijdige schoolverlaters afkomstig uit het Caribisch deel van het Koninkrijk te intensiveren. Daarvoor is door het ministerie € 0,065 miljoen incidenteel aan het gemeentefonds toegevoegd. De verdeling vindt plaats via de maatstaf vast bedrag voor Amsterdam.

4.2.4 Ontwikkeling uitkeringsbasis

De ontwikkeling van de uitkeringsbasis voor het jaar 2013 geeft aanleiding tot het verhogen van de uitkeringsfactor met één punt ten opzichte van de stand meicirculaire 2013. Deze verhoging wordt vooral veroorzaakt door één punt negatief als gevolg van de ontwikkelingen bij de uitgavenmaatstaven en twee punten positief bij de maatstaven OZB. Voor 2013 komt één punt uitkeringsfactor naar huidig inzicht overeen met € 11,8 miljoen.

4.2.5 Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

Inclusief de aanvullende uitkering bedraagt de algemene uitkering over het jaar 2013 € 14.930,856 miljoen. De uitkeringsfactor stellen wij voorlopig vast op 1,439. Hierbij is rekening gehouden met bovenstaande behandelde onderwerpen.

De bedragen per eenheid van de maatstaven volgens de huidige stand treft u aan in de verdeeltabel 2013 in [bijlage 1](#).

4.3 Mutatie integratie- en decentralisatie-uitkeringen met effect op omvang gemeentefonds

Het gemeentefonds wordt met € 23,437 miljoen verhoogd ten opzichte van het uitkeringsjaar 2012. Door nieuwe, aflopende en in omvang wijzigende decentralisatie- en integratie-uitkeringen verandert de omvang van het gemeentefonds met genoemd bedrag ([zie hoofdstuk 7](#)).

4.4 Verzameltabel

De opbouwtabel 2013 (tabel 4.1) bevat onderdelen die in deze circulaire niet zijn toegelicht. In de tabel zijn zij aangeduid met het teken @. Deze wijzigingen zijn behandeld in eerdere circularies. Tabel 4.4 geeft per onderwerp de vindplaats.

Tabel 4.4 Verzameltabel 2013

Onderwerp/maatregel	Circulaire	Mutatie (mln euro)
algemene mutaties		
- aanvullende algemene mutatie	mei 2011, § 1.1	12,114
- accres tranche 2012 (structureel)	mei 2013, § 1.1	-192,020
- accres tranche 2012 (incidenteel)	mei 2013, § 1.1	-192,020
- overheidsbrede inkoop van beeldmateriaal	december 2011, § 4.2	0,300
- correctie in verband met btw-verhoging vanaf 2013	september 2012, § 1	-64,703
- accres (gerichte verdeling, ingroeiregeling OHV)	mei 2005, § 5.1	-8,500
- Regeerakkoordkorting 100 miljoen (Rutte I)	september 2011, § 5.9	-30,000
- uitname IBD	december 2012, § 5.1	-2,000
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	juni 2012, § 4.2	0,000
- A+O fonds	juni 2012, § 4.3	0,022
cluster eigen inkomsten		
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	juni 2012, § 4.2	0,000
cluster educatie		
- ingroeiregeling OHV	mei 2005, § 5.1	8,500
cluster werk en inkomen		
- aanvullende bijstand voor 65-jarigen en ouder	mei 2009, § 3.4	-0,600
- aanpak fraude	juni 2012, § 3.2	1,800
- aanpassing norm kw ijtschelding en bijzondere bijstand ivm kosten kinderopvang	juni 2012, § 4.4	-2,000
cluster zorg		
- herdenking slavennijverleden	mei 2013, § 3.2.2	0,150
- transitiekosten decentralisatie AWBZ begeleiding naar de Wmo	juni 2012, § 4.7	-15,600
- kinderopvangtoeslag voor doelgroepouders	september 2012, § 5.2.	-40,000
- uitvoeringskosten inburgering	juni 2012, § 4.5	-12,100
cluster wegen en water		
- wijziging Babw	september 2012, § 5.2.	-0,218
cluster fysiek milieu		
- transitiekosten Regionale Uitvoeringsdiensten	december 2012, § 4.1	-19,200
cluster bevolkingszaken		
- burgerzakensysteem-kern	september 2010, § 5.2	1,300
- GBA	juni 2007, § 3.4	0,103
- mGBA en ORRA	juni 2012, § 4.6	33,200
cluster sport, kunst & ontspanning		
- bibliotheken	juni 2007, § 3.7	n.v.t.

4.5 Voorschotbetalingen

De gegevens uit deze circulaire leiden tot aanpassing van de voorschotbetalingen op de uitkering over 2013. Het betreft bijstellingen van de bedragen per eenheid (zie bijlage 1) en de uitkeringsfactor (zie paragraaf 4.2.5) die met ingang van de betaalmaand november 2013 geëffectueerd zullen worden.

5 Uitkeringsjaar 2014

5.1 Opbouw uitkeringen

Tabel 5.1 vermeldt de opbouw van de uitkeringen 2014 na actualisatie ten opzichte van de meicirculaire 2013. De tabel gaat uit van het bedrag aan uitkeringen dat voor 2013 is geraamd in tabel 4.1. De mutaties zijn gegroepeerd per cluster. De paragraafaanduiding in de tabel verwijst naar de paragraaf waarin de wijzigingen in de mutaties zijn toegelicht.

Tabel 5.1 Opbouw uitkeringen 2014 (mln €)

	Raming deze circulaire	§	Mei circulaire 2013
Uitkeringen voorafgaand jaar (beginstand)	16.287,328		16.251,236
algemene mutaties			
- accres	691,054	§ 1.1	973,468
- accres tranche 2012 (incidenteel)	192,020 @		
- aanvullende algemene mutatie	12,085 @		
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	-8,500 @		
- Regeerakkoordkorting 100 miljoen (Rutte I)	-20,000 @		
- btw-verhoging	-238,882 @		
- correctie in verband met btw-verhoging vanaf 2013	64,703 @		
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	21,541	§ 5.2.1	39,951
- A+O fonds	-0,062 @		
- onderzoeksagenda CPB	-0,250	§ 5.2.2	#
- Waarderingskamer	<u>-0,075</u>	§ 5.2.3	pm
	713,634		
cluster eigen inkomsten			
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	<u>-21,541</u>	§ 5.2.1	39,951
	-21,541		
cluster werk en inkomen			
- armoedebeleid 2013	-19,000	§ 4.2.1	#
- armoedebeleid	pm	§ 5.2.4	#
- digitaal klantdossier	0,182	§ 4.2.2	#
- Wet maatregelen Werk en Bijstand	pm		
- aanvullende bijstand voor 65-jarigen en ouder	<u>-1,200 @</u>		
	-20,018		
cluster zorg			
- transitiekosten decentralisatie AWBZ begeleiding naar de Wmo	5,000 @		
- herdenking slavennijverleden	-0,150 @		
- uitvoeringskosten inburgering	<u>-24,600 @</u>		
	-19,750		
cluster educatie			
- voortijdig schoolverlaters Caribisch Nederland	-0,065	§ 4.2.3	#
- ingroeieregeling OHV	<u>8,500 @</u>		
	8,435		
cluster fysiek milieu			
- decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving	<u>pm</u>	§ 5.2.5	pm
	0,000		
cluster bevolkingszaken			
- mGBA en ORRA	<u>-13,000 @</u>		
	-13,000		
Integratie- en decentralisatie-uitkeringen (excl. Wmo)			
- mutaties van invloed op omvang GF	<u>-194,795</u>	§ 7.1	-163,015
	-194,795		
Uitkeringen (excl. Wmo)	16.740,293		17.037,603
waarvan			
- algemene /aanvullende uitkeringen	15.600,335		15.919,375
- integratie- en decentralisatie-uitkeringen	1081,846	§ 7.1	1078,526
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	38,198	§ 5.2.1	19,788
- suppletie-uitkering bommenregeling	19,914		
- Wmo	<u>1.673,340</u>	§ 7.2	1.570,486

5.2 Mutaties en verdeelaspecten algemene uitkering

5.2.1 Suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers

In paragraaf 4.2.1 van de meicirculaire 2013 is informatie opgenomen over de afbouw van de suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers. Op verzoek van en in

overeenstemming met de VNG hebben wij een nieuwe afbouw bepaald. Wij vinden het van belang om te komen tot een afbouw van deze uitkering, die ruim bemeten is en een toenemende kloof vertoont met actuele omstandigheden. De nieuwe afbouw voldoet hieraan, terwijl tegelijk wordt tegemoet gekomen aan de opvatting van de VNG dat actuele accresgegevens bepalend moeten zijn bij de afbouw in 2014. De nieuwe afbouw is voor 2014 gebaseerd op de accresstand in deze circulaire en loopt vanaf 2015 in zes jaar af naar nul. De nieuwe afbouw ligt vast en is niet langer afhankelijk van de accresontwikkeling van het gemeentefonds. Ons besluit resulteert voor 2014 in een kleinere afbouw van de suppletie-uitkering dan aangekondigd in de meicirculaire 2013. In de jaren daarna is, anders dan in de meicirculaire 2013 vermeld, sprake van een afbouw. De bedragen per gemeente zijn opgenomen in bijlage 10.

5.2.2 Financiering meerjarige onderzoeksagenda CPB

De Ministeries van BZK en Financiën en de VNG hebben met het Centraal Planbureau - in het kader van expertise opbouw bij het CPB over decentrale overheden - niet alleen afspraken gemaakt over de uitvoering van de motie Schouw over decentralisatie (Tweede Kamer, 33 400-B/33 400-C, nr. 13), maar ook over een meerjarige CPB onderzoeksagenda decentrale overheden. Deze agenda strekt zich vooralsnog uit tot de periode 2013-2017 en beperkt zich niet tot de decentralisaties, maar bestrijkt het hele scala van vraagstukken gerelateerd aan de financiële verhoudingen.

De Ministeries van BZK en Financiën en de VNG nemen gezamenlijk de financiering van de meerjarige onderzoeksagenda voor hun rekening. Voor de komende vier jaar wordt € 2,000 miljoen vrijgemaakt. De verdeling van de kosten over de partijen en over de jaren is als volgt:

	2013	2014	2015	2016	2017
FIN/BZK	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	
VNG		€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000

Voor het aandeel van de VNG vindt een onttrekking plaats aan de algemene uitkering ten gunste van de VNG. De uitname wordt verdeeld via de maatstaf inwoners.

5.2.3 Waarderingskamer

Naar vast gebruik is de algemene uitkering aangepast in verband met een aanpassing van het budget van de Waarderingskamer. Het budget van de Waarderingskamer is ten opzichte van 2013 met € 0,075 miljoen verhoogd en de algemene uitkering daardoor met hetzelfde bedrag verlaagd.

5.2.4 Armoedebeleid

Het kabinet heeft besloten om het armoede- en schuldenbeleid de komende jaren verder te

intensiveren. Het stelt daartoe krachtens het Regeerakkoord in 2014 € 80 miljoen en voor 2015 en latere jaren € 100 miljoen extra ter beschikking. Een groot deel van deze middelen zal beschikbaar worden gesteld aan gemeenten. Het kabinet zal dit najaar in nauw overleg met de gemeenten genoemde intensivering nader uitwerken. Door middel van de zogenaamde verzamelbrief van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de decembercirculaire 2013 zullen gemeenten nader worden geïnformeerd over de uitwerking.

5.2.5 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving

In paragraaf 4.2.6 van de meicirculaire 2013 bent u geïnformeerd over de overdracht van taken aan gemeenten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) bij provinciale inrichtingen. De stand van zaken is dat Rijk, IPO en VNG doende zijn de financiële consequenties vast te stellen. Om te bepalen welk bedrag van het provinciefonds naar het gemeentefonds dient te worden overgeheveld is onderzoek gedaan naar de totale netto-uitgaven van provincies in het kader van VTH-taken bij provinciale inrichtingen.

Een vervolgstap is het afzonderen van de netto-uitgaven die samenhangen met de taken die achterblijven bij provincies, zodat de omvang van het naar het gemeentefonds over te hevelen bedrag kan worden bepaald. De precieze omvang van de structurele toevoeging en de verdeling over de gemeenten is om die reden nu nog niet te geven. Indien betrokken partijen de besluitvorming tijdig afronden, kan de overdracht van taak en middelen volgens planning per 1 januari 2014 plaatsvinden. Nadere informatie volgt in de decembercirculaire 2013.

5.2.6 Maatstaf herindeling

Vervroeging en verruiming

In paragraaf 4.2.7 van de meicirculaire 2013 informeerden wij u over een uitbreiding van de maatstaf herindeling. Met het oog op de start van de bevoorschotting en de juridische vastlegging worden momenteel de laatste beslissingen genomen over enkele uitvoeringstechnische punten, zoals de te hanteren peildata.

Splitsing van gemeenten

In paragraaf 4.2.8 van de meicirculaire 2013 informeerden wij u over een aanpassing van de maatstaf herindeling, om deze ook in te richten voor de situatie waarbij sprake is van splitsing van gemeenten. Op basis van ontvangen adviezen stellen wij een verhoging vast van het vaste bedrag van de maatstaf van 10% per betrokken gemeente (inclusief de op te splitsen gemeente). Het oorspronkelijke voorstel ging uit van 5%.

5.2.7 Ontwikkeling uitkeringsbasis

Er is een nieuwe raming gemaakt van de uitkeringsbasis. Een aantal kernegevens dat daarbij is gehanteerd is vermeld in [bijlage 3](#). Per saldo hebben de ontwikkelingen in de uitkeringsbasis (inclusief de OZB-maatstaven) van 2014 ten opzichte van stand meicirculaire 2013 een neerwaarts effect op de uitkeringsfactor voor 2014 van 1 punt. Dat is een saldo van raming van maatstaven die opwaarts bijgesteld zijn (in het bijzonder maatstaf bijstandsontvangers (een effect van 2 punten negatief) en ramingen van maatstaven die neerwaarts bijgesteld zijn (in het bijzonder fysieke maatstaven). Voor 2014 komt één punt uitkeringsfactor naar huidig inzicht overeen met € 11,9 miljoen.

5.2.8 Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

Inclusief de aanvullende uitkering bedraagt de algemene uitkering over het jaar 2014 naar huidig inzicht € 15.600,335 miljoen. De uitkeringsfactor stellen wij voorlopig vast op 1,488. Hierbij is rekening gehouden met de doorwerking van de ramingen over de vorige jaren en met de onderwerpen behandeld in dit hoofdstuk.

5.3 Mutatie integratie- en decentralisatie-uitkeringen met effect op omvang gemeentefonds

Het gemeentefonds wordt met € 194,795 miljoen verlaagd ten opzichte van het uitkeringsjaar 2013. Door nieuwe, aflopende en in omvang wijzigende decentralisatie- en integratie-uitkeringen verandert de omvang van het gemeentefonds met genoemd bedrag ([zie hoofdstuk 7](#)).

5.4 Verzameltabel

De opbouw tabel 2014 (tabel 5.1) bevat onderdelen die in deze circulaire niet zijn toegelicht. In de tabel zijn zij aangeduid met het teken @. Deze wijzigingen zijn behandeld in eerdere circularies. Tabel 5.4 geeft per onderwerp de vindplaats.

Tabel 5.4 Verzameltabel 2014

Onderwerp/maatregel	Circulaire	Mutatie (mln euro)
algemene mutaties		
- aanvullende algemene mutatie	mei 2011, § 1.1	12,085
- accres tranche 2012 (incidenteel)	mei 2013, § 1.1	192,02
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	mei 2005, § 5.1	-8,500
- A+O fonds	mei 2013, § 4.2.2	-0,062
- Regeerakkoordkorting 100 miljoen (Rutte I)	september 2011, § 5.9	-20,000
- btw -verhoging	december 2012, § 1	-238,882
- correctie in verband met btw -verhoging vanaf 2013	december 2012, § 1	64,703
cluster zorg		
- herdenking slavernijverleden	mei 2013, § 3.2.2	-0,150
- uitvoeringskosten inburgering	mei 2013, § 4.2.5	-24,600
- transitiekosten decentralisatie AWBZ begeleiding naar de Wmo	mei 2013, § 4.2.4	5,000
cluster educatie		
- ingroeieregeling OHV	mei 2005, § 5.1	8,500
cluster werk en inkomen		
- aanvullende bijstand voor 65-jarigen en ouder	mei 2009, § 3.4	-1,200
cluster bevolkingszaken		
- mGBA en ORRA	juni 2012, § 4.6	-13,000

5.5 Voorschotbetalingen

De voorschotbetalingen op de algemene uitkering over 2014 zullen in beginsel gebaseerd worden op de voorlopige uitkeringsfactor en de voorlopige bedragen per eenheid die in deze circulaire zijn vermeld in paragraaf 5.2.8 en in bijlage 1. Daarnaast worden de basisgegevens overgenomen van het jaar 2013.

6 Meerjarenperspectief

6.1 Opbouw uitkeringen 2015-2018

Tabel 6.1 geeft de voorlopige opbouw van de uitkeringen voor de jaren 2015 tot en met 2018. De meerjarenraming is geactualiseerd ten opzichte van de meicirculaire 2013 en gaat uit van het bedrag aan uitkeringen dat voor 2014 is geraamd in paragraaf 5.1. De mutaties zijn gegroepeerd per cluster.

Tabel 6.1 Opbouw uitkeringen 2015-2018 (mln €)

	2015	2016	2017	2018
Uitkeringen voorafgaand jaar (beginstand)	16.740,293	15.722,950	15.806,169	15.864,495
algemene mutaties				
- accres	-157,611 § 1.1	49,028	123,898	9,186
- aanvullende algemene mutatie	20,745	-		
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	-8,500	-8,500	-	
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	6,366 § 5.2.1	6,366	6,366	6,366
- EU-richtlijn invordering		0,090		
- lagere apparaatskosten (opschaling)	-60,000	-60,000	-60,000	-60,000
- BCF (taakstellende korting)	-309,661			
- plafond BTW-Compensatiefonds	162,885 § 6.2.2	8,349	21,050	1,569
- A+O fonds	pm	pm	pm	
- onderzoeksagenda CPB				0,250
- Waarderingskamer	pm	pm	pm	
cluster eigen inkomsten				
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	-6,366 § 5.2.1	-6,366	-6,366	-6,366
cluster werk en inkomen				
- digitaal klantdossier	0,212			
- aanvullende bijstand voor 65-jarigen en ouder	-0,800	-		
cluster educatie				
- ingroeieregeling OHV	8,500	8,500	-	-
- onderwijshuisvesting	-256,000			
- overheveling buitenonderhoud Po en SO	pm			
cluster zorg				
- scootmobielen	-15,000	-10,000	-25,000	
- maatschappelijke stage	-20,000			
- transitiekosten decentralisatie AWBZ begeleiding naar de Wmo	-37,000			
cluster bestuursorganen				
- dualiseringskorting	-18,000 § 6.2.3			
- professionaliseringsfonds burgemeesters		pm		
cluster sport, kunst & ontspanning				
- e-Boeken	pm			
cluster openbare orde en veiligheid				
- mannenopvang	-1,200			
cluster overig/algemene ondersteuning				
- Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid (NUP)	-146,746	122,000		
Integratie- en decentralisatie-uitkeringen (excl. Wmo)				
- mutaties van invloed op omvang GF	-179,167 § 7.1	-26,248	-1,622	0,000
Uitkeringen (excl. Wmo)	15.722,950	15.806,169	15.864,495	15.815,500
waarvan				
- algemene /aanvullende uitkeringen	14.768,673	14.884,741	14.951,740	14.910,630
- integratie- en decentralisatie-uitkeringen	902,532 § 7.1	876,049	873,742	872,223
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	31,831 § 5.2.1	25,465	19,099	12,733
- suppletie-uitkering bommenregeling	19,914	19,914	19,914	19,914
- Wmo	pm	pm	pm	pm

6.2 Mutaties en verdeelaspecten algemene uitkering

6.2.1 BTW-compensatiefonds

In paragraaf 5.2.2 van de meicirculaire 2013 is de uitname BCF (taakstellende korting) en de verdeling ervan toegelicht. De VNG heeft het verzoek gedaan om over een andere verdeling te overleggen. Op dit moment onderzoeken Rijk en VNG samen de mogelijkheden van een alternatieve verdeling. Over de uitkomsten zult u in de decembercirculaire 2013 worden geïnformeerd.

6.2.2 Plafond BTW-compensatiefonds

De bedragen onder "Plafond BTW-compensatiefonds" in tabel 6.1 zijn een uitvloeisel van de afspraken in het financieel akkoord van 18 januari 2013. Die afspraken leiden vanaf 2015 tot een relatie tussen de ontwikkeling van het gemeentefonds en de ontwikkeling van het BTW-compensatiefonds (BCF). Dat werkt als volgt. In het akkoord is afgesproken dat de toegestane groei van het BCF vanaf 2015 wordt gekoppeld aan de normeringssystematiek. Het BCF is daardoor voorzien van een plafond. Op dit moment is het geraamde beroep op het BCF lager dan het geraamde plafond. Deze verwachte onderschrijding leidt tot een verwachte toevoeging aan het gemeentefonds en het provinciefonds gezamenlijk met een bedrag ter grootte van deze onderschrijding. Bij een overschrijding van het plafond zou een bedrag ter grootte van de overschrijding aan het gemeentefonds en het provinciefonds gezamenlijk zijn onttrokken. De betreffende toevoeging of uitname wordt over het gemeentefonds en provinciefonds verdeeld conform de aandelen van de gezamenlijke gemeenten en gezamenlijke provincies in het BCF in het gerealiseerde jaar.

Zowel het plafond als het beroep op het BCF betreffen ramingen die periodiek worden aangepast. Daarmee verandert ook de geraamde toevoeging aan of uitname uit het gemeentefonds. De grootste verandering doet zich naar verwachting voor door nieuwe ramingen van het beroep op het BCF. Die werken volledig door in de gemeentefondsomvang. De nieuwe ramingen worden in het kader van de Miljoenennota bekend. De geraamde toevoeging aan of uitname uit het gemeentefonds wordt jaarlijks verwerkt in de septembercirculaire. De definitieve omvang van het plafond voor t-1 en het beroep op het BCF in t-1 worden bekend na afloop van het jaar t-1, namelijk in het voorjaar van jaar t. De vaststelling vindt dan ook plaats in de meicirculaire van jaar t. De eerste afrekening (2015) is daarmee in de meicirculaire van 2016.

Bij taakmutaties (zoals de decentralisaties) wordt het plafond van het BCF aangepast. De toepassing van het plafond verandert niets aan de mogelijkheid van compensatie van btw: net als voorheen wordt alle compensabele btw vergoed uit het BCF.

Wij verdelen de bedragen vooralsnog via de uitkeringsfactor. De verdeling wordt nader bezien, samen met de VNG, in het licht van het gestelde in paragraaf 6.2.1. Voor de inhoud en achtergrond van de afspraken aangaande het BCF wordt verwezen naar

paragraaf 5.2.2 van de meicirculaire 2013 en het financieel akkoord van 18 januari 2013.

6.2.3 Dualiseringskorting

Het wetsvoorstel van het lid Heijnen tot vermindering van het aantal gemeenteraadsleden tot op het niveau van voor de dualisering is door de Eerste Kamer verworpen. De hiermee samenhangende uitname, te weten € 18 miljoen vanaf 2015, uit het Regeerakkoord blijft staan. De verdeling via het bedrag per inwoner wijzigt niet ten opzichte van de melding in de meicirculaire 2013. Gemeenten kunnen de besparing bereiken door andere maatregelen op het terrein van bestuur, zoals door een meer efficiënte ondersteuning van het bestuur.

6.2.4 Meerjarige ontwikkeling uitkeringsfactor

Tabel 6.2.4 geeft de ontwikkeling weer van de voorlopige uitkeringsfactoren voor de jaren 2014 tot en met 2018. De afname van de uitkeringsfactor wordt vooral bepaald door verschillende kortingen in 2015 en de groei van de uitkeringsbasis.

Tabel 6.2.4 Uitkeringsfactoren 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
voorlopige uitkeringsfactor, jaar t	1,488	1,440	1,426	1,419	1,402
verschil t.o.v. jaar t-1		-0,048	-0,014	-0,007	-0,017
waarvan					
- algemene mutaties		-0,029	0,000	0,008	-0,004
- verdeelreserve		-0,001	-0,001	-0,001	-0,001
- ontwikkeling uitkeringsbasis (incl. OZB)		-0,019	-0,013	-0,014	-0,012
- overige ontwikkelingen		0,001	0,000	0,000	0,000

Het meerjarenperspectief is gebaseerd op de ramingen in lopende prijzen. Gemeenten die hun meerjarenraming opstellen in constante prijzen moeten de uitkeringsfactor corrigeren voor de nominale ontwikkeling. Bij wijze van handreiking wordt hier een methode uiteengezet waarmee omrekening naar constante prijzen kan worden verricht. Centraal staat de prijsontwikkeling van het BBP, zoals vermeld in hoofdstuk 1. Deze prijsontwikkeling wordt op de ramingen van het gemeentefonds geprojecteerd en vervolgens uitgedrukt in punten van de uitkeringsfactor. De uitkeringsfactoren in constante prijzen worden verkregen door de uitkomsten in mindering te brengen op het meerjarenbeeld van de uitkeringsfactoren, zoals dat wordt gegeven in tabel 6.2.4. In tabel 6.2.5 is deze methode toegepast. De tabel geeft de uitkeringsfactoren 2015-2018 in constante prijzen van 2014 na correctie voor deze inflatiepercentages. In de eigen gemeentelijke situatie kan de geraamde inflatie afwijken van het percentage dat hier wordt gebruikt in de berekeningen. U zou in dat geval de regel loon-/prijsmutatie op die afwijkende raming moeten afstemmen.

Tabel 6.2.5 Raming uitkeringsfactoren 2015-2018 in constante prijzen van het jaar 2014

	2015	2016	2017	2018
omvang gemeentefonds, jaar t-1 (mln euro)	16.740,3	15.723,0	15.806,2	15.864,5
loon-/prijsmutatie (mln euro)	212,6	125,8	93,3	93,6
cumulatief (mln euro)	212,6	338,4	431,6	525,2
één punt uitkeringsfactor, jaar t (mln euro)	11,7	11,9	12,0	12,1
loon-/prijsmutatie cumulatief (in punten UF)	18	28	36	43
uitkeringsfactoren in lopende prijzen	1,440	1,426	1,419	1,402
af: nominale ontwikkeling	0,018	0,028	0,036	0,043
uitkeringsfactoren in constante prijzen	1,422	1,398	1,383	1,359

6.3 Verzameltabel

De opbouw tabel 2015-2018 (tabel 6.1) bevat onderdelen die in deze circulaire niet zijn toegelicht. Informatie over deze onderdelen vindt u in voorafgaande circularies. Tabel 6.3 geeft per onderwerp de vindplaats van die informatie.

Tabel 6.3 Verzameltabel 2015-2018

Onderwerp/maatregel	Circulaire/vindplaats toelichting
algemene mutaties	
- aanvullende algemene mutatie	mei 2011, § 1.1
- EU-richtlijn invordering	september 2011, § 5.3
- lagere apparaatskosten (opschaling)	mei 2013, § 5.2.1
- BCF (taakstellende korting)	mei 2013, § 5.2.2
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	mei 2005, § 5.1
cluster educatie	
- onderw ijshuisvesting	mei 2013, § 5.2.3
- ingroeieregeling OHV	mei 2005, § 5.1
cluster zorg	
- scootmobielen	mei 2013, § 5.2.5
- transitiekosten decentralisatie AWBZ begeleiding naar de Wmo	mei 2013, § 4.2.4
- maatschappelijke stage	mei 2013, § 5.2.6
cluster werk en inkomen	
- aanvullende bijstand voor 65-jarigen en ouder	mei 2009, § 3.4
cluster openbare orde en veiligheid	
- mannenopvang	september 2012, § 4.2.1
cluster overig/algemene ondersteuning	
- Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid (NUP)	september 2011, § 4.4

7 Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

7.1 Opbouw integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Tabel 7.1 vermeldt de opbouw van de integratie- en decentralisatie-uitkeringen 2013 tot en met 2018. De mutaties in de uitkeringen worden toegelicht in de volgende paragrafen. De kolom "vindplaats" in de tabel verwijst naar de desbetreffende paragraaf.

Tabel 7.1 Integratie-uitkeringen (IU) en Decentralisatie-uitkeringen (DU) 2012-2018 (mln €)

Uitkeringsjaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Cluster	Vindplaats
Uit eerdere circulaires (valt vrij in maatstavenstelsel)									
- WUW-middelen	8,968	3,175	2,893	2,672	2,361	1,599	-	wegen en water	Stb. 2001, 415
- knelpunten verdeelproblematiek	3,034	3,120	3,224	3,298	3,374	3,451	3,531	overig	septicirc. 2006 § 5.8
Uit eerdere circulaires (mutatie op omvang gemeentefonds)									
- brede impuls combinatiefunctie/buurtsportcoaches	47,232	55,212	pm					educatie	meicirc. 2013 § 6.7
- beeldende kunst en vormgeving	13,500	13,500	13,500	13,500	13,500	13,500	13,500	sport, kunst & ontspan.	meicirc. 2008 § 5.15
- spoorse doorsnijdingen	11,922	23,614	0,000	3,356				wegen en water	novcirc. 2009 § 4.9
- maatschappelijke opvang	298,528	297,528	297,528	297,528	297,528	297,528	297,528	zorg	septicirc. 2013 § 7.4
- vrouwenopvang	105,554	107,959	107,959	105,105	105,105	105,105	105,105	zorg	septicirc. 2013 § 7.5
ww mutatie t.o.v. meicirc.		2,625	2,625						
- gezond in de stad	5,023	5,023	5,023	5,023	5,023	5,023	5,023	zorg	septicirc. 2009 § 8.25
- Antillianengemeenten	4,485	0,000						zorg	junicirc. 2012 § 6.8
- jeugd	25,500	25,500	25,500	21,700	21,700	21,700	21,700	zorg	junicirc. 2012 § 6.9
- ISV	147,811	152,851	139,061					VHROSV	junicirc. 2010 § 4.6
- bodemsanering	31,328	17,553	17,766					fysiek milieu	meicirc. 2013 § 6.10
- herstructurering bedrijventerreinen (Topper)	4,943	0,855	1,190	0,000	0,522			VHROSV	septicirc. 2012 § 7.10
- versterking peuterspeelzaalwerk	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	zorg	septicirc. 2009 § 8.3
- Centra voor Jeugd en Gezin	368,137	383,137	383,137	383,137	383,137	383,137	383,137	zorg	septicirc. 2013 § 7.3

Uitkeringsjaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Cluster	Vindplaats
- nationale gebiedsontwikkeling (Nota Ruimte en BIRK) ww mutatie t.o.v. meicirc.	32,585	39,841	12,004	11,887				VHROSV	septcirc. 2013 § 7.8
- vsv-programmagelden RMC-regio's G4	6,125	6,700	6,700	6,700				educatie	septcirc. 2012 § 7.12
- bestaand Rotterdams gebied	2,527	2,527	2,527	2,527	pm			VHROSV	septcirc. 2011 § 7.12
- sterke regio's	0,000	5,900	0,000	2,000	1,100			wegen en water	septcirc. 2011 § 7.13
- eigen kracht	0,900	0,900	0,050					zorg	junicirc. 2012 § 6.3
- invoeringskosten decentralisatie jeugdzorg ww mutatie t.o.v. meicirc.	10,500	39,750	8,445	0,695				zorg	septcirc. 2013 § 7.9
- Green Deal ww mutatie t.o.v. meicirc.	0,610	3,142	pm	0,525				fysiek milieu	septcirc. 2013 § 7.10
- nationaal programma kwaliteitssprong Zuid	1,400	1,400	1,400	1,400				overig	junicirc. 2012 § 6.5
- LHBT-emanipatiebeleid	0,920	0,940	0,940					zorg	septcirc. 2012 § 7.9
- zichtbare schakel		10,000	10,000					zorg	septcirc. 2012 § 7.5
- veiligheidshuizen		7,699	7,699	7,699	7,699	7,699	7,699	OOV	junicirc. 2012 § 6.11
- WE CAN Young	0,300	0,300	0,300					zorg	septcirc. 2012 § 7.8
- Quick Wins Binnenhavens	10,014	4,643						wegen en water	septcirc. 2012 § 7.7
- Nationaal programma Rotterdam-Zuid	30,000							VHROSV	deccirc. 2012 § 4.3.1
- focusgemeenten	1,776							overig	deccirc. 2012 § 4.3.2
- jeugdwerkloosheid ww mutatie t.o.v. meicirc.		24,500						werk en inkomen	septcirc. 2013 § 7.6
- werkgeversdienstverlening ww mutatie t.o.v. meicirc.		4,550						werk en inkomen	septcirc. 2013 § 7.7
Totaal integratie- en decentralisatie-uitkeringen	1.264,880	1.276,819	1.081,846	902,532	876,049	873,742	872,223		
Waarvan met invloed op omvang GF	1.247,087	1.270,524	1.075,729	896,562	870,314	868,692	868,692		
Vershil t.o.v. vorig jaar (naar de opbouwtabellen 4.1 t/m 6.1)	197,814	23,437	-194,795	-179,167	-26,248	-1,622	0,000		
- WMO	1.511,305	1.561,182	1.673,340					zorg	septcirc. 2013 § 7.2

7.2 Integratie-uitkering Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Actualisatie maatstaven verdeelmodel 2011 tot en met 2014

Ten opzichte van de meicirculaire 2013 zijn de maatstaven geactualiseerd. Een overzicht van bedragen per gemeente treft u aan in bijlage 4.

Voor de Wmo 2011 zijn er geen wijzigingen optreden ten opzichte van stand meicirculaire 2013, waarmee de uitkering over 2011 definitief is geworden. De trimfactor stellen wij definitief vast op 0,9963172008.

Indexatie 2013 en 2014

De definitieve nominale index tranche 2013 voor de loon- en prijsontwikkeling is vastgesteld op 2,6% en is verwerkt in de verschillende onderdelen van de uitkering.

Overzicht van het totale Wmo-budget in 2013 (in miljoenen euro)

	bedrag
huishoudelijke verzorging	
huishoudelijke verzorging (stand 2012)	1.246,8
volume-index (2,38% cf. Bestuursakkoord)	29,7
nominale index	33,1
vermogensinkomensbijtelling	-34,0
effect extramuralisering ZZP's (incidenteel)	15,0
totaal	1.290,6
subsidiereregelingen AWBZ	
diensten bij wonen met zorg	26,0
zorgvernieuwingsprojecten GGZ	7,6
coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg en vorm	41,9
aanpassing bestaande ADL-clusters	3,2
collectieve GGZ-preventie	10,8
totaal	89,4
specifieke uitkeringen WVG	
dure woningaanpassingen	21,0
besluit bijdrage AWBZ gemeenten (Bbag)	23,0
totaal	44,0
uitvoeringskosten	
middelen uitvoeringskosten	75,9
structurele toevoeging o.g.v. rapport Cebeon	73,9
compensatie registratiekosten Wtcg	1,8
uitname ivm centralisatie CAK	-14,5
totaal	137,1
totaal Wmo	1.561,182

Wmo 2014

In het zorgakkoord is afgesproken de beperking van de huishoudelijke hulp in 2014 voor nieuwe instroom, waaraan uit hoofde van het Regeerakkoord een korting op het gemeentefonds was verbonden van € 89 miljoen, niet door te voeren. Na overleg met de VNG is besloten de incidentele korting op het gemeentefonds ongedaan te maken. Dekking wordt elders binnen de Rijksbegroting gerealiseerd. In de onderstaande tabel is deze wijziging verwerkt.

Overzicht van het totale Wmo-budget in 2014 (in miljoenen euro)

	bedrag
huishoudelijke verzorging	
huishoudelijke verzorging	1.275,6
volume-index (voorlopig)	30,4
nominale index	pm
budgetkorting regeerakkoord	0,0
effect extramuralisering ZZP's (incidenteel)	53,7
compensatie afschaffen regelingen voor financiële compensatie	45,0
totaal	1.404,6
subsidieregelingen AWBZ	
diensten bij wonen met zorg	26,0
zorgvernieuwingsprojecten GGZ	7,6
coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg en vorming, training en advies	41,9
aanpassing bestaande ADL-clusters	3,2
collectieve GGZ-preventie	10,8
totaal	89,4
specifieke uitkeringen WVG	
dure woningaanpassingen	21,0
besluit bijdrage AWBZ gemeenten (Bbag)	23,0
totaal	44,0
uitvoeringskosten	
middelen uitvoeringskosten	75,9
structurele toevoeging o.g.v. rapport Cebeon	73,9
compensatie registratiekosten Wtcg	1,8
uitname ivm centralisatie CAK	-16,4
totaal	135,2
totaal Wmo	1.673,3

Wmo 2015

Mededelingen over de Wmo 2015 volgen op een later tijdstip (zie paragraaf 1.2).

7.3 Centra voor Jeugd en Gezin

Ten opzichte van de meicirculaire 2013 zijn de maatstaven geactualiseerd. Een overzicht van bedragen per gemeente treft u aan in bijlage 5.

7.4 Maatschappelijke opvang

Ten opzichte van de meicirculaire 2013 zijn de maatstaven geactualiseerd. Een overzicht van bedragen per gemeente treft u aan in bijlage 6.

Voor de Maatschappelijke opvang 2011 zijn er geen wijzigingen optreden ten opzichte van de stand meicirculaire 2013, waarmee de uitkering over 2011 definitief is geworden. De trimfactor stellen wij definitief vast op 0,9761415580.

7.5 Vrouwenopvang

De decentralisatie-uitkering vrouwenopvang wordt voor 2013 en 2014 verhoogd met € 2,625 miljoen. Elke centrumgemeente voor vrouwenopvang krijgt zowel in 2013 als in 2014 een extra bedrag van € 75.000.

Sinds juli 2012 voeren de VNG en de Federatie Opvang (in samenwerking met andere brancheorganisaties) het project aanpak geweld in huiselijke kring uit, onder de noemer 'RegioAanpak Veilig Thuis'. Dit naar aanleiding van het advies van Commissie De Jong ('Opvang 2.0') en de bijbehorende beleidsreactie om te komen tot een toekomstbestendig en flexibel stelsel van hulp en opvang aan alle slachtoffers van geweld in huiselijke kring (Kamerstukken II, 2011-2012, 29325, nr. 117). Het opstellen van 'regiovisies' (regionale beleidsplannen) is een essentieel onderdeel van het project. De centrumgemeenten voor vrouwenopvang nemen daarbij het initiatief om samen met hun regiogemeenten een regiovisie op te stellen. Hierin wordt aandacht besteed aan alle vormen van geweld in huiselijke kring (waaronder bijvoorbeeld kindermishandeling). Het format om gemeenten daarbij te ondersteunen is inmiddels gereed. Het daadwerkelijke opstellen van regiovisies zal dit najaar aanvangen en om dit proces te faciliteren en de voorwaarden te scheppen voor kwalitatief goede regiovisies, ontvangt elke centrumgemeente zowel in 2013 als in 2014 een bedrag van € 75.000. In bijlage 7 is een overzicht opgenomen.

7.6 Jeugdwerkloosheid

In paragraaf 6.11 van de meicirculaire 2013 is een bedrag van € 25 miljoen aangekondigd ter bestrijding en voorkoming van de jeugdwerkloosheid. Ten behoeve van de regionale aanpak van de jeugdwerkloosheid in de 35 arbeidsmarktregio's alsmede de ondersteuning daarbij door de Programmaraad wordt van dit bedrag € 24,5 miljoen beschikbaar gesteld via een decentralisatie-uitkering. Eerder is al een voorlopige verdeling van de middelen aan de arbeidsmarktregio's bekendgemaakt. De regionale plannen voor de Aanpak Jeugdwerkloosheid zijn inmiddels goedgekeurd. De verdeling van de middelen is hiermee (ongewijzigd) definitief vastgesteld en is opgenomen in bijlage 8.

7.7 Werkgeversdienstverlening

In paragraaf 6.12 van de meicirculaire 2013 zijn gemeenten geïnformeerd over middelen die het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid beschikbaar stelt om meer

werkzoekenden aan werk te helpen. Alle arbeidsmarktregio's hebben een aanvraag ingediend. De aanvragen voldoen alle aan de voorwaarden die vooraf gesteld zijn. De bijdrage van € 130.000 per arbeidsmarktregio wordt toegekend aan de door de arbeidsmarktregio's aangewezen gemeenten. In bijlage 9 is een overzicht opgenomen.

7.8 Nationale gebiedsontwikkeling (Nota Ruimte en BIRK)

De gemeente Hengelo ontvangt in 2013 via de decentralisatie-uitkering Nationale gebiedsontwikkeling € 2,9 miljoen ten behoeve van het Nota Ruimte project 'Hart van Zuid'.

7.9 Invoeringskosten decentralisatie jeugd

De decentralisatie-uitkering Invoeringskosten decentralisatie jeugd voor de gemeente Oss wordt voor het jaar 2014 met € 0,695 miljoen opgehoogd.

Aanleiding voor deze ophoging is de overeenkomst van de provincie Noord-Brabant en de twintig samenwerkende gemeenten in de regio Noordoost-Brabant om de gemeenten rechtstreeks (gedeeltelijk) zorg voor jeugd en gezin te laten financieren. Hiertoe zal een deel van de doeluitkering jeugdzorg van Noord-Brabant als decentralisatie-uitkering invoeringskosten decentralisatie jeugd aan Oss worden uitgekeerd. Voor 2014 gaat het om 15% van het budget voor enkelvoudige ambulante zorg, een bedrag van € 694.599. De gemeente Oss zal het budget namens de twintig samenwerkende gemeenten beheren. De overheveling van een deel van het jeugdzorgbudget maakt onderdeel uit van het versneld overdragen van de provinciale taken voor de jeugdzorg aan gemeenten.

7.10 Green Deal

De gemeente Utrecht ontvangt in 2013 een bedrag van € 0,408 miljoen als rijksbijdrage voor de Green Deal CO2-footprint, businesscases ten behoeve van verduurzaming Utrechtse Bedrijven, en het WKO-loket Energiepunt Bodem. In 2014 en 2015 zullen de resterende bedragen worden overgeboekt.

De gemeente Den Helder ontvangt ter uitvoering van de Green Deal-afspraken met Noord-Nederland in 2013 een bedrag van € 0,117 miljoen voor de uitvoering van de activiteiten van Het Kenniscentrum Wind op Zee.

8 Overige mededelingen

8.1 Loon- en prijsontwikkeling

Wij geven zoals gebruikelijk een indicatie van de loon- en prijsontwikkeling die van invloed is op de overheidsuitgaven. De gegevens zijn afkomstig van het Centraal Planbureau (CPB). Het betreft macro-indicatoren die een beeld geven van de algemene trendmatige ontwikkeling. Zij zijn met de nodige terughoudendheid toe te passen op individueel gemeentelijk niveau.

Tabel 8.1 geeft de twee loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector: de prijsmutaties van de netto materiële overheidsconsumptie (goederen en diensten) en van de lonen en salarissen. Daarnaast wordt de prijsmutatie van het bruto binnenlands product (pBBP) vermeld. Deze indicator is voor het gemeentefonds van belang, omdat zij door het Rijk op alle beleidsterreinen als deflator wordt gebruikt om de nominale uitgaven reëel te maken. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB ([CPB](#)), met name de rubriek de Macro Economische Verkenning 2014 (MEV2014).

Tabel 8.1 Prijsmutaties per jaar 2011-2014

	2011	2012	2013	2014
overheidsconsumptie				
- netto materiële consumptie	1,5%	2,5%	2,4%	2%
- lonen en salarissen	0,5%	1,5%	3,4%	1%
algemene prijsontwikkeling				
- prijsmutatie BBP	1,4%	1,1%	1,5%	1,4%

Bron: CPB.

De algemene uitkering wordt gebruikelijk in lopende prijzen weergegeven. Ook de uitkeringsfactor luidt dus in lopende prijzen. Voor een vertaling van de meerjarige uitkeringsfactor in constante prijzen verwijzen wij naar tabel 6.2.4 in deze circulaire.

8.2 Macronorm OZB

In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen van 16 september 2013 is besloten dat de evaluatie van de systematiek van de macronorm en een eventuele nieuwe norm voor 2015 in het voorjaars-Bofv 2014 aan de orde komen. De macronorm ozb zoals vermeld in de meicirculaire 2013 blijft gehandhaafd voor het jaar 2014.

8.3 Herijking gemeentefonds

In de meicirculaire 2013 is aangekondigd dat het gemeentefonds per 2015 integraal wordt

herijkt. Het streven om de definitieve voornemens uiterlijk in de meicirculaire 2014 bekend te maken is nog van kracht. Momenteel lopen de tweede fase onderzoeken. Hierin wordt onderzocht hoe de nieuwe clusters en ijkpunten worden vormgegeven. Deze onderzoeken zullen naar verwachting in december 2013 worden afgerond. De planning zoals opgenomen in de meicirculaire is nog actueel.

De voorgenomen uitgangspunten die de fondsbeheerders willen hanteren bij de herijking zijn op de regiodagen van het Ministerie van BZK voor de zomer gedeeld met gemeenten. Daarnaast worden platforms van gemeenten, waaronder de VNG en de G32 actief betrokken bij dit project. Zo zal er in oktober 2013 een brede bijeenkomst plaatsvinden waaraan zowel de platforms als de verschillende departementen zullen deelnemen. In deze bijeenkomst zullen alle deelnemers uitgebreid worden geïnformeerd over de aanleiding, het onderzoek en over de doelen van de herijking en hebben zij de gelegenheid om hun zienswijze te geven. De verdeeleeffecten van de herijking zullen uiterlijk begin 2014 bekend zijn en met de platforms en departementen worden gedeeld.

8.4 Financieel overzicht gemeenten 2013

Samenvatting

Uit de analyse van de gemeentefinanciën volgens de vaste methode van het Financieel Overzicht Gemeenten (FOG) blijkt dat – gecorrigeerd voor taakmutaties, areaal- en prijsontwikkeling – tot en met 2009 een grote stijging van inkomsten en uitgaven op de gemeentelijke beleidsterreinen heeft plaatsgevonden. In de periode 2010-2013 zien we daarentegen een flinke daling. De komende jaren krijgen gemeenten naar verwachting te maken met een daling van de financiële ruimte. Deze analyse is gebaseerd op een aantal aannames en ramingen die de uitkomsten onzeker maken. Desalniettemin wijst het FOG op de noodzaak voor gemeenten om zich te bezinnen op hun budgettaire beleid voor de komende jaren.

Terugblik

In onderstaande tabel wordt teruggekeken naar de financiële positie van gemeenten in de jaren 2009-2013. In de analyse is gebruik gemaakt van de gemeentelijke begrotingscijfers die door het CBS zijn opgesteld. Het gaat daarbij steeds om de netto-uitgaven: de lasten zijn verminderd met de taakgebonden baten, zoals ontvangen specifieke uitkeringen en de opbrengst van heffingen. De verschillen tussen 2009 en 2013 zijn gecorrigeerd voor de effecten van veranderingen in het gemeentelijke takenpakket (taakmutaties), van prijsontwikkeling en van de groei van inwoners, woningen en andere gemeentelijke ontwikkelingen (areaalontwikkeling). De uitkomsten geven volgens deze aanpak een zo goed mogelijke benadering van de gevolgen van gemeentelijke keuzes.

Tabel: Ontwikkeling uitgaven en inkomsten 2009-2013 (cumulatief; x € 1 miljoen)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Uitgavenclusters					
Werk en inkomen	83	330	176	268	165
Maatschappelijke zorg	83	-367	-169	-338	-495
Educatie	49	-6	53	19	-73
Kunst en ontspanning	187	186	110	99	10
Groen	120	110	43	29	-50
VHROSV	101	91	-96	14	28
Oudheid	16	23	11	14	-7
Riolering	-10	-20	-40	-71	-80
Reiniging	22	11	1	-40	-39
Wegen en water	143	189	-19	-21	-76
Openbare orde en veiligheid	129	34	52	142	98
Fysiek milieu	36	8	2	-15	11
Bevolkingszaken	58	71	44	71	39
Bestuursorganen	29	25	28	19	0
Totaal uitgavenstijging	1.048	684	196	189	-470
Inkomstenclusters					
Algemene uitkering	967	537	453	115	-387
OZB	105	133	145	282	352
Overige eigen middelen	-41	28	-192	-45	-206
Totaal inkomstenstijging	1.031	699	406	353	-241

In het jaar 2009 zijn de gemeentelijke inkomsten verruimd met ruim € 1 miljard, waarmee de gemeenten op nagenoeg alle uitgavenclusters hebben geïntensiveerd. In de periode 2010-2013 zien we echter een daling van de gemeentelijke inkomsten van € 1,3 miljard. Gemeenten zijn in deze periode vooral minder gaan uitgeven op de clusters Maatschappelijke zorg, Kunst en ontspanning, Groen, Wegen en water en Educatie.

Vooruitblik

In onderstaande tabel is een beeld gegeven van de financiële ruimte van de gemeenten voor de jaren 2014 tot en met 2018. De basis wordt ontleend aan gegevens uit de Onderhoudsrapportage specifieke uitkeringen 2013, gemeentelijke begrotingsgegevens over 2013 en de meicirculaire gemeentefonds 2013. De ontwikkeling van jaar op jaar bestaat uit correcties voor taakmutaties, prijsontwikkeling en areaalontwikkeling. Met de decentralisaties en met de gevolgen van de augustusbesluitvorming kon nog geen rekening worden gehouden. De feitelijke uitkomsten zijn erg onzeker.

Tabel: Ontwikkeling kosten en inkomsten 2014-2018 (cumulatief; x € 1 miljoen)					
	2014	2015	2016	2017	2018
Kostenontwikkeling	1.631	2.062	2.929	3.453	3.982
Algemene middelen					
Taakmutaties	-195	-849	-760	-787	-787
Areaal	498	704	832	898	963
Prijzen	380	797	1.213	1.688	2.164
Specifieke middelen					
Taakmutaties	0	-14	-14	-22	-31
Areaal	802	1.121	1.197	1.033	851
Prijzen	145	303	462	642	823
Inkomstenontwikkeling	1.692	1.294	1.817	1.961	2.114
Gemeentefonds					
Accres	973	988	1.127	1.215	1.304
Taakmutaties	-385	-1.397	-1.376	-1.464	-1.524
OZB	64	132	201	278	356
Overige eigen middelen	93	161	220	278	335
Specifieke uitkeringen	947	1.410	1.645	1.653	1.643
Financiële ruimte	61	-768	-1.113	-1.492	-1.869

Volgens de analyse is er de komende jaren een negatieve financiële ruimte. Dit wordt met name veroorzaakt doordat, onder de gehanteerde veronderstellingen, de ontwikkeling van het gemeentefonds kleiner is dan de prijs- en areaalontwikkelingen in deze jaren.

8.5 Aanpassingen in het Besluit Begroting en Verantwoording

In paragraaf 7.2 van de meicirculaire 2013 bent u geïnformeerd over de wetwijzigingen in verband met het aanpassen van enkele bepalingen inzake het financieel toezicht op gemeenten en provincies. Ook is in die paragraaf informatie opgenomen over de daaruit voortvloeiende aanpassing van het Besluit begroting en verantwoording (BBV). De betreffende wijziging van het BBV is op 1 juli 2013 in werking getreden (Stb. 2013, 267), tegelijk met de genoemde wetwijziging (inwerkingtredings-KB: Stb 2013, 266). Daarmee zijn de gewijzigde Wet en het gewijzigde Besluit voor het eerst van toepassing op de begroting, meerjarenraming en jaarstukken van het jaar 2014.

Thans zijn wijzigingen van het BBV in voorbereiding die voortvloeien uit het wetsvoorstel Houdbare overheidsfinanciën (wet Hof) en de wijziging van de Wet financiering decentrale overheden in verband met het rentedragend aanhouden van liquide middelen in 's Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren; SKB). Deze aanpassingen zijn ter consultatie voorgelegd aan de VNG en het IPO. Na behandeling in de Ministerraad zullen deze vervolgens ter advisering worden voorgelegd aan de Raad van State. Het is het streven de genoemde aanpassingen ook in werking te laten treden met ingang van 1 januari 2014. Voor de inhoud van de wijzigingen wordt verwezen naar de paragrafen 8.12 en 8.6.

In het wijzigingsbesluit zijn nog twee andere wijzigingen opgenomen. De eerste betreft een

wijziging van het BBV in verband met de definitie van het begrip 'vaste schuld' in artikel 1 BBV. De definitie is nu in het Besluit zelf opgenomen en niet langer wordt verwezen naar de Wet Fido. De definitie is namelijk inmiddels geschrapt uit de Wet Fido. De tweede wijziging betreft een wijziging van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden. Artikel 3a van dit besluit schrijft onder meer voor dat de controlerende accountant bij een medeoverheid voor elke specifieke uitkering die groter is dan € 100.000 een zogeheten deelwaarneming uit moet voeren. Naar aanleiding van het kabinetsstandpunt van 13 juli 2012 (Kamerstukken II 2011/12, 33000-B, nr. 16) over de rapportage evaluatie Single information Single audit (SiSa) wordt dit bedrag nu naar analogie van het Uniform Subsidiekader Rijk (USK) verhoogd van € 100.000 naar € 125.000.

8.6 Schatkistbankieren

De wijziging van de Wet financiering decentrale overheden in verband met het rentedragend aanhouden van liquide middelen in 's Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren) is op 4 juli 2013 aangenomen in de Tweede Kamer. Invoering is voorzien voor uiterlijk eind 2013. De regeling schatkistbankieren voor decentrale overheden is in juli 2013 ter consultatie aangeboden aan het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen. Samenhangend met de wetswijziging, is ook voorzien in een wijziging van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en een wijziging van de ministeriële regeling Informatie voor derden (Iv3). Deze wijzigingen in het BBV en in Iv3 dienen het benodigde inzicht te verschaffen in onderlinge leningen en uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier, ten behoeve van consolidatie in de EMU-schuld. Daarnaast dienen de wijzigingen de uitzettingen in 's Rijks schatkist en de rekening-courantverhouding met het Rijk inzichtelijk te maken. Het is de bedoeling om per begrotingsjaar 2014 in de begroting, meerjarenraming en jaarstukken over het schatkistbankieren te rapporteren. Tot slot wordt voorzien in een wijziging van de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden ten behoeve van de praktische uitwerking van de doelmatigheidsdrempel. Op www.schatkistbankieren.nl vindt u meer informatie.

8.7 Informatie voor derden

De inwerkingtreding van de wet Hof zal een aantal consequenties hebben voor de reguliere Iv3-leveringen. Deze veranderingen zullen naar huidig inzicht op 1 januari 2014 in werking treden.

Europa wil sneller dan vroeger zicht hebben op de actuele financiële situatie van de overheid/medeoverheden. Om die snelheid beter te verankeren is in de wet Hof opgenomen dat de hersteltermijn, om in geval van nalatigheid alsnog een geldige Iv3-levering toe te zenden, ingekort wordt van 30 kalenderdagen (20 werkdagen) naar 10 werkdagen. Door het inperken van de hersteltermijn kan worden overgegaan op deelwaarneming voor de kwartaalgegevens Iv3. Deelwaarneming was een eerdere wens van de VNG, die ook is geregeld in de wet Hof. Deze deelwaarneming houdt in dat gemeenten met minder dan

20.000 inwoners geen kwartaalrapportages Iv3 meer hoeven aan te leveren. Concreet betekent dit dat met ingang van 1 januari 2014 de gemeenten met 20.000 of minder inwoners geen Iv3-kwartaalgegevens meer hoeven aan te leveren. Deze gemeenten zullen geen opvraagbrief voor de kwartaalleveringen van het CBS meer ontvangen. Ook de Iv3-levering 4^e kwartaal 2013 zal dus voor de betreffende gemeenten vervallen. Voor 140 gemeenten is dit een aanzienlijke lastenverlichting.

Met deze aanpassing vervalt de afspraak die in het najaar van 2010 gemaakt is met de decentrale overheden dat tot deelwaarneming kan worden overgegaan wanneer gedurende twee achtereenvolgende kwartalen 95 procent van de gemeenten met meer dan 20.000 inwoners de Iv3-kwartaalrapportages tijdig en met voldoende kwaliteit volgens de huidige toetsen aanleveren.

Ten slotte komt er, vanwege de wet Hof en schatkistbankieren, een aanpassing van de Iv3-informatievraag. Deze betreft onder meer de uitvraag naar onderlinge leningen aan publieke lichamen zoals bedoeld in wet Fido.

8.8 Onderzoek naar financiële resultaten grondexploitatie

In de afgelopen drie jaar heeft Deloitte Real Estate Advisory B.V. in opdracht van de Ministeries van BZK en IenM en van de VNG onderzoek uitgevoerd naar de financiële resultaten van de grondexploitatie op basis van een steekproef bij 150 gemeenten. Het Vakberaad Gemeentefinanciën (de provinciale financiële toezichthouders) heeft daarnaast onderzoek gedaan naar de financiële situatie bij de gemeentelijke grondbedrijven.

Dit jaar hebben de provinciale toezichthouders, het IPO, de VNG en de Ministeries van BZK en I&M de handen in één geslagen. De beide onderzoeken worden samengevoegd, zodat er één uitkomst met landelijke bevindingen naar buiten wordt gebracht, op basis van de jaarrekeningcijfers 2012 van alle gemeenten. Na ontvangst en beoordeling van offertes van verschillende bureaus, is Deloitte geselecteerd om het onderzoek uit te voeren.

Het onderzoek zal inzicht bieden in de situatie in Nederland als geheel en in krimp-, anticiper-, en groeiregio's zonder dat de resultaten tot individuele gemeenten zijn te herleiden. Ook is het onderzoek uitgebreid om inzicht te krijgen in de gevolgen voor investeringen in de fysieke leefomgeving. Net als bij eerdere onderzoeken van de provinciaal toezichthouders, is het van groot belang dat alle gemeenten aan dit onderzoek deelnemen.

In de periode eind augustus tot half september is aan de financiële afdelingen van de gemeenten medewerking gevraagd bij de invulling van een enquête. De wijze van informatievergaring is zodanig vormgegeven dat er zo veel mogelijk gebruik gemaakt wordt van openbare gegevens uit de jaarrekening 2012.

Net als voorgaande jaren zullen de gegevens uitmonden in een rapportage die het landelijk beeld schetst van de financiële situatie van de grondexploitatie en van de grondbedrijven. Daarnaast zal in de rapportage in het bijzonder nog ingegaan worden op eerdergenoemde regio's. De rapportage zal naar verwachting in december 2013 aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

8.9 Herverdeling wegenbeheer

Het groeipercentage voor de bijdragen van gemeenten aan het beheer van gemeentelijke wegen door waterschappen bedraagt voor de jaren 2013 en 2014 respectievelijk 1,7% en 1,6%.

Sinds 1993 dient een aantal gemeenten op grond van de artikelen 22 en 24 van de Wet herverdeling wegenbeheer (WHW) een uitkering te verstrekken aan een waterschap voor het beheer van wegen. De hoogte van de uitkering is vastgelegd in het Besluit bijdrage vergoeding wegzorg (Stb.1994, 427). Jaarlijks wordt zij bijgesteld op basis van gegevens van het Centraal Planbureau.

De berekening is voor 2013 definitief en voor 2014 voorlopig. Zij volgt de formule: $(a+b)*c$, waarin a staat voor het bedrag van de uitkering in het voorafgaande jaar, b voor een bedrag ter grootte van 3,125% van de uitkering in 1993 (de vaste verhoging volgens artikel 21, lid 4) en c voor de uitkomst van de berekening $(100 + ..)/100$ (de groeifactor). Deze laatste factor wordt op grond van artikel 22, lid 5, bepaald door de nominale component, een percentage dat volgens een vaste methode wordt afgeleid van de prijsstijging van de overheidsconsumptie.

Voor het jaar 2013 wordt het groeipercentage definitief vastgesteld op 1,7%. Dit is het saldo van de raming voor 2013 (naar huidig inzicht 0,8%) en de nacalculatie over 2012 (0,9%). Voor het jaar 2014 wordt het groeipercentage voorlopig vastgesteld op 1,6%. Dit komt overeen met de huidige raming van de prijsstijging van de overheidsconsumptie in het jaar 2014.

8.10 Aanvullende uitkeringen artikel 12 Financiële-verhoudingswet en ICL-bijdrage Lelystad

In 2013 is besloten over de aanvragen van de gemeenten Boarnsterhim en Millingen aan de Rijn voor een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor het jaar 2012, op basis van artikel 12 Financiële-verhoudingswet (Fvw). Op basis van het afgeronde onderzoek en daar uit voortvloeiende rapportage van de inspecteurs, heeft dit in beide gevallen geleid tot een besluit voor een meerjarige aanvullende uitkering voor de jaren 2012-2014. De gemeente Loppersum heeft in 2013 voor het laatst een bijdrage in het kader van artikel 12-traject ontvangen en is met ingang van 2014 niet langer een artikel 12-gemeente.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de meest recente en thans lopende aanvullende uitkeringen krachtens artikel 12 Fvw.

Tabel 8.10.1 Overzicht verstrekte/ te verstrekken aanvullende uitkeringen (bedragen x € 1.000)

Gemeente	2011	2012	2013	2014
Loppersum	1.884	1.640	925	
Boamsterhim	2.985	13.755	6.396	4.112
Millingen aan de Rijn	1.477	516	342	274
Totaal verstrekte/te verstrekken aanvullende uitkeringen	6.346	15.911	7.663	4.386

De gemeente Lelystad ontvangt al geruime tijd de zogenaamde Interdepartementale Commissie Lelystad (ICL)-bijdrage. Die aanvullende uitkering ten laste van het gemeentefonds is eveneens gebaseerd op artikel 12 Fvw.

Binnen het kader van de indertijd daarover vastgelegde afspraken wordt deze bijdrage jaarlijks vastgesteld door de fondsbeheerders. Basis daarvoor is de rapportage van de provinciaal toezichthouder. Recentelijk is de bijdrage voor 2013 vastgesteld.

Bij de instelling van de ICL-bijdrage is een indexatie afgesproken op basis van het percentage prijsstijging overheidsconsumptie, zoals elders ook in deze circulaire vermeld bij het onderwerp Herverdeling wegenbeheer. Daarmee is de basis voor de groeivoet voor het volgende jaar bekend. De fondsbeheerders hebben bij hun besluit over het jaar 2013 besloten de bijdrage 2013 niet te indexeren. De motivatie daarvoor is dat zo lang de nominale ontwikkeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds negatief is (het accres), een groei van de ICL-bijdrage in dat licht niet verdedigbaar is. Over een eventuele indexatie zal in 2014 aan de hand van de dan bekend zijnde ontwikkeling van het accres een besluit worden genomen.

Tabel 8.10.2 Overzicht ICL-bijdrage Lelystad (bedragen x € 1.000)

	2.011	2.012	2.013	2.014
ICL-bijdrage Lelystad	15.032	15.362	15.362	15.362

8.11 Jaarlijkse weging decentralisatie-uitkeringen

In artikel 13, lid 5, van de Fvw wordt bepaald dat jaarlijks, in overleg met de ministers die het aangaat, wordt bezien of een decentralisatie-uitkering kan worden gewijzigd in een integratie-uitkering of een algemene uitkering. In tabel 7.1 is te zien dat de meeste decentralisatie-uitkeringen niet structureel zijn. Van omzetting naar integratie-uitkering of algemene uitkering is voor die decentralisatie-uitkeringen dan ook geen sprake. Voor de decentralisatie-uitkeringen 'Beeldende kunst en vormgeving', 'Centra voor Jeugd en gezin', 'Gezond in de stad', 'Jeugd', 'Maatschappelijke opvang', 'Veiligheidshuizen', 'Versterking peuterspeelwerk' en 'Vrouwenopvang' geldt dat deze niet aan alle gemeenten worden uitgekeerd en/of nu nog niet kunnen worden verdeeld via de maatstaven van de algemene uitkering. Deze decentralisatie-uitkeringen kunnen (nu nog) niet worden omgezet in een algemene uitkering of integratie-uitkering. Van de per 2014 nieuw opgenomen decentralisatie-uitkeringen wordt bij ontwerpbegroting 2015 van het gemeentefonds bezien of ze kunnen worden omgezet naar integratie-uitkering of algemene uitkering.

8.12 EMU-saldo

8.12.1 Wet Houdbare overheidsfinanciën

Het wetsvoorstel Houdbare overheidsfinanciën (wet Hof) ligt na op 23 april 2013 te zijn aangenomen door de Tweede Kamer ter behandeling bij de Eerste Kamer. Naar verwachting treedt de Wet Hof uiterlijk op 1 januari 2014 in werking.

Met betrekking tot de beheersing van het EMU-saldo is in het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) van mei 2013 afgesproken om de ambtelijke werkgroep EMU-saldo de opties te laten inventariseren voor verbetering van de kwaliteit van de ramings- en realisatiegegevens van het EMU-saldo en te laten bezien of meerjarige beheersing van het EMU-saldo een plek kan krijgen in het beheersinstrumentarium. De werkgroep zal zijn bevindingen rapporteren in het voorjaars-Bofv van 2014.

8.12.2 Macronorm EMU-saldo decentrale overheden

In 2004 hebben Rijk en decentrale overheden afgesproken dat het EMU-tekort van de gezamenlijke decentrale overheden maximaal -0,5% BBP mag bedragen. Deze beperking vloeit voort uit de Europese saldogrens van -3% BBP die geldt voor de volledige Nederlandse collectieve sector. Op 18 januari 2013 hebben het Rijk en de decentrale overheden een financieel akkoord gesloten waarin is afgesproken dat de tekortnorm voor 2014 -0,5% BBP betreft. De EMU-grens voor de gezamenlijke decentrale overheden wordt de macronorm genoemd.

8.12.3 Individuele referentiewaarden EMU-saldo decentrale overheden

Naar aanleiding van het financieel akkoord is aan de koepels de mogelijkheid gegeven om gezamenlijk tot een nieuwe verdeling te komen van de macronorm. De gesprekken hierover lopen nog. Met het oog daarop treft u nu niet het gebruikelijke overzicht van individuele referentiewaarden aan. In overleg met de koepels is besloten om publicatie hiervan op te schorten tot de tweede helft van oktober.

8.13 Verbetering van de circulaire

De fondsbeheerders verkennen de mogelijkheid van een circulaire volgens een nieuwe opzet. Bij de regiodagen gemeentefinanciën is daarover tijdens de workshop meicirculaire een eerste gesprek gevoerd. Dat gaf aanleiding deze verkenning voort te zetten, met voorlopig het onderstaande als tussenstand. Reacties zijn van harte welkom in postbus.gf@minbzk.nl.

Uitgangspunten

1. Een sterke focus op nieuwe informatie
In één oogopslag moet duidelijk zijn wat nieuw is ten opzichte van de vorige circulaire.

2. Geen verlies van inhoud

Keer op keer blijkt dat niet alle gebruikers alle informatie gebruiken, maar dat wel alle informatie wordt gebruikt.

3. Een grotere toegankelijkheid

De circulaire gaat uit van grote voorkennis van de gebruiker, en dat is in veel gevallen ook van toepassing op de gebruikers, maar ook voor een nieuwe en/of minder financiële gebruiker moet de circulaire zelfstandig leesbaar zijn.

Uitwerking

Het onderscheid tussen de algemene uitkering enerzijds en de decentralisatie- en integratie-uitkeringen anderzijds blijft gehandhaafd. Dit draagt bij aan de inzichtelijkheid. Deze geldstromen worden in de nieuwe opzet voortaan verder onderverdeeld naar de aard van de wijzigingen in deze geldstromen:

- meer of minder inkomsten zonder veranderingen in takenpakket;
- meer of minder inkomsten gerelateerd aan veranderingen in het takenpakket;
- ongewijzigde inkomsten, maar wel een herverdeling tussen gemeenten.

Voor de tabellen zoeken wij een eenvoudige presentatiewijze die aansluit bij zowel de begrotingssystematiek van het Rijk als die van de gemeenten. Een voorgestelde presentatiewijze is tijdens de regiodagen verkend en ontmoette bijval. Het voorbeeld betrof een incidentele toevoeging. In het geval in 2013 € 10 miljoen en in 2014 € 15 miljoen beschikbaar is resulteert dat in de huidige presentatie in een cijferreeks van € 10 miljoen, € 5 miljoen en € 15 miljoen (negatief), verdeeld over drie tabellen. Een meer gebruikelijke cijferopstelling zou zijn € 10 miljoen, € 15 miljoen, gevolgd door nul, en dat in één tabel.

Vanzelfsprekend zal bij een eventuele overgang uiterst zorgvuldig te werk worden gegaan om misverstanden te vermijden.

De focus op echt nieuws betekent een centrale plaats voor de vergelijking van circulairestand naar circulairestand. Gemeenten hebben al aangegeven daarnaast behoefte te hebben aan de vergelijking van begrotingsjaar op begrotingsjaar. In die behoefte zal daarom ook worden voorzien.

Er liggen daarnaast diverse vraagstukken, zoals het omgaan met de talrijke decentralisatie-uitkeringen, de selectie van overige onderwerpen in de slothoofdstukken, en de gevolgen van de decentralisaties voor de opzet van de circulaire. Indien nodig zullen hiervoor voorstellen worden ontwikkeld om aan gemeenten te worden voorgelegd voor commentaar.

9 Bijlagen

9.1 Bijlage 1 Verdeeltabellen 2013 en 2014

Tabel 1: Verdeeltabel 2013 (stand september 2013; bedragen in € in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2013 stand mei 2013	wijzigingen sinds mei 2013	bedragen per eenheid 2013 (deze circulaire)
OZB (woningen eigenaar)	-0,1005%		-0,1005%
OZB (niet woningen gebruiker)	-0,1083%		-0,1083%
OZB (niet woningen eigenaar)	-0,1343%		-0,1343%
inwoners	133,66	0,03	133,69
nieuwbouwwoningen	1.292,90		1.292,90
krimp	397,63		397,63
kernen met minstens 500 adressen	28.180,76		28.180,76
OZB waarde niet woningen (in mln)	312,00		312,00
jongeren	225,23		225,23
ouderen	83,55		83,55
ouderen 75-85 jaar	27,63		27,63
wadden, t/m 2500 inwoners	189,02		189,02
wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	147,72		147,72
wadden, vanaf 7501 inwoners	32,56		32,56
huishoudens met laag inkomen	86,84		86,84
huishoudens met laag inkomen (drempel)	364,87	0,88	365,75
bijstandsontvangers	1.474,39	33,42	1.507,81
ABW schaalnadeel	112.501,96		112.501,96
ABW schaalvoordeel	3.709,68		3.709,68
uitkeringsontvangers	108,72		108,72
minderheden	315,02		315,02
eenouderhuishoudens	147,72		147,72
klantenpotentieel lokaal	51,45		51,45
klantenpotentieel regionaal	15,48		15,48
leerlingen (V)SO	315,82		315,82
leerlingen VO	467,74		467,74
extra groei leerlingen VO	221,81		221,81
extra groei jongeren	169,94		169,94
land	32,83		32,83
land *% slechte grond	-1,67		-1,67
land *bodemfactor gemeente	31,35		31,35
binnenwater	41,84		41,84
buitenwater	23,10		23,10
oppervlak bebouwing	478,28		478,28
opp. bebouwing kern *bodemfactor kern	3.322,69		3.322,69
opp. beb. buitengebied *bf. buitengebied	1.646,31		1.646,31
woonruimten	178,49		178,49
woonruimten *bodemfactor kern	27,77		27,77
woonruimten *% slechte grond	25,84		25,84
opp. historische kernen, <40 ha	3.352,42		3.352,42
opp. historische kernen, 40-64 ha	7.027,02		7.027,02
opp. historische kernen, >64 ha	15.569,38		15.569,38
lengte historisch water	15,41		15,41
bewoonde oorden 1930	31,13		31,13
hist.woningen in bewoonde oorden	87,70		87,70
ISV (a)	14.824.166,19		14.824.166,19
ISV (b)	9.316.642,46		9.316.642,46
omgevingsadressendichtheid (OAD)	63,17		63,17
OAD *% slechte grond	0,21		0,21
oeverlengte * bodemfactor gemeente	7,15		7,15
oeverlengte *dichtheid *bf. gemeente	3,55		3,55
kernen	9.592,05		9.592,05

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Tabel 1: Verdeeltabel 2013 (stand september 2013; bedragen in € in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2013 stand mei 2013	wijzigingen sinds mei 2013	bedragen per eenheid 2013 (deze circulaire)
kernen *bodemfactor buitengebied	14.910,99		14.910,99
bedrijfsvestigingen	114,54		114,54
vast bedrag voor iedere gemeente ¹	276.226,36		276.226,36
vast bedrag voor Amsterdam	189.321.957,14	45.152,77	189.367.109,91
vast bedrag voor Rotterdam	109.868.360,21		109.868.360,21
vast bedrag voor Den Haag	81.418.324,67		81.418.324,67
vast bedrag voor Utrecht	45.061.771,28		45.061.771,28
vast bedrag Waddengemeenten	149.950,63		149.950,63
herindeling (per gemeente)	2.245.440,00		2.245.440,00
herindeling (per inwoner)	53,29		53,29
uitkeringsfactor	1,440	-0,001	1,439

1 Vanaf 2006 ontvangt Baarle-Nassau twee maal het vaste bedrag.

Tabel 2: Wijzigingen bedragen per eenheid verdeelmaatstaven per cluster (in €) alsmede wijzigingen uitkeringsfactor voor 2013

maatstaven	wijzigingen september 2013	algemene mutaties	cluster werk & inkomen	cluster educatie	ontwikkeling UB
inwoners			0,03		
huishoudens met laag inkomen (drempel)			0,88		
bijstandsonvangers			33,42		
vast bedrag voor Amsterdam	45.152,77			45.152,77	
uitkeringsfactor	-0,001	-0,002			0,001

Tabel 3: Verdeeltabel 2014 (stand september 2013; bedragen in € in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2014 stand mei 2013	w ijzigingen volgens deze circulaire	bedragen per eenheid 2014 (deze circulaire)
OZB (w oningen eigenaar)	-0,1085%		-0,1085%
OZB (niet w oningen gebruiker)	-0,1153%		-0,1153%
OZB (niet w oningen eigenaar)	-0,1430%		-0,1430%
inwoners	133,29	0,04	133,33
nieuw bouw w oningen	1.292,90		1.292,90
krimp	397,63		397,63
kernen met minstens 500 adressen	28.180,76		28.180,76
OZB w aarde niet w oningen (in mln)	312,00		312,00
jongeren	225,23		225,23
ouderen	83,55		83,55
ouderen 75-85 jaar	27,63		27,63
w adden, t/m 2500 inwoners	189,02		189,02
w adden, van 2501 t/m 7500 inwoners	147,72		147,72
w adden, vanaf 7501 inwoners	32,56		32,56
huishoudens met laag inkomen	86,81		86,81
huishoudens met laag inkomen (drempel)	364,84		364,84
bijstandsontvangers	1.473,56		1.473,56
ABW schaalnadeel	112.411,23		112.411,23
ABW schaalvoordeel	3.706,19		3.706,19
uitkeringsontvangers	108,71		108,71
minderheden	305,06		305,06
eenouderhuishoudens	147,72		147,72
klantenpotentieel lokaal	51,45		51,45
klantenpotentieel regionaal	15,48		15,48
leerlingen (V)SO	315,82		315,82
leerlingen VO	475,41		475,41
extra groei leerlingen VO	221,81		221,81
extra groei jongeren	169,94		169,94
land	32,83		32,83
land *% slechte grond	-1,67		-1,67
land *bodemfactor gemeente	31,43		31,43
binnenwater	41,92		41,92
buitenwater	23,10		23,10
oppervlak bebouwing	478,28		478,28
opp. bebouwing kern *bodemfactor kern	3.322,69		3.322,69
opp. beb. buitengebied *bf. buitengebied	1.646,31		1.646,31
w oonruimten	178,49		178,49
w oonruimten *bodemfactor kern	27,77		27,77
w oonruimten *% slechte grond	25,84		25,84
opp. historische kernen, <40 ha	3.352,42		3.352,42
opp. historische kernen, 40-64 ha	7.027,02		7.027,02
opp. historische kernen, >64 ha	15.569,38		15.569,38
lengte historisch water	15,41		15,41
bewoonde oorden 1930	31,13		31,13
hist.w oningen in bewoonde oorden	87,70		87,70
ISV (a)	14.824.166,19		14.824.166,19
ISV (b)	9.316.642,46		9.316.642,46
omgevingsadressendichtheid (OAD)	63,17		63,17
OAD *% slechte grond	0,21		0,21
oeverlengte * bodemfactor gemeente	7,15		7,15
oeverlengte *dichtheid *bf. gemeente	3,55		3,55
kernen	9.592,05		9.592,05

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Tabel 3: Verdeeltabel 2014 (stand september 2013; bedragen in € in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2014 stand mei 2013	w ijzigingen volgens deze circulaire	bedragen per eenheid 2014 (deze circulaire)
kernen *bodemfactor buitengebied	14.910,99		14.910,99
bedrijfsvestigingen	114,54		114,54
vast bedrag voor iedere gemeente ¹	270.483,15		270.483,15
vast bedrag voor Amsterdam	189.217.770,47		189.217.770,47
vast bedrag voor Rotterdam	109.868.360,21		109.868.360,21
vast bedrag voor Den Haag	81.418.324,67		81.418.324,67
vast bedrag voor Utrecht	45.061.771,28		45.061.771,28
vast bedrag Waddengemeenten	149.950,63		149.950,63
herindeling			1,00
uitkeringsfactor	1,516	-0,028	1,488

1 Vanaf 2006 ontvangt Baarle-Nassau twee maal het vaste bedrag.

Tabel 4: Wijzigingen bedragen per eenheid verdeelmaatstaven per cluster (in €) alsmede wijzigingen uitkeringsfactor voor 2014 ¹

maatstaven	wijzigingen september 2013	algemene mutaties	cluster werk & inkomen	ontwikkeling UB
inwoners	0,04		0,04	
uitkeringsfactor	-0,028	-0,027		-0,001

¹ Inclusief de doorwerking van mutaties op het jaar 2013.

9.2 Bijlage 2 Overzicht van verdeeltabellen 2014, gegroepeerd naar cluster

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor het jaar 2014, gegroepeerd naar cluster (bedragen in € in basis, stand september 2013)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
cluster eigen inkomsten	-0,1085%	OZB (w oningen eigenaar)
	-0,1153%	OZB (niet-w oningen gebruiker)
	-0,1430%	OZB (niet-w oningen eigenaar)
	-36,56	w oonruimten
cluster werk en inkomen	38,39	huishoudens met laag inkomen
	53,49	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	1.348,99	bijstandsontvangers
	112.411,23	ABW schaalnadeel
	3.706,19	ABW schaalvoordeel
	1,55	klantenpotentieel regionaal
	16,12	uitkeringsontvangers
	-0,02	inw oners
cluster maatschappelijke zorg	32,96	inw oners
	37,64	jongeren
	83,55	ouderen
	27,63	ouderen 75-85 jaar
	3,55	huishoudens met laag inkomen
	226,06	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	124,57	bijstandsontvangers
	92,59	uitkeringsontvangers
	153,05	minderheden
	2,48	klantenpotentieel lokaal
	5,97	klantenpotentieel regionaal
	1,73	land
	1,41	binnenw ater
	19,96	w oonruimten
	13,91	omgevingsadressendichtheid
	147,72	eenouderhuishoudens
	1.949,72	kernen
	-177.567,75	vast bedrag Amsterdam
-177.258,66	vast bedrag Rotterdam	
-127.918,63	vast bedrag Den Haag	
-59.512,80	vast bedrag Utrecht	
9,31	leerlingen VO	
14.686,41	vast bedrag voor iedere gemeente	
cluster educatie	1,63	inw oners
	187,59	jongeren
	81,30	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	315,82	leerlingen (V)SO
	466,10	leerlingen VO
	109,50	minderheden
	221,81	extra groei leerlingen VO
	169,94	extra groei jongeren
	1,67	klantenpotentieel regionaal
	5,04	land
	5,03	binnenw ater
	4,91	omgevingsadressendichtheid
5.337,11	kernen	

(voortzetting op de volgende bladzijde)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
cluster sport, kunst & ontspanning	21,86	inw oners
	36,09	klantenpotentieel lokaal
	8,94	klantenpotentieel regionaal
	0,82	w oonruimten
	9.597,91	vast bedrag voor iedere gemeente
cluster groen	24,34	inw oners
	59,71	w oonruimten
cluster VHROSV	44,87	huishoudens met laag inkomen
	21,66	minderheden
	2,80	land
	2,72	binnenw ater
	33,26	w oonruimten
	14.824.166,19	ISV (a)
	9.316.642,46	ISV (b)
	10,76	omgevingsadressendichtheid
	17.064,31	vast bedrag voor iedere gemeente
	31.461.504,83	vast bedrag Amsterdam
22.409.733,46	vast bedrag Rotterdam	
18.708.867,43	vast bedrag Den Haag	
8.691.475,41	vast bedrag Utrecht	
cluster oudheid	3.352,42	opp. historische kernen, <40 ha
	3.349,07	opp. historische kernen, 40-64 ha
	3.355,72	opp. historische kernen, >64 ha
	31,13	bew oonde oorden 1930
	87,70	hist.w oningen in bew oonde oorden
	0,69	w oonruimten
cluster riolering	-2,46	land
	-1,67	land * % slechte grond
	-20,56	w oonruimten
	25,84	w oonruimten * % slechte grond
	2,97	omgevingsadressendichtheid
	0,21	OAD * % slechte grond
cluster reiniging	-5,48	inw oners
	-12,58	w oonruimten
cluster wegen en w ater	17,12	inw oners
	5,67	klantenpotentieel lokaal
	16,48	land
	31,43	land * bodemfactor gemeente
	31,32	binnenw ater
	15,16	buitenw ater
	3.322,69	opp. bebouw ing kern * bodemfactor kern
	1.646,31	opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied
	8,73	w oonruimten
	27,77	w oonruimten * bodemfactor kern
	3.677,95	opp. historische kernen, 40-64 ha
	12.213,66	opp. historische kernen, >64 ha
	15,41	lengte historisch w ater
	18,43	omgevingsadressendichtheid
	7,15	oeverlengte * bodemfactor gemeente
	3,55	oeverlengte * dichtheid * bodemf. Gemeente
	14.910,99	kernen * bodemfactor buitengebied
15,38	bedrijfsvestigingen	
-5.457,58	vast bedrag voor iedere gemeente	

(voortzetting op de volgende bladzijde)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
cluster openbare orde en veiligheid	-0,29	inwoners
	28.180,76	kernen met minstens 500 adressen
	312,00	w oz w aarde niet w oningen (in miljoenen)
	1.292,90	nieuw bouw w oningen
	3,99	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	6,43	minderheden
	1,08	klantenpotentieel lokaal
	2,53	klantenpotentieel regionaal
	2,07	land
	2,04	binnenw ater
	7,94	buitenw ater
	107,89	opp. bebouw ing totaal
	42,30	w oonruimten
	15,47	omgevingsadressendichtheid
	2.305,22	kernen
	7,18	bedrijfsvestigingen
	44.983,08	vast bedrag voor iedere gemeente
	278.199,30	vast bedrag Amsterdam
	3.885.389,03	vast bedrag Rotterdam
	653.140,17	vast bedrag Den Haag
	200.625,33	vast bedrag Utrecht
cluster fysiek milieu	4,69	inwoners
	-0,81	klantenpotentieel regionaal
	6,10	land
	-0,60	binnenw ater
	370,39	opp. bebouw ing totaal
	17,25	w oonruimten
	1,73	omgevingsadressendichtheid
	82,29	bedrijfsvestigingen
	6.109,16	vast bedrag voor iedere gemeente
cluster bevolkingszaken	8,51	inwoners
	14,42	minderheden
	10.765,53	vast bedrag voor iedere gemeente
	366.450,57	vast bedrag Den Haag
cluster bestuursorganen	11,72	inwoners
	6,13	klantenpotentieel lokaal
	-4,37	klantenpotentieel regionaal
	16,92	w oonruimten
	-5,01	omgevingsadressendichtheid
	128.412,87	vast bedrag voor iedere gemeente
	-276.484,02	vast bedrag Amsterdam
	-361.606,38	vast bedrag Rotterdam
	-266.482,72	vast bedrag Den Haag
	-144.505,45	vast bedrag Utrecht

(voortzetting op de volgende bladzijde)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
cluster overig/ algemene ondersteuning	16,29	inw oners
	397,63	krimp
	189,02	w adden t/m 2500 inw oners
	147,72	w adden 2500-7500 inw oners
	32,56	w adden >7500 inw oners
	48,55	w oonruimten
	1,07	land
	9,69	bedrijfsvestigingen
	44.321,46	vast bedrag voor iedere gemeente
	157.932.118,11	vast bedrag Amsterdam
	84.112.102,76	vast bedrag Rotterdam
	62.084.267,85	vast bedrag Den Haag
	36.373.688,79	vast bedrag Utrecht
	149.950,63	vast bedrag Waddengemeenten
	1,00	herindeling

9.3 Bijlage 3 Volumina maatstaven 2013-2018

Tabel 1 bevat de volumina van de voornaamste dynamische maatstaven van het gemeentefonds. Deze vormen de grondslag voor de ramingen van de uitkeringsbasis en de uitkeringsfactoren van de jaren 2013 tot en met 2018.

Tabel 1 Volumina maatstaven 2013-2018 (ramingen mei 2013)

Maatstaven	2013	2014	2015
- OZB	1.953.727.150.000	1.864.840.997.316	1.872.798.581.931
- inwoners	16.779.575	16.824.132	16.870.652
- jongeren	3.870.773	3.849.435	3.828.640
- ouderen	2.824.345	2.919.615	3.004.721
- ouderen 75-85 jaar	889.994	908.703	929.499
- huishoudens met een laag inkomen	2.292.750	2.298.888	2.305.026
- bijstandsonvangers ¹	355.401	382.248	420.397
- uitkeringsontvangers	1.285.054	1.300.602	1.339.271
- minderheden	1.322.230	1.337.830	1.353.613
- eenouderhuishoudens	521.578	531.348	535.568
- leerlingen (V)SO (gew ogen)	379.970	379.720	379.454
- leerlingen VO (gew ogen)	722.007	730.853	739.808
- oppervlakte bebouwing totaal	106.661	108.579	110.532
- woonruimten	7.906.035	7.927.201	7.948.367
- omgevingsadressendichtheid	15.069.779	15.191.513	15.315.008
- bedrijfsvestigingen	1.101.128	1.154.223	1.209.878

Maatstaven	2016	2017	2018
- OZB	1.880.769.104.607	1.888.752.553.143	1.896.748.915.380
- inwoners	16.920.182	16.973.054	17.030.172
- jongeren	3.815.449	3.804.619	3.794.862
- ouderen	3.084.051	3.159.462	3.238.955
- ouderen 75-85 jaar	951.455	969.698	991.944
- huishoudens met een laag inkomen	2.311.165	2.317.303	2.323.441
- bijstandsonvangers	442.465	466.700	485.592
- uitkeringsontvangers	1.356.166	1.345.674	1.326.603
- minderheden	1.369.583	1.385.742	1.402.091
- eenouderhuishoudens	537.018	538.437	539.632
- leerlingen (V)SO (gew ogen)	379.272	379.121	379.027
- leerlingen VO (gew ogen)	748.873	758.048	767.336
- oppervlakte bebouwing totaal	112.317	114.286	116.276
- woonruimten	7.969.533	7.990.699	8.011.865
- omgevingsadressendichtheid	15.440.289	15.565.661	15.691.884
- bedrijfsvestigingen	1.273.054	1.336.771	1.403.177

1 De gegevens 2013 zijn gebaseerd op statline CBS gecorrigeerd voor administratieve vertragingen. Voor verdere jaren is gebruik gemaakt van de groefactor.

Doorgaans zijn volumina mutaties van jaar tot jaar gebaseerd op de groei van de aantallen inwoners en woonruimten. Tabel 2 geeft een overzicht van de geraamde procentuele groei van deze maatstaven in de jaren 2013 tot en met 2018.

Tabel 2 Raming groeipercentages: inwoners en woonruimten 2013-2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
- inwoners	0,29%	0,27%	0,28%	0,29%	0,31%	0,34%
- woonruimten	0,70%	0,27%	0,27%	0,27%	0,27%	0,26%

9.4 Bijlage 4 Integratie-uitkering Wmo

Integratie-uitkering Wmo				
Gemeente	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Bedrag 2014
Aa en Hunze	2.495.773	2.561.412	2.633.519	2.820.176
Aalburg	944.736	969.194	1.019.915	1.094.803
Aalsmeer	1.978.953	2.042.781	2.141.076	2.296.040
Aalten	2.854.306	2.933.857	3.041.475	3.263.194
Achtkarspelen	2.819.012	2.878.971	3.018.889	3.241.332
Alblasserdam	1.801.888	1.860.049	1.933.012	2.075.156
Albrandswaard	1.287.431	1.337.404	1.412.947	1.515.557
Alkmaar	8.422.411	8.704.838	8.940.108	9.584.486
Almelo	7.736.830	7.911.002	8.257.291	8.846.611
Almere	9.724.085	10.379.520	10.965.067	11.741.539
Alphen aan den Rijn	5.205.998	5.548.848	5.770.477	6.172.469
Alphen-Chaam	694.697	748.389	773.324	830.422
Ameland	275.800	290.223	310.981	333.791
Amersfoort	9.799.212	10.273.571	10.560.498	11.306.803
Amstelveen	6.919.795	7.109.670	7.282.355	7.806.831
Amsterdam	59.708.623	61.369.778	62.612.206	67.059.585
Anna Paulowna	955.233			
Apeldoorn	14.938.932	15.456.566	15.943.986	17.061.429
Appingedam	1.810.550	1.883.345	1.917.310	2.056.446
Arnhem	13.037.310	13.896.392	14.152.356	15.137.041
Assen	6.083.751	6.343.646	6.572.539	7.028.002
Asten	1.187.966	1.286.839	1.333.660	1.431.098
Baarle-Nassau	715.996	746.638	775.323	832.628
Baarn	2.632.053	2.628.025	2.677.236	2.849.138
Barendrecht	2.508.241	2.708.472	2.866.260	3.074.017
Barneveld	3.221.763	3.455.310	3.591.046	3.852.110
Bedum	995.654	1.044.691	1.076.923	1.151.775
Beek	1.765.086	1.832.361	1.897.372	2.037.287
Beemster	654.534	677.836	718.275	769.362
Beesel	1.306.393	1.359.727	1.402.655	1.505.617
Bellingwedde	1.255.952	1.262.507	1.254.938	1.347.702
Bergambacht	668.183	744.703	801.574	860.615
Bergeijk	1.310.096	1.367.517	1.426.904	1.531.951
Bergen L	1.438.491	1.494.771	1.556.173	1.670.475
Bergen NH	2.705.267	2.837.590	2.907.678	3.117.261
Bergen op Zoom	6.907.603	7.163.944	7.394.154	7.925.205
Berkelland	4.325.903	4.493.434	4.687.919	5.032.237
Bernheze	2.165.356	2.232.763	2.329.584	2.500.316
Bernisse	877.894	946.924	1.000.993	1.074.946
Best	2.025.065	2.133.847	2.239.247	2.402.348
Beuningen	1.722.805	1.846.145	1.952.212	2.094.274
Beverwijk	4.014.376	4.061.667	4.129.978	4.434.142
Binnenmaas	2.177.776	2.308.374	2.434.114	2.613.923
Bladel	1.416.202	1.523.754	1.595.214	1.710.124
Blaricum	546.570	598.435	620.078	665.256
Bloemendaal	1.387.528	1.443.493	1.494.177	1.599.877
Boarnsterhim	1.470.523	1.602.318	1.716.368	1.842.842
Bodegraven-Reeuwijk	2.108.348	2.225.759	2.315.504	2.483.954
Boekel	657.725	694.342	717.626	769.821
Borger-Odoorn	2.660.144	2.724.377	2.769.143	2.973.465
Borne	1.843.275	1.958.616	2.026.273	2.174.979

Integratie-uitkering Wmo				
Gemeente	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Bedrag 2014
Borsele	1.760.103	1.844.875	1.922.049	2.063.504
Boskoop	1.035.322	1.111.177	1.168.258	1.253.475
Boxmeer	2.356.631	2.472.341	2.574.033	2.761.401
Boxtel	2.536.733	2.659.115	2.732.077	2.926.208
Breda	15.209.484	15.796.090	16.487.388	17.665.488
Brielle	1.079.418	1.155.411	1.242.511	1.331.909
Bronckhorst	3.721.927	3.856.518	3.969.967	4.261.804
Brummen	2.124.598	2.203.416	2.270.562	2.432.617
Brunssum	4.116.440	4.218.944	4.352.386	4.670.306
Bunnik	947.292	1.002.420	1.049.679	1.127.160
Bunschoten	1.151.799	1.198.877	1.230.944	1.321.215
Buren	1.660.555	1.710.283	1.757.220	1.886.762
Bussum	2.918.093	3.023.839	2.933.614	3.148.462
Capelle aan den IJssel	5.698.384	5.991.223	6.189.003	6.640.495
Castricum	2.701.053	2.864.162	3.006.325	3.226.473
Coevorden	3.992.850	4.073.655	4.152.482	4.457.013
Cranendonck	1.706.405	1.769.637	1.852.410	1.988.914
Cromstrijen	1.015.577	1.101.752	1.153.850	1.239.112
Cuijk	2.154.857	2.243.065	2.342.878	2.513.512
Culemborg	1.951.856	2.033.421	2.137.393	2.292.232
Dalfsen	2.155.193	2.225.031	2.360.404	2.533.707
Dantumadiel	2.245.658	2.290.965	2.321.456	2.490.529
De Bilt	3.780.049	3.829.142	3.910.406	4.195.600
De Marne	1.215.222	1.287.874	1.323.939	1.421.832
De Ronde Venen	2.541.267	2.697.631	2.821.866	3.027.734
De Wolden	2.253.340	2.363.155	2.440.334	2.619.676
Delft	8.341.650	8.617.684	8.698.967	9.328.732
Delfzijl	3.518.725	3.553.939	3.602.506	3.864.763
Den Helder	6.008.553	6.292.415	6.487.578	6.943.954
Deurne	2.712.430	2.829.907	2.951.512	3.159.087
Deventer	8.928.795	9.142.830	9.404.157	10.079.320
Diemen	1.803.304	1.867.940	1.942.128	2.085.689
Dinkelland	2.043.494	2.107.043	2.189.088	2.349.074
Dirksland	795.248	799.094		
Doesburg	1.299.031	1.322.229	1.367.115	1.467.236
Doetinchem	5.764.504	5.960.194	6.021.756	6.450.176
Dongen	2.210.973	2.307.938	2.388.796	2.563.001
Dongeradeel	2.643.878	2.748.390	2.866.903	3.076.770
Dordrecht	11.476.419	11.804.878	12.084.149	12.953.055
Drechterland	1.230.941	1.298.738	1.328.382	1.425.535
Drimmelen	2.208.003	2.298.085	2.385.691	2.554.498
Dronten	2.751.339	2.960.597	3.083.728	3.307.566
Druuten	1.391.364	1.472.750	1.529.723	1.632.787
Duiven	1.703.915	1.840.329	1.976.690	2.120.958
Echt-Susteren	3.510.703	3.620.040	3.751.780	4.016.642
Edam-Volendam	1.809.883	1.916.445	2.008.494	2.155.364
Ede	8.476.571	8.895.912	9.169.629	9.822.016
Eemnes	512.396	551.312	568.363	610.014
Eemsummond	1.842.330	1.909.853	1.967.396	2.112.602
Eersel	1.474.894	1.492.559	1.558.709	1.664.221
Eijsden-Margraten	2.060.002	2.157.093	2.259.339	2.426.116

Integratie-uitkering Wmo				
Gemeente	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Bedrag 2014
Eindhoven	21.953.334	22.545.197	22.932.286	24.553.816
Elburg	1.711.895	1.815.781	1.913.326	2.052.889
Emmen	13.264.918	13.481.364	13.750.268	14.747.662
Enkhuizen	1.673.754	1.726.383	1.800.759	1.932.940
Enschede	16.240.467	16.656.532	16.826.408	18.030.037
Epe	3.459.725	3.536.456	3.656.248	3.923.365
Ermelo	2.694.158	2.815.505	2.914.896	3.095.067
Etten-Leur	3.419.909	3.607.245	3.877.503	4.157.729
Ferwerderadiel	783.399	817.875	828.239	889.348
Franekeradeel	2.240.172	2.287.323	2.327.382	2.496.575
Gaasterlan-Sleat	1.041.001	1.064.206	1.109.514	1.191.303
Geertruidenberg	1.896.766	1.990.554	2.091.478	2.241.233
Geldermalsen	1.749.020	1.861.593	1.919.396	2.056.216
Geldrop-Mierlo	3.449.616	3.636.474	3.831.286	4.112.008
Gemert-Bakel	2.235.694	2.345.330	2.446.297	2.622.434
Gennep	1.861.281	1.930.912	1.996.245	2.113.841
Giessenlanden	847.427	911.903	956.797	1.027.114
Gilze en Rijen	2.069.793	2.160.523	2.284.607	2.452.294
Goedereede	989.448	1.022.019		
Goeree-Overflakkee			4.754.816	5.098.067
Goes	4.177.776	4.286.379	4.456.990	4.774.601
Goirle	1.753.843	1.907.773	1.999.657	2.144.981
Gorinchem	3.395.001	3.492.177	3.562.789	3.821.407
Gouda	5.849.339	6.105.471	6.336.068	6.793.551
Graafstroom	492.978	526.368		
Graft-De Rijk	426.732	451.510	473.171	508.090
Grave	1.095.482	1.121.928	1.160.708	1.233.126
Groesbeek	2.229.667	2.260.869	2.381.809	2.547.857
Groningen	14.875.939	15.295.423	15.552.731	16.650.283
Grootegeest	1.056.137	1.116.557	1.189.970	1.277.391
Gulpen-Wittem	1.454.117	1.530.093	1.603.131	1.721.619
Haaksbergen	2.097.830	2.186.871	2.271.139	2.435.122
Haaren	1.151.732	1.191.059	1.252.107	1.327.697
Haarlem	13.371.665	13.680.832	13.895.340	14.898.922
Haarlemmerliede Spaarnw	363.713	397.646	416.002	446.732
Haarlemmermeer	7.979.542	8.525.228	8.977.486	9.615.060
Halderberge	2.860.952	2.935.817	3.046.581	3.270.813
Hardenberg	5.160.040	5.305.119	5.468.694	5.860.680
Harderwijk	3.823.227	3.980.025	4.089.173	4.384.073
Hardinxveld-Giessendam	1.511.297	1.543.885	1.602.326	1.720.315
Haren	1.742.952	1.798.766	1.881.646	2.014.290
Harenkarspel	1.055.840	1.109.521		
Harlingen	1.761.272	1.814.775	1.862.349	1.997.375
Hatterum	1.032.048	1.084.230	1.119.281	1.201.767
Heemskerk	3.665.319	3.779.102	3.925.330	4.205.105
Heemstede	2.406.285	2.446.013	2.506.155	2.676.441
Heerde	1.736.839	1.786.364	1.851.534	1.985.467
Heerenveen	4.717.919	4.805.771	4.935.711	5.293.614
Heerhugowaard	3.269.400	3.537.588	3.721.203	3.976.327
Heerlen	12.997.110	13.260.268	13.588.997	14.572.820
Heeze-Leende	1.290.195	1.339.500	1.437.866	1.529.536

Integratie-uitkering Wmo				
Gemeente	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Bedrag 2014
Heiloo	1.827.338	1.921.216	1.967.559	2.111.482
Hellendoorn	3.204.224	3.327.551	3.455.287	3.704.098
Hellevoetsluis	2.956.852	3.079.092	3.244.502	3.478.102
Helmond	7.439.113	7.809.537	8.156.989	8.743.942
Hendrik-Ido-Ambacht	1.750.475	1.819.945	1.896.368	2.035.668
Hengelo O	8.074.115	8.349.255	8.664.048	9.290.287
Het Bildt	1.106.761	1.124.867	1.230.792	1.320.742
Heumen	1.123.897	1.223.076	1.299.526	1.394.057
Heusden	3.322.766	3.507.557	3.684.842	3.953.840
Hillegom	1.758.227	1.822.546	1.889.827	2.027.466
Hilvarenbeek	1.040.537	1.127.325	1.188.304	1.275.271
Hilversum	8.144.822	8.323.613	8.364.265	8.971.418
Hof van Twente	3.366.366	3.504.016	3.622.563	3.886.592
Hollands Kroon		3.604.865	3.761.824	4.038.770
Hoogeveen	6.456.015	6.623.197	6.812.270	7.305.450
Hoogezand-Sappemeer	4.440.703	4.642.689	4.805.930	5.145.949
Hoorn	5.728.483	5.972.030	6.155.204	6.597.963
Horst aan de Maas	3.287.712	3.467.668	3.631.744	3.893.399
Houten	2.073.789	2.216.565	2.357.763	2.528.404
Huizen	3.312.802	3.413.738	3.538.624	3.792.631
Hulst	3.050.861	3.125.218	3.193.804	3.419.567
IJsselstein	2.196.112	2.324.153	2.453.969	2.633.248
Kaag en Braassem	1.637.886	1.749.028	1.834.907	1.970.116
Kampen	4.295.044	4.416.977	4.626.649	4.957.495
Kapelle	950.397	978.246	1.021.559	1.096.480
Katwijk	4.615.584	4.896.130	5.138.634	5.505.199
Kerkrade	6.693.881	6.867.004	7.116.382	7.633.762
Koggenland	1.372.899	1.449.621	1.512.552	1.623.596
Kollumerland en Nwkrui	1.309.503	1.381.582	1.403.723	1.506.932
Korendijk	775.446	812.992	882.784	947.989
Krimpen aan den IJssel	2.345.943	2.527.830	2.653.612	2.849.662
Laarbeek	1.635.012	1.769.250	1.948.751	2.092.490
Landerd	1.097.957	1.133.996	1.215.427	1.303.700
Landgraaf	4.680.803	4.804.383	4.995.758	5.354.053
Landsmeer	778.186	826.101	858.052	921.219
Langedijk	1.485.728	1.601.910	1.681.747	1.804.850
Lansingerland	2.235.167	2.374.771	2.548.145	2.732.624
Laren	867.311	919.197	918.493	983.288
Leek	1.899.552	2.030.480	2.143.675	2.292.922
Leerdam	2.125.249	2.189.446	2.312.357	2.481.549
Leeuwarden	10.425.752	10.690.985	11.000.298	11.788.256
Leeuwarderadeel	1.021.355	1.065.929	1.104.251	1.183.108
Leiden	8.555.970	8.932.585	9.142.093	9.800.964
Leiderdorp	2.060.194	2.217.676	2.314.837	2.482.768
Leidschendam-Voorburg	7.341.598	7.571.372	7.812.608	8.380.714
Lelystad	5.267.004	5.559.131	5.793.013	6.209.463
Lemsterland	1.142.059	1.199.834	1.240.026	1.330.652
Leudal	2.865.850	3.037.158	3.188.291	3.421.232
Leusden	1.746.762	1.844.623	1.946.452	2.087.128
Liesveld	537.200	585.109		
Lingewaal	703.101	761.374	803.896	863.208

Integratie-uitkering Wmo				
Gemeente	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Bedrag 2014
Lingewaard	3.413.661	3.571.039	3.771.241	4.045.396
Lisse	1.895.893	1.988.185	2.032.587	2.182.507
Littenseradiel	760.778	791.555	811.205	870.747
Lochem	3.178.834	3.301.665	3.384.562	3.627.130
Loon op Zand	2.078.122	2.172.110	2.262.002	2.427.782
Lopik	788.737	818.576	853.316	916.171
Loppersum	1.083.897	1.099.882	1.167.017	1.253.275
Losser	2.342.694	2.420.572	2.488.439	2.663.417
Maasdonk	740.263	784.814	836.139	897.798
Maasdriel	1.799.402	1.878.231	1.940.917	2.082.807
Maasgouw	2.613.841	2.752.140	2.836.218	3.028.379
Maassluis	3.049.922	3.131.406	3.205.152	3.439.113
Maastricht	13.981.207	14.509.417	14.861.483	15.927.625
Marum	820.917	837.714	860.042	923.289
Medemblik	3.153.426	3.316.941	3.429.879	3.675.319
Meerssen	1.839.773	1.941.351	1.984.663	2.130.964
Menameradiel	1.200.392	1.247.825	1.316.460	1.413.608
Menterwolde	1.235.954	1.278.953	1.357.004	1.457.182
Meppel	3.108.857	3.208.766	3.291.380	3.524.072
Middelburg	4.833.790	4.955.305	5.062.670	5.417.673
Middelharnis	1.768.419	1.826.447		
Midden Drenthe	3.284.309	3.363.129	3.432.571	3.682.963
Midden-Delfland	950.671	1.034.257	1.032.199	1.108.415
Mill en Sint Hubert	987.056	1.026.675	1.082.963	1.162.598
Millingen aan de Rijn	569.431	580.284	605.684	650.401
Moerdijk	3.080.008	3.222.927	3.403.139	3.652.324
Molenwaard			1.736.877	1.864.856
Montferland	3.591.435	3.738.326	3.877.479	4.162.623
Montfoort U	711.413	787.137	818.438	878.750
Mook en Middelaar	601.894	642.420	673.779	722.729
Muiden	409.299	430.032	437.977	470.290
Naarden	1.181.922	1.227.703	1.233.094	1.322.254
Neder-Betuwe	1.743.494	1.792.461	1.837.768	1.971.537
Nederlek	1.232.895	1.285.763	1.315.787	1.412.500
Nederweert	1.405.464	1.492.491	1.566.793	1.681.966
Neerijnen	782.700	810.246	842.998	905.164
Niedorp	686.770			
Nieuwegein	4.454.361	4.698.729	4.916.116	5.272.711
Nieuwkoop	1.722.171	1.885.913	2.055.100	2.193.496
Nieuw-Lekkerland	575.931	590.494		
Nijkerk	2.731.065	2.890.094	3.012.955	3.230.624
Nijmegen	14.770.976	15.132.163	15.615.566	16.724.989
Noord-Beveland	770.318	783.263	807.740	867.423
Noordenveld	3.133.798	3.263.355	3.384.057	3.632.486
Noordoostpolder	3.530.329	3.621.449	3.718.657	3.986.820
Noordwijk	2.198.191	2.260.901	2.341.368	2.490.365
Noordwijkerhout	1.294.380	1.359.460	1.449.714	1.552.806
Nuenen c.a.	1.453.702	1.621.388	1.756.152	1.884.448
Nunspeet	2.321.033	2.403.729	2.505.774	2.684.541
Nuth	1.629.497	1.702.001	1.738.355	1.866.442
Oegstgeest	1.300.889	1.390.018	1.428.531	1.531.605

Integratie-uitkering Wmo				
Gemeente	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Bedrag 2014
Oirschot	1.206.944	1.277.908	1.339.966	1.438.311
Oisterwijk	2.322.921	2.412.756	2.616.593	2.805.416
Oldambt	5.625.353	5.751.584	5.891.515	6.321.372
Oldebroek	1.722.630	1.799.138	1.897.716	2.036.296
Oldenzaal	3.198.681	3.310.256	3.477.801	3.729.013
Olst-Wijhe	1.536.160	1.601.406	1.682.172	1.802.996
Ommen	1.496.825	1.554.083	1.623.826	1.742.507
Onderbanken	867.328	897.658	920.556	988.611
Oost Gelre	2.628.482	2.758.859	2.809.798	3.014.030
Oosterhout	4.764.564	5.039.140	5.256.275	5.639.733
Oostflakkee	992.558	1.011.126		
Ooststellingwerf	2.898.770	2.962.123	3.071.892	3.294.759
Oostzaan	655.277	690.430	753.869	809.612
Opmeer	838.594	883.524	911.007	978.097
Opsterland	2.751.352	2.806.457	2.909.933	3.114.832
Oss	7.760.501	8.087.719	8.449.306	9.062.349
Oud-Beijerland	1.708.369	1.792.601	1.844.708	1.975.808
Oude IJsselstreek	4.311.189	4.468.961	4.651.760	4.990.471
Ouder-Amstel	908.721	947.443	957.320	1.027.922
Ouderkerk	604.037	602.821	645.511	693.209
Oudewater	685.656	717.100	755.247	810.998
Overbetuwe	3.135.767	3.289.255	3.423.501	3.674.567
Papendrecht	2.541.883	2.669.233	2.798.319	3.003.846
Peel en Maas	3.333.377	3.549.689	3.716.865	3.983.895
Pekela	1.830.647	1.849.873	1.891.558	2.030.605
Pijnacker-Nootdorp	2.245.986	2.421.532	2.614.630	2.794.480
Purmerend	7.424.215	7.624.464	7.959.919	8.525.683
Putten	1.947.870	2.056.098	2.146.285	2.303.534
Raalte	3.136.066	3.253.078	3.357.098	3.598.779
Reimerswaal	1.919.690	1.977.836	2.049.188	2.199.551
Renkum	3.430.205	3.527.040	3.589.742	3.845.317
Renswoude	243.399	244.113	264.466	283.928
Reusel-De Mierden	894.410	922.925	977.388	1.049.316
Rheden	5.480.013	5.598.305	5.752.532	6.174.164
Rhemen	1.565.931	1.665.852	1.724.401	1.846.568
Ridderkerk	4.935.491	5.138.643	5.274.251	5.661.289
Rijnwaarden	964.117	1.001.155	1.062.925	1.141.336
Rijnwoude	1.181.632	1.281.175	1.342.677	1.441.783
Rijssen-Holten	3.127.030	3.233.127	3.352.718	3.595.754
Rijswijk	6.031.926	6.150.422	6.191.328	6.647.203
Roerdalen	2.000.513	2.083.135	2.158.339	2.317.558
Roermond	6.088.146	6.304.412	6.506.977	6.976.941
Roosendaal	7.647.974	7.963.623	8.301.757	8.900.435
Rotterdam	64.053.563	65.477.221	66.845.991	71.611.007
Rozendaal	86.017	90.842	87.319	93.765
Rucphen	2.439.084	2.535.152	2.681.089	2.877.963
Schagen	1.754.344	1.824.734	3.819.340	4.095.702
Schermer	266.095	299.617	317.980	341.398
Scherpenzeel	674.645	693.826	726.716	780.289
Schiedam	7.755.317	7.926.959	8.101.796	8.692.888
Schiermonnikoog	130.382	145.034	144.640	155.351

Integratie-uitkering Wmo				
Gemeente	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Bedrag 2014
Schijndel	1.934.748	2.019.457	2.108.680	2.262.252
Schinnen	1.231.355	1.285.048	1.330.272	1.427.737
Schoonhoven	1.018.355	1.063.459	1.099.641	1.180.148
Schouwen-Duiveland	3.440.935	3.537.932	3.665.413	3.934.513
's-Gravenhage	43.951.670	45.116.225	45.746.719	49.018.146
's-Hertogenbosch	11.992.467	12.543.781	13.095.554	14.022.166
Simpelveld	1.176.665	1.231.201	1.308.653	1.402.768
Sint-Anthonis	922.162	969.073	995.398	1.065.261
Sint-Michiëlsgestel	2.230.887	2.296.418	2.418.419	2.587.320
Sint-Oedenrode	1.437.076	1.549.142	1.567.234	1.682.341
Sittard-Geleen	11.302.907	11.686.424	12.041.385	12.901.649
Skarsterlan	2.516.210	2.500.442	2.584.603	2.771.022
Sliedrecht	2.719.203	2.758.664	2.816.852	3.008.006
Slochteren	1.240.439	1.300.650	1.350.088	1.449.700
Sluis	2.925.255	2.984.320	3.028.161	3.250.085
Smallingerland	5.999.283	6.148.668	6.309.569	6.753.986
Soest	3.864.298	4.043.208	4.173.696	4.474.750
Someren	1.450.957	1.538.350	1.636.435	1.756.744
Son en Breugel	1.199.342	1.322.937	1.413.297	1.512.462
Spijkenisse	6.069.298	6.407.828	6.709.796	7.195.621
Stadskanaal	4.704.156	4.844.889	4.952.220	5.315.467
Staphorst	890.521	938.677	1.002.206	1.075.023
Stede Broec	1.618.558	1.715.624	1.785.720	1.914.329
Steenbergen	2.130.484	2.252.041	2.330.083	2.501.046
Steenwijkerland	4.722.162	4.788.831	4.876.847	5.233.296
Stein	2.700.888	2.784.831	2.919.988	3.133.215
Stichtse Vecht	4.194.151	4.381.417	4.549.887	4.882.003
Strijen	767.291	780.646	808.556	868.306
Sudwest Fryslan	7.719.168	7.991.933	8.303.226	8.902.596
Ten Boer	559.756	584.328	623.369	669.360
Terneuzen	6.244.564	6.473.268	6.681.422	7.167.803
Terschelling	375.613	399.929	429.739	461.146
Texel	1.206.641	1.224.535	1.279.127	1.372.167
Teylingen	2.189.909	2.288.128	2.385.967	2.557.557
Tholen	2.505.736	2.517.683	2.593.516	2.784.442
Tiel	3.199.011	3.419.609	3.575.627	3.829.105
Tilburg	19.116.972	19.684.816	20.403.730	21.833.227
Tubbergen	1.587.795	1.643.632	1.698.636	1.823.124
Twenterand	2.924.925	3.003.962	3.195.401	3.429.743
Tynaarlo	2.967.616	3.075.862	3.191.456	3.419.365
Tytsjerksteradiel	3.026.706	3.117.254	3.247.693	3.483.286
Ubbergen	1.017.316	1.077.280	1.121.103	1.201.514
Uden	3.294.322	3.486.072	3.662.599	3.926.647
Uitgeest	694.294	728.300	763.893	820.134
Uithoorn	2.137.624	2.194.048	2.283.366	2.450.021
Urk	639.325	707.855	736.675	789.115
Utrecht	19.009.780	19.559.511	19.996.003	21.395.040
Utrechtse Heuvelrug	4.182.395	4.386.629	4.441.494	4.754.036
Vaals	1.213.763	1.241.415	1.285.062	1.379.304
Valkenburg aan de Geul	2.076.220	2.108.719	2.170.111	2.329.163
Valkenswaard	3.088.646	3.237.913	3.427.015	3.677.277

Integratie-uitkering Wmo				
Gemeente	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Bedrag 2014
Veendam	3.535.640	3.670.807	3.690.938	3.958.919
Veenendaal	5.090.014	5.326.010	5.485.382	5.880.638
Veere	1.753.886	1.825.726	1.887.987	2.023.850
Veghel	2.850.061	2.969.914	3.078.542	3.301.685
Veldhoven	3.533.157	3.742.380	3.985.264	4.265.244
Velsen	6.289.021	6.457.166	6.635.753	7.118.648
Venlo	10.912.659	11.513.566	11.981.376	12.845.973
Venray	3.613.092	3.843.046	3.967.227	4.248.396
Vianen	1.478.057	1.566.875	1.641.234	1.762.146
Vlaardingen	8.251.575	8.368.767	8.470.349	9.090.055
Vlagtwedde	2.329.529	2.359.993	2.455.504	2.633.909
Vlieland	104.542	108.904	113.562	121.940
Vlissingen	5.276.199	5.473.860	5.532.595	5.935.152
Vlist	734.350	749.508	777.437	832.445
Voerendaal	1.238.128	1.278.631	1.338.995	1.437.947
Voorschoten	1.770.715	1.837.607	1.914.483	2.055.755
Voorst	2.250.286	2.329.156	2.384.657	2.547.554
Vught	2.130.765	2.219.948	2.316.824	2.474.275
Waalre	1.210.377	1.288.461	1.356.362	1.456.208
Waalwijk	4.384.808	4.612.136	4.792.398	5.141.152
Waddinxveen	1.969.967	2.081.169	2.196.048	2.356.247
Wageningen	2.360.118	2.427.474	2.509.040	2.689.133
Wassenaar	1.748.201	1.807.389	1.860.804	1.996.669
Waterland	1.224.931	1.290.702	1.347.095	1.446.592
Weert	4.733.293	4.981.635	5.192.548	5.568.551
Weesp	1.491.506	1.549.671	1.599.977	1.715.829
Werkendam	1.947.481	2.030.438	2.100.499	2.253.748
West Maas en Waal	1.500.931	1.549.074	1.606.327	1.723.581
Westerveld	2.157.248	2.188.682	2.241.296	2.403.657
Westervoort	1.135.385	1.217.125	1.265.504	1.358.596
Westland	7.119.272	7.659.158	8.019.283	8.585.613
Weststellingwerf	2.946.790	3.012.058	3.096.099	3.321.580
Westvoorne	1.028.712	1.146.304	1.161.736	1.246.793
Wierden	1.697.030	1.820.805	1.906.688	2.046.478
Wieringen	863.249			
Wieringermeer	1.022.814			
Wijchen	3.207.279	3.350.409	3.537.309	3.794.565
Wijdmeren	1.654.091	1.736.382	1.772.385	1.901.760
Wijk bij Duurstede	1.324.009	1.428.565	1.519.956	1.631.475
Winsum	1.116.574	1.172.125	1.261.631	1.352.798
Winterswijk	3.278.735	3.330.200	3.474.402	3.726.515
Woensdrecht	1.871.600	1.995.826	2.054.695	2.205.478
Woerden	3.200.172	3.421.414	3.591.894	3.852.378
Wormerland	1.238.669	1.322.726	1.384.151	1.486.504
Woudenberg	868.358	901.728	937.498	1.000.273
Woudrichem	1.106.041	1.162.576	1.212.967	1.301.613
Zaanstad	13.336.102	13.788.922	14.236.467	15.266.221
Zaltbommel	1.896.772	2.005.458	2.099.361	2.253.379
Zandvoort	2.042.431	2.081.519	2.130.221	2.282.456
Zederik	949.335	978.892	1.042.820	1.119.804
Zeevang	390.272	425.304	439.844	471.958

Integratie-uitkering Wmo				
Gemeente	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Bedrag 2014
Zeewolde	878.132	967.614	1.006.554	1.078.839
Zeist	5.434.336	5.699.655	5.752.032	6.135.742
Zevenaar	3.081.043	3.252.167	3.401.887	3.648.053
Zijpe	800.430	854.107		
Zoetermeer	8.796.189	9.242.480	9.720.341	10.422.413
Zoeterwoude	641.747	687.723	701.193	744.307
Zuidhorn	1.422.128	1.491.467	1.548.782	1.660.539
Zuidplas	2.305.085	2.495.794	2.614.390	2.804.764
Zundert	2.141.333	2.230.074	2.318.430	2.484.856
Zutphen	4.710.163	4.895.499	5.070.750	5.435.084
Zwartewaterland	1.508.784	1.589.235	1.663.795	1.785.978
Zwijndrecht	4.597.893	4.790.699	4.988.130	5.353.747
Zwolle	9.397.622	9.680.872	10.057.570	10.765.846
Totaal	1.455.985.634	1.511.305.000	1.561.182.000	1.673.340.000

9.5 Bijlage 5 Decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin

Decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin					
Gemeente	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Gemeente	Bedrag 2012	Bedrag 2013
Aa en Hunze	479.613	491.118	Boskoop	337.162	352.777
Aalburg	275.620	286.872	Boxmeer	566.940	579.637
Aalsmeer	655.290	692.663	Boxtel	637.327	663.513
Aalten	544.645	566.217	Breda	3.792.767	3.975.732
Achtkarspelen	596.129	625.182	Brielle	304.586	320.601
Alblasserdam	445.271	467.227	Bronckhorst	706.086	727.567
Albrandswaard	557.961	588.051	Brummen	425.502	437.073
Alkmaar	2.064.592	2.153.398	Brunssum	567.000	584.025
Almelo	1.729.204	1.784.814	Bunnik	291.903	306.957
Almere	5.664.780	5.898.933	Bunschoten	440.210	461.883
Alphen aan den Rijn	1.627.546	1.700.732	Buren	511.177	529.750
Alphen-Chaam	176.738	183.045	Bussum	736.886	768.518
Ameland	69.116	71.512	Capelle aan den IJssel	1.643.923	1.695.737
Amersfoort	3.664.679	3.860.776	Castricum	665.874	682.471
Amstelveen	1.747.898	1.850.987	Coevorden	699.351	730.404
Amsterdam	21.260.551	22.074.136	Cranendonck	378.361	389.849
Apeldoorn	3.284.502	3.423.920	Cromstrijen	235.703	244.910
Appingedam	247.710	259.182	Cuijk	541.569	559.781
Arnhem	3.473.664	3.634.444	Culemborg	677.729	699.270
Assen	1.498.046	1.556.388	Dalfsen	552.100	575.681
Asten	327.098	332.973	Dantumadiel	393.031	405.125
Baarle-Nassau	111.564	116.079	De Bilt	880.929	916.148
Baarn	496.045	516.053	De Marne	203.767	209.958
Barendrecht	1.144.049	1.212.438	De Ronde Venen	910.851	931.826
Barneveld	1.244.822	1.305.272	De Wolden	455.524	476.610
Bedum	210.692	221.602	Delft	1.906.195	1.964.022
Beek	302.434	309.407	Delfzijl	543.199	555.866
Beemster	168.832	174.245	Den Helder	1.197.330	1.250.054
Beesel	273.117	284.777	Deurne	625.494	644.680
Bellingwedde	163.281	161.758	Deventer	2.239.525	2.333.895
Bergambacht	208.327	217.327	Diemen	614.339	638.270
Bergeijk	348.854	362.670	Dinkelland	532.422	550.536
Bergen L	245.041	253.715	Dirksland	177.751	
Bergen NH	557.729	570.322	Doesburg	264.720	271.862
Bergen op Zoom	1.460.768	1.520.632	Doetinchem	1.173.111	1.228.729
Berkelland	875.141	902.961	Dongen	515.461	540.571
Bernheze	607.779	629.721	Dongeradeel	503.855	527.005
Bernisse	221.478	230.805	Dordrecht	2.868.527	2.960.856
Best	615.085	634.454	Drechterland	385.962	400.477
Beuningen	528.402	540.158	Drimmelen	488.040	507.231
Beverwijk	883.817	924.349	Dronten	894.519	933.310
Binnenmaas	540.081	557.819	Druiven	392.365	407.207
Bladel	378.877	391.552	Duiven	568.707	584.546
Blaricum	174.849	181.594	Echt-Susteren	560.860	575.593
Bloemendaal	453.668	471.450	Edam-Volendam	589.057	618.077
Boarnsterhim	410.253	425.296	Ede	2.403.078	2.523.636
Bodegraven-Reeuwijk	699.135	725.678	Eemnes	192.055	198.625
Boekel	205.365	214.677	Eemmond	333.921	343.688
Borger-Odoorn	487.631	503.345	Eersel	336.543	347.069
Borne	438.554	466.425	Eijsden-Margraten	448.723	463.913
Borsele	472.882	491.514	Eindhoven	4.663.427	4.866.152

Decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin					
Gemeente	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Gemeente	Bedrag 2012	Bedrag 2013
Elburg	465.107	491.608	Hellendoorn	709.528	738.139
Emmen	2.201.182	2.290.717	Hellevoetsluis	807.847	844.775
Enkhuizen	389.005	402.002	Helmond	2.102.056	2.190.950
Enschede	3.479.205	3.630.029	Hendrik-Ido-Ambacht	629.375	669.273
Epe	632.603	656.372	Hengelo O	1.815.242	1.884.782
Ermelo	508.061	526.833	Het Bildt	232.271	236.279
Etten-Leur	883.199	928.381	Heumen	339.715	352.072
Ferwerderadiel	187.653	197.763	Heusden	888.680	924.097
Franekeradeel	428.765	449.013	Hillegom	412.735	433.831
Gaasterlan-Sleat	195.241	206.508	Hilvarenbeek	291.437	302.152
Geertruidenberg	415.987	435.057	Hilversum	1.867.143	1.965.667
Geldermalsen	561.971	580.922	Hof van Twente	687.262	701.679
Geldrop-Mierlo	788.524	820.035	Hollands Kroon	968.479	1.001.931
Gemert-Bakel	566.967	591.663	Hoogeveen	1.154.831	1.200.252
Gennep	334.613	350.256	Hoogezand-Sappemeer	791.062	812.997
Giessenlanden	293.416	304.208	Hoorn	1.687.582	1.750.434
Gilze en Rijen	530.184	561.150	Horst aan de Maas	814.919	840.696
Goedereede	217.373		Houten	1.129.184	1.172.649
Goeree-Overflakkee		976.393	Huizen	895.437	921.673
Goes	736.713	761.194	Hulst	504.531	520.519
Goirle	449.487	472.378	IJsselstein	836.134	871.225
Gorinchem	827.899	863.771	Kaag en Braassem	498.686	515.914
Gouda	1.722.944	1.779.845	Kampen	1.134.740	1.196.111
Graafstroom	226.221		Kapelle	261.290	276.472
Graft-De Rijp	131.596	135.909	Katwijk	1.334.700	1.404.752
Grave	250.053	255.945	Kerkrade	858.394	889.474
Groesbeek	344.235	359.398	Koggenland	458.445	478.961
Groningen	3.578.512	3.734.396	Kollumerland en Nwkrui	262.688	273.406
Grootegast	266.764	277.705	Korendijk	210.744	219.301
Gulpen-Wittem	235.728	239.120	Krimpen aan den IJssel	604.538	636.083
Haaksbergen	495.285	506.724	Laarbeek	421.183	439.267
Haaren	258.237	267.968	Landerd	296.950	312.769
Haarlem	3.397.736	3.569.482	Landgraaf	690.225	711.755
Haarlemmerliede Spaarnw	114.112	117.993	Landsmeer	204.828	219.397
Haarlemmermeer	3.370.486	3.500.864	Langedijk	578.821	595.800
Halderberge	566.140	585.909	Lansingerland	1.313.707	1.419.617
Hardenberg	1.248.763	1.299.941	Laren	211.833	211.871
Harderwijk	1.040.405	1.096.663	Leek	404.812	426.021
Hardinxveld-Giessendam	374.353	390.766	Leerdam	490.080	509.287
Haren	361.521	378.196	Leeuwarden	1.975.576	2.074.919
Harenkarspel	346.262		Leeuwarderadeel	207.915	214.586
Harlingen	338.523	351.226	Leiden	2.405.664	2.494.217
Hatter	235.752	245.533	Leiderdorp	578.840	601.227
Heemskerk	817.879	846.934	Leidschendam-Voorburg	1.507.820	1.567.770
Heemstede	540.064	565.104	Lelystad	1.966.332	2.055.351
Heerde	340.821	358.161	Lemsterland	284.224	297.016
Heerenveen	900.387	937.019	Leudal	661.325	680.887
Heerhugowaard	1.205.479	1.274.539	Leusden	590.542	610.497
Heerlen	1.797.466	1.837.570	Liesveld	214.883	
Heeze-Leende	286.302	294.470	Lingewaal	221.592	230.038
Heiloo	439.174	454.946	Lingewaard	938.743	982.025

Decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin					
Gemeente	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Gemeente	Bedrag 2012	Bedrag 2013
Lisse	443.125	458.316	Oldambt	756.369	778.561
Littenseradiel	234.770	241.393	Oldebroek	458.600	478.121
Lochem	622.261	648.933	Oldenzaal	687.416	717.669
Loon op Zand	446.539	459.465	Olst-Wijhe	355.891	368.801
Lopik	308.155	319.346	Ommen	328.992	343.732
Loppersum	209.501	216.122	Onderbanken	145.708	148.945
Losser	438.433	458.619	Oost Gelre	612.367	629.838
Maasdonk	225.099	231.027	Oosterhout	1.143.423	1.169.507
Maasdriel	476.941	498.350	Oostflakkee	194.156	
Maasgouw	410.886	418.591	Ooststellingwerf	512.362	527.846
Maassluis	734.355	765.413	Oostzaan	188.231	194.613
Maastricht	2.098.716	2.164.884	Opmeer	236.020	244.202
Marum	221.545	225.637	Opsterland	622.301	647.199
Medemblik	897.648	930.332	Oss	1.817.865	1.889.041
Meerssen	342.069	353.509	Oud-Beijerland	494.664	511.183
Menameradiel	280.331	289.471	Oude IJsselstreek	825.792	847.543
Menterwolde	242.486	252.264	Ouder-Amstel	288.094	303.123
Meppel	707.691	743.028	Ouderkerk	165.802	176.068
Middelburg	1.014.831	1.055.740	Oudewater	205.098	214.932
Middelharnis	350.588		Overbetuwe	1.005.481	1.050.431
Midden Drenthe	650.194	671.571	Papendrecht	684.685	715.666
Midden-Delfland	383.609	395.160	Peel en Maas	825.640	853.306
Mill en Sint Hubert	210.985	218.601	Pekela	259.305	267.447
Millingen aan de Rijn	115.785	120.223	Pijnacker-Nootdorp	1.244.875	1.304.058
Moerdijk	717.610	748.466	Purmerend	1.806.493	1.870.395
Molenwaard		698.539	Putten	495.143	516.979
Montferland	672.783	694.248	Raalte	731.872	750.917
Montfoort U	299.439	312.770	Reimerswaal	495.650	521.066
Mook en Middelaar	148.840	152.383	Renkum	599.575	623.758
Muiden	140.621	142.150	Renswoude	107.518	113.801
Naarden	395.557	419.688	Reusel-De Mierden	230.283	240.370
Neder-Betuwe	525.597	544.845	Rheden	860.047	895.025
Nederlek	268.148	281.893	Rhenen	404.365	423.023
Nederweert	308.861	318.928	Ridderkerk	867.850	910.668
Neerijnen	255.448	267.294	Rijnwaarden	216.520	224.474
Nieuwegein	1.314.258	1.366.585	Rijnwoude	370.423	384.744
Nieuwkoop	537.799	554.213	Rijsen-Holten	846.928	885.381
Nieuw-Lekkerland	225.774		Rijswijk	948.975	1.003.215
Nijkerk	868.653	914.982	Roerdalen	362.932	376.079
Nijmegen	3.384.161	3.523.074	Roermond	1.205.163	1.264.638
Noord-Beveland	133.973	139.378	Roosendaal	1.695.020	1.752.668
Noordenveld	598.051	620.417	Rotterdam	17.727.708	18.324.584
Noordoostpolder	1.054.002	1.094.251	Rozendaal	28.519	30.662
Noordwijk	479.296	499.526	Rucphen	369.266	380.329
Noordwijkerhout	307.612	322.477	Schagen	368.697	971.484
Nuenen c.a.	424.017	435.334	Schermer	110.347	114.933
Nunspeet	560.458	585.385	Scherpenzeel	205.438	216.729
Nuth	268.179	276.615	Schiedam	1.981.321	2.056.783
Oegstgeest	481.691	504.471	Schiermonnikoog	17.041	17.822
Oirschot	342.629	356.526	Schijndel	452.335	472.418
Oisterwijk	509.679	523.797	Schinnen	234.184	239.478

Decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin					
Gemeente	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Gemeente	Bedrag 2012	Bedrag 2013
Schoonhoven	258.058	273.171	Veere	411.816	427.561
Schouwen-Duiveland	624.904	643.014	Veghel	805.187	835.134
's-Gravenhage	14.104.999	14.698.412	Veldhoven	832.702	873.735
's-Hertogenbosch	3.045.230	3.191.075	Velsen	1.422.464	1.470.553
Simpelveld	187.624	195.162	Venlo	2.123.942	2.198.185
Sint-Anthonis	232.075	235.373	Venray	905.336	942.248
Sint-Michielsgestel	557.251	580.738	Vianen	428.815	448.408
Sint-Oedenrode	349.055	363.047	Vlaardingen	1.666.246	1.734.286
Sittard-Geleen	1.824.347	1.873.915	Vlagtwedde	307.361	309.627
Skarsterlan	565.665	588.617	Vlieland	21.317	21.357
Sliedrecht	510.751	540.554	Vlissingen	929.126	962.030
Slochteren	314.839	333.471	Vlist	192.711	200.518
Sluis	409.171	424.742	Voerendaal	222.908	228.952
Smallingerland	1.182.791	1.230.719	Voorschoten	518.431	545.948
Soest	1.007.197	1.043.803	Voorst	436.025	459.529
Someren	346.997	357.221	Vught	537.012	548.079
Son en Breugel	326.049	344.495	Waalre	331.488	352.199
Spijkensisse	1.618.506	1.687.533	Waalwijk	943.660	978.822
Stadskanaal	658.914	680.046	Waddinxveen	536.806	548.537
Staphorst	389.998	405.758	Wageningen	637.713	666.040
Stede Broec	450.999	462.734	Wassenaar	536.305	555.424
Steenbergen	434.806	451.815	Waterland	323.647	337.152
Steenwijkerland	878.113	910.441	Weert	986.621	1.014.527
Stein	454.869	466.024	Weesp	391.610	415.448
Stichtse Vecht	1.332.025	1.391.102	Werkendam	534.067	554.986
Strijen	167.120	170.312	West Maas en Waal	348.625	363.137
Sudwest Fryslan	1.747.615	1.813.689	Westerveld	341.923	352.151
Ten Boer	160.838	170.738	Westervoort	327.395	338.991
Terneuzen	1.096.827	1.137.495	Westland	2.086.828	2.177.086
Terschelling	82.720	87.459	Weststellingwerf	509.151	522.745
Texel	265.564	275.243	Westvoorne	245.023	256.534
Teylingen	758.189	795.405	Wierden	478.802	496.326
Tholen	554.911	581.367	Wijchen	853.649	893.433
Tiel	1.019.595	1.058.821	Wijdemeren	456.586	470.295
Tilburg	4.624.292	4.825.889	Wijk bij Duurstede	481.985	499.860
Tubbergen	447.536	463.358	Winsum	302.287	311.238
Twenterand	717.788	755.082	Winterswijk	590.889	615.562
Tynaarlo	637.674	673.005	Woensdrecht	399.340	409.819
Tytsjerksteradiel	651.323	672.891	Woerden	1.098.959	1.154.989
Ubbergen	176.108	183.893	Wormerland	326.322	334.775
Uden	866.732	901.640	Woudenberg	261.247	277.915
Uitgeest	271.884	289.429	Woudrichem	285.983	299.053
Uithoorn	634.607	665.800	Zaanstad	3.642.347	3.814.838
Urk	546.015	576.741	Zaltbommel	606.711	637.023
Utrecht	7.366.398	7.809.500	Zandvoort	310.637	321.697
Utrechtse Heuvelrug	971.928	1.004.801	Zederik	277.016	288.089
Vaals	165.941	169.669	Zeevang	126.502	127.968
Valkenburg aan de Geul	285.051	288.919	Zeewolde	522.339	542.155
Valkenswaard	563.010	582.082	Zeist	1.384.889	1.454.161
Veendam	589.792	616.732	Zevenaar	630.718	653.552
Veenendaal	1.491.455	1.554.226	Zijpe	226.176	

Decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin		
Gemeente	Bedrag 2012	Bedrag 2013
Zoetermeer	2.992.371	3.120.119
Zoeterwoude	157.768	160.431
Zuidhorn	412.697	429.224
Zuidplas	876.663	911.888
Zundert	382.298	398.748
Zutphen	1.069.680	1.097.035
Zwartewaterland	505.554	533.383
Zwijndrecht	967.083	1.009.780
Zwolle	2.678.092	2.816.275
Totaal	368.137.000	383.137.000

9.6 Bijlage 6 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang				
Gemeente	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Bedrag 2014
Alkmaar	2.833.948	2.687.283	2.661.863	2.803.348
Almelo	2.461.168	2.285.230	2.446.662	2.453.941
Almere	5.118.614	5.329.420	5.638.018	5.679.565
Amersfoort	4.390.096	4.275.726	4.482.151	4.513.099
Amsterdam	40.402.586	42.086.717	43.023.334	44.334.403
Apeldoorn	5.774.620	4.987.210	3.686.388	3.511.670
Arnhem	7.667.232	7.077.682	6.828.047	6.413.322
Assen	3.798.289	3.702.295	3.787.060	3.757.734
Bergen op Zoom	2.424.783	2.360.901	2.499.534	2.506.606
Breda	5.912.931	5.458.178	5.041.473	4.985.794
Delft	2.584.141	2.371.929	2.365.612	2.269.956
Den Helder	1.447.446	1.480.081	1.587.093	1.564.754
Deventer	3.017.680	2.754.429	2.807.358	2.823.781
Doetinchem	2.948.012	2.780.233	2.989.330	2.999.772
Dordrecht	6.058.427	5.051.577	5.043.824	4.845.386
Ede	2.167.209	1.966.322	1.838.654	1.711.725
Eindhoven	12.206.034	11.985.951	10.602.551	10.790.729
Emmen	2.342.216	2.243.631	2.265.708	2.186.375
Enschede	7.054.892	6.550.622	6.735.174	6.710.593
Gouda	1.843.737	1.707.977	1.721.651	1.614.442
Groningen	13.131.422	13.131.812	13.188.269	13.413.277
Haarlem	6.587.177	6.458.752	6.763.104	6.481.725
Heerlen	6.205.529	5.575.074	5.615.621	5.242.546
Helmond	2.904.250	2.322.152	2.344.805	2.277.244
Hilversum	2.603.113	2.317.795	2.196.551	2.026.255
Hoorn	1.952.873	1.794.845	1.941.323	1.934.984
Leeuwarden	13.226.453	12.789.898	12.497.399	12.147.398
Leiden	5.306.248	5.154.822	5.207.228	5.121.915
Maastricht	6.988.957	6.466.987	5.737.238	5.768.470
Nijmegen	7.973.300	7.640.791	7.749.914	7.686.885
Oss	3.201.235	3.413.227	3.601.150	3.683.866
Purmerend	1.223.032	1.161.153	1.255.807	1.240.236
Rotterdam	36.875.904	36.923.524	35.932.402	36.015.685
's-Gravenhage	20.372.663	20.565.937	21.564.387	22.131.681
's-Hertogenbosch	4.323.504	3.738.522	3.877.681	3.791.945
Spijkenisse	2.607.581	2.322.515	2.241.014	2.063.141
Tilburg	7.851.785	7.357.402	6.929.013	6.969.946
Utrecht	17.005.596	17.278.713	17.849.352	18.284.920
Venlo	6.675.422	6.429.558	6.825.571	6.902.281
Vlaardingen	2.051.044	1.854.567	1.975.860	1.945.268
Vlissingen	5.900.636	5.152.980	4.370.520	4.092.845
Zaanstad	2.124.112	2.081.129	2.221.805	2.210.613
Zwolle	7.682.220	7.452.565	7.590.500	7.617.880
Totaal	307.228.114	298.528.114	297.528.000	297.528.000

9.7 Bijlage 7 Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang

Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang		
Gemeente	Bedrag 2013	Bedrag 2014
Alkmaar	2.081.818	2.143.818
Almere	1.995.488	1.995.488
Amersfoort	1.913.217	1.913.217
Amsterdam	8.636.116	8.636.116
Apeldoorn	2.519.173	2.519.173
Arnhem	5.772.212	5.772.212
Breda	6.405.661	6.405.661
Delft	1.868.581	1.868.581
Den Helder	1.038.174	1.038.174
Dordrecht	1.977.746	1.977.746
Ede	1.406.017	1.406.017
Eindhoven	2.842.738	2.842.738
Emmen	2.250.464	2.250.464
Enschede	3.254.767	3.254.767
Gouda	2.194.653	2.194.653
Groningen	3.989.620	3.989.620
Haarlem	2.804.457	2.742.457
Heerlen	1.428.518	1.428.518
Helmond	1.118.331	1.118.331
Hilversum	1.285.315	1.285.315
Leeuwarden	4.449.555	4.449.555
Leiden	4.316.835	4.316.835
Maastricht	2.677.986	2.677.986
Nijmegen	2.507.622	2.507.622
Rotterdam	6.130.321	6.130.321
's-Gravenhage	5.499.457	5.499.457
's-Hertogenbosch	3.341.643	3.341.643
Spijkenisse	1.386.682	1.386.682
Tilburg	5.164.612	5.164.612
Utrecht	5.422.421	5.422.421
Venlo	2.367.959	2.367.959
Vlaardingen	1.074.204	1.074.204
Vlissingen	1.840.193	1.840.193
Zaanstad	1.587.965	1.587.965
Zwolle	3.408.480	3.408.480
Totaal	107.959.001	107.959.001

9.8 Bijlage 8 Decentralisatie-uitkering Jeugdwerkloosheid

Decentralisatie-uitkering Jeugdwerkloosheid		
Gemeente	Aantal jongeren	Bedrag 2013
Alkmaar	1.791	702.500
Almere	2.095	822.000
Amersfoort	865	339.000
Amsterdam	3.018	1.184.000
Apeldoorn	2.076	814.500
Arnhem	1.482	581.500
Breda	1.931	757.500
Doetinchem	963	377.500
Dordrecht	693	271.500
Ede	786	308.500
Eindhoven	1.734	680.000
Emmen	1.508	591.500
Enschede	2.807	1.101.500
Goes	1.055	414.000
Gorinchem	390	153.000
Gouda	732	287.000
Groningen	4.177	1.638.500
Haarlem	1.116	438.000
Heerlen	2.651	1.040.000
Helmond	961	377.000
Hilversum	551	216.000
Leeuwarden	3.204	1.257.000
Leiden	1.150	451.000
Nijmegen	1.811	710.500
Roermond	610	239.500
Rotterdam	7.112	2.790.000
's-Gravenhage	3.393	1.331.000
's-Hertogenbosch	1.958	768.000
Tiel	737	289.000
Tilburg	1.889	741.000
Utrecht	2.045	802.500
Venlo	1.056	414.500
Zaanstad	1.081	424.000
Zoetermeer	1.329	521.000
Zwolle	1.689	662.500
Totaal	62.446	24.496.500

9.9 Bijlage 9 Decentralisatie-uitkering Werkgeversdiensten

Decentralisatie-uitkering Werkgeversdiensten (€ 130.000 per gemeente in 2013)	
Gemeente	Arbeidsmarktregio
Alkmaar	Noord Holland (noord)
Amersfoort	Utrecht oost
Amsterdam	Amsterdam (groot)
Apeldoorn	Stedenvierkant
Arnhem	Gelderland midden
Breda	Brabant (west)
Doetinchem	Achterhoek
Dordrecht	Drechtsteden
Dronten	Flevoland
Ede	Food Valley
Eindhoven	Brabant (zuid-oost)
Emmen	Drenthe
Enschede	Twente
Goes	Zeeland
Gorinchem	Gorinchem
Gouda	Holland (Midden)
Groningen	Groningen
Haarlem	Kennemerland (zuid)
Heerlen	Limburg Zuid
Helmond	Helmond – De Peel
Hilversum	Gooi- en vechtstreek
Leeuwarden	Friesland
Leiden	Holland (Rijnland)
Nijmegen	Gelderland zuid
Roermond	Limburg Midden
Rotterdam	Rijnmond
's-Gravenhage	Haaglanden
's-Hertogenbosch	Brabant (noord-oost)
Tiel	Rivierenland
Tilburg	Brabant (midden)
Utrecht	Utrecht Midden
Venlo	Limburg Noord
Zaanstad	Zaanstreek / Waterland
Zoetermeer	Zuid Holland Centraal
Zwolle	IJsselvechtstreek

9.10 Bijlage 10 Suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers

Suppletie-uitkering OZB						
Gemeente	Bedrag 2014	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Aa en Hunze	-1.213	-1.011	-808	-606	-404	-202
Aalburg	15.886	13.238	10.590	7.943	5.295	2.648
Aalsmeer	85.595	71.329	57.064	42.798	28.532	14.266
Aalten	-137.364	-114.470	-91.576	-68.682	-45.788	-22.894
Achtkarspelen	173.434	144.528	115.622	86.717	57.811	28.906
Alblasserdam	43.755	36.463	29.170	21.878	14.585	7.293
Albrandswaard	50.496	42.080	33.664	25.248	16.832	8.416
Alkmaar	44.546	37.122	29.697	22.273	14.849	7.424
Almelo	393.174	327.645	262.116	196.587	131.058	65.529
Almere	782.577	652.147	521.718	391.288	260.859	130.429
Alphen aan den Rijn	130.271	108.560	86.848	65.136	43.424	21.712
Alphen-Chaam	-10.800	-9.000	-7.200	-5.400	-3.600	-1.800
Ameland	-30.853	-25.711	-20.569	-15.426	-10.284	-5.142
Amersfoort	1.323.497	1.102.914	882.331	661.748	441.166	220.583
Amstelveen	-76.584	-63.820	-51.056	-38.292	-25.528	-12.764
Amsterdam	-3.817.962	-3.181.635	-2.545.308	-1.908.981	-1.272.654	-636.327
Apeldoorn	856.105	713.421	570.737	428.053	285.368	142.684
Appingedam	136.235	113.530	90.824	68.118	45.412	22.706
Arnhem	2.354.504	1.962.087	1.569.669	1.177.252	784.835	392.417
Assen	175.463	146.219	116.975	87.731	58.488	29.244
Asten	-65.931	-54.943	-43.954	-32.966	-21.977	-10.989
Baarle-Nassau	838	698	558	419	279	140
Baarn	-160.939	-134.116	-107.293	-80.469	-53.646	-26.823
Barendrecht	128.233	106.861	85.489	64.117	42.744	21.372
Barneveld	-187.399	-156.165	-124.932	-93.699	-62.466	-31.233
Bedum	25.258	21.049	16.839	12.629	8.419	4.210
Beek	93.365	77.804	62.243	46.682	31.122	15.561
Beemster	-1.788	-1.490	-1.192	-894	-596	-298
Beesel	-49.777	-41.481	-33.185	-24.889	-16.592	-8.296
Bellingw edde	32.691	27.243	21.794	16.346	10.897	5.449
Bergambacht	44.748	37.290	29.832	22.374	14.916	7.458
Bergeijk	-87.041	-72.534	-58.027	-43.520	-29.014	-14.507
Bergen L	-33.616	-28.013	-22.410	-16.808	-11.205	-5.603
Bergen NH	-91.474	-76.228	-60.982	-45.737	-30.491	-15.246
Bergen op Zoom	13.753	11.461	9.169	6.877	4.584	2.292
Berkelland	25.788	21.490	17.192	12.894	8.596	4.298
Bernheze	-3.549	-2.957	-2.366	-1.774	-1.183	-591
Bernisse	28.616	23.847	19.078	14.308	9.539	4.769
Best	-164.702	-137.252	-109.802	-82.351	-54.901	-27.450
Beuningen	15.271	12.726	10.181	7.635	5.090	2.545
Beverwijk	24.215	20.179	16.143	12.107	8.072	4.036

Suppletie-uitkering OZB						
Gemeente	Bedrag 2014	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Binnenmaas	-6.782	-5.652	-4.521	-3.391	-2.261	-1.130
Bladel	-24.150	-20.125	-16.100	-12.075	-8.050	-4.025
Blaricum	163.966	136.638	109.311	81.983	54.655	27.328
Bloemendaal	292.971	244.143	195.314	146.486	97.657	48.829
Boarnsterhim	45.961	38.301	30.641	22.981	15.320	7.660
Bodegraven-Reeuwijk	63.433	52.861	42.289	31.717	21.144	10.572
Boekel	-18.964	-15.803	-12.642	-9.482	-6.321	-3.161
Borger-Odoorn	195.323	162.769	130.215	97.662	65.108	32.554
Borne	46.602	38.835	31.068	23.301	15.534	7.767
Borsele	143.174	119.312	95.449	71.587	47.725	23.862
Boskoop	106.201	88.500	70.800	53.100	35.400	17.700
Boxmeer	49.795	41.496	33.197	24.898	16.598	8.299
Boxtel	-42.421	-35.351	-28.281	-21.211	-14.140	-7.070
Breda	-134.804	-112.337	-89.870	-67.402	-44.935	-22.467
Brielle	2.063	1.720	1.376	1.032	688	344
Bronckhorst	-227.283	-189.402	-151.522	-113.641	-75.761	-37.880
Brummen	-45.441	-37.867	-30.294	-22.720	-15.147	-7.573
Brunssum	69.339	57.783	46.226	34.670	23.113	11.557
Bunnik	216.879	180.733	144.586	108.440	72.293	36.147
Bunschoten	-104.095	-86.746	-69.397	-52.047	-34.698	-17.349
Buren	-67.213	-56.011	-44.808	-33.606	-22.404	-11.202
Bussum	-457.484	-381.236	-304.989	-228.742	-152.495	-76.247
Capelle aan den IJssel	144.130	120.108	96.086	72.065	48.043	24.022
Castricum	252.782	210.652	168.521	126.391	84.261	42.130
Coevorden	224.764	187.303	149.843	112.382	74.921	37.461
Cranendonck	34.383	28.653	22.922	17.192	11.461	5.731
Cromstrijen	31.194	25.995	20.796	15.597	10.398	5.199
Cuijk	-87.664	-73.053	-58.443	-43.832	-29.221	-14.611
Culemborg	227.949	189.958	151.966	113.975	75.983	37.992
Dalfsen	-153.256	-127.713	-102.170	-76.628	-51.085	-25.543
Dantumadiel	21.351	17.792	14.234	10.675	7.117	3.558
De Bilt	11.913	9.927	7.942	5.956	3.971	1.985
De Marne	-1.101	-918	-734	-551	-367	-184
De Ronde Venen	-3.328	-2.773	-2.219	-1.664	-1.109	-555
De Wolden	59.147	49.289	39.431	29.573	19.716	9.858
Delft	555.789	463.157	370.526	277.894	185.263	92.631
Delfzijl	230.095	191.746	153.397	115.047	76.698	38.349
Den Helder	143.454	119.545	95.636	71.727	47.818	23.909
Deurne	-10.506	-8.755	-7.004	-5.253	-3.502	-1.751
Deventer	433.179	360.982	288.786	216.589	144.393	72.196
Diemen	-72.286	-60.238	-48.190	-36.143	-24.095	-12.048

Suppletie-uitkering OZB						
Gemeente	Bedrag 2014	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Dinkelland	134.407	112.006	89.605	67.203	44.802	22.401
Doesburg	37.998	31.665	25.332	18.999	12.666	6.333
Doetinchem	-58.046	-48.371	-38.697	-29.023	-19.349	-9.674
Dongen	-47.555	-39.629	-31.703	-23.778	-15.852	-7.926
Dongeradeel	3.884	3.237	2.590	1.942	1.295	647
Dordrecht	525.203	437.669	350.135	262.601	175.068	87.534
Drechterland	-74.364	-61.970	-49.576	-37.182	-24.788	-12.394
Drimmelen	-124.629	-103.857	-83.086	-62.314	-41.543	-20.771
Dronten	97.454	81.212	64.969	48.727	32.485	16.242
Druten	72.736	60.614	48.491	36.368	24.245	12.123
Duiven	-30.679	-25.566	-20.453	-15.339	-10.226	-5.113
Echt-Susteren	-83.965	-69.971	-55.977	-41.982	-27.988	-13.994
Edam-Volendam	-72.834	-60.695	-48.556	-36.417	-24.278	-12.139
Ede	585.109	487.591	390.073	292.555	195.036	97.518
Eemnes	-39.473	-32.894	-26.315	-19.736	-13.158	-6.579
Eemmond	240.856	200.713	160.570	120.428	80.285	40.143
Eersel	30.602	25.501	20.401	15.301	10.201	5.100
Eijsden-Margraten	-4.392	-3.660	-2.928	-2.196	-1.464	-732
Eindhoven	-219.693	-183.077	-146.462	-109.846	-73.231	-36.615
Elburg	-92.532	-77.110	-61.688	-46.266	-30.844	-15.422
Emmen	1.252.378	1.043.648	834.919	626.189	417.459	208.730
Enkhuizen	165.256	137.714	110.171	82.628	55.085	27.543
Enschede	1.693.112	1.410.927	1.128.742	846.556	564.371	282.185
Epe	-157.123	-130.936	-104.749	-78.561	-52.374	-26.187
Ermelo	-65.880	-54.900	-43.920	-32.940	-21.960	-10.980
Etten-Leur	-26.797	-22.331	-17.865	-13.399	-8.932	-4.466
Ferw erderadiel	46.569	38.808	31.046	23.285	15.523	7.762
Franekeradeel	85.792	71.493	57.195	42.896	28.597	14.299
Gaasterlan-Sleat	-924	-770	-616	-462	-308	-154
Geertruidenberg	-91.206	-76.005	-60.804	-45.603	-30.402	-15.201
Geldermalsen	-38.288	-31.907	-25.525	-19.144	-12.763	-6.381
Geldrop-Mierlo	-152.681	-127.234	-101.787	-76.340	-50.894	-25.447
Gemert-Bakel	-26.336	-21.946	-17.557	-13.168	-8.779	-4.389
Gennep	-64.849	-54.041	-43.233	-32.425	-21.616	-10.808
Giessenlanden	-100.111	-83.426	-66.741	-50.056	-33.370	-16.685
Gilze en Rijen	-71.674	-59.729	-47.783	-35.837	-23.891	-11.946
Goeree-Overflakkee	-84.128	-70.107	-56.085	-42.064	-28.043	-14.021
Goes	401.273	334.395	267.516	200.637	133.758	66.879
Goirle	-95.269	-79.391	-63.513	-47.635	-31.756	-15.878
Gorinchem	-71.192	-59.327	-47.462	-35.596	-23.731	-11.865
Gouda	513.099	427.583	342.066	256.550	171.033	85.517

Suppletie-uitkering OZB						
Gemeente	Bedrag 2014	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Graft-De Rijp	-10.783	-8.986	-7.189	-5.391	-3.594	-1.797
Grave	7.194	5.995	4.796	3.597	2.398	1.199
Groesbeek	-128.943	-107.453	-85.962	-64.472	-42.981	-21.491
Groningen	1.528.006	1.273.339	1.018.671	764.003	509.335	254.668
Grootegeest	46.361	38.634	30.907	23.180	15.454	7.727
Gulpen-Wittem	66.764	55.637	44.510	33.382	22.255	11.127
Haaksbergen	83.830	69.858	55.887	41.915	27.943	13.972
Haaren	52.710	43.925	35.140	26.355	17.570	8.785
Haarlem	17.885	14.904	11.923	8.942	5.962	2.981
Haarlemmerliede Spaarnw	9.843	8.202	6.562	4.921	3.281	1.640
Haarlemmermeer	905.468	754.556	603.645	452.734	301.823	150.911
Halderberge	-46.664	-38.887	-31.109	-23.332	-15.555	-7.777
Hardenberg	30.646	25.539	20.431	15.323	10.215	5.108
Harderw ijk	-72.486	-60.405	-48.324	-36.243	-24.162	-12.081
Hardinxveld-Giessendam	4.795	3.996	3.197	2.397	1.598	799
Haren	87.332	72.777	58.221	43.666	29.111	14.555
Harlingen	38.080	31.733	25.387	19.040	12.693	6.347
Hatterm	-869	-724	-579	-434	-290	-145
Heemskerk	-34.697	-28.915	-23.132	-17.349	-11.566	-5.783
Heemstede	-46.283	-38.569	-30.855	-23.141	-15.428	-7.714
Heerde	-133.097	-110.915	-88.732	-66.549	-44.366	-22.183
Heerenveen	183.362	152.802	122.242	91.681	61.121	30.560
Heerhugow aard	104.375	86.979	69.583	52.187	34.792	17.396
Heerlen	701.727	584.772	467.818	350.863	233.909	116.954
Heeze-Leende	-54.816	-45.680	-36.544	-27.408	-18.272	-9.136
Heiloo	-203.023	-169.186	-135.349	-101.511	-67.674	-33.837
Hellendoorn	53.046	44.205	35.364	26.523	17.682	8.841
Hellevoetsluis	-42.223	-35.186	-28.149	-21.111	-14.074	-7.037
Helmond	539.649	449.707	359.766	269.824	179.883	89.941
Hendrik-Ido-Ambacht	129.782	108.152	86.521	64.891	43.261	21.630
Hengelo O	409.857	341.547	273.238	204.928	136.619	68.309
Het Bildt	193.475	161.230	128.984	96.738	64.492	32.246
Heumen	-123.759	-103.132	-82.506	-61.879	-41.253	-20.626
Heusden	-308.313	-256.927	-205.542	-154.156	-102.771	-51.385
Hillegom	1.037	864	691	518	346	173
Hilvarenbeek	-30.176	-25.146	-20.117	-15.088	-10.059	-5.029
Hilversum	62.100	51.750	41.400	31.050	20.700	10.350
Hof van Tw ente	-25.123	-20.936	-16.749	-12.562	-8.374	-4.187
Hollands Kroon	52.410	43.675	34.940	26.205	17.470	8.735
Hoogeveen	260.698	217.248	173.799	130.349	86.899	43.450
Hoogezand-Sappemeer	213.937	178.281	142.624	106.968	71.312	35.656

Suppletie-uitkering OZB						
Gemeente	Bedrag 2014	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Hoorn	43.481	36.234	28.987	21.741	14.494	7.247
Horst aan de Maas	237.332	197.777	158.221	118.666	79.111	39.555
Houten	227.271	189.393	151.514	113.636	75.757	37.879
Huizen	-436.976	-364.146	-291.317	-218.488	-145.659	-72.829
Hulst	8.359	6.966	5.573	4.179	2.786	1.393
IJsselstein	-46.795	-38.996	-31.197	-23.398	-15.598	-7.799
Kaag en Braassem	-62.660	-52.217	-41.774	-31.330	-20.887	-10.443
Kampen	25.522	21.269	17.015	12.761	8.507	4.254
Kapelle	14.618	12.181	9.745	7.309	4.873	2.436
Katwijk	-79.500	-66.250	-53.000	-39.750	-26.500	-13.250
Kerkrade	538.029	448.357	358.686	269.014	179.343	89.671
Koggenland	-161.935	-134.946	-107.957	-80.967	-53.978	-26.989
Kollumerland en Nw kruis	-9.739	-8.116	-6.493	-4.870	-3.246	-1.623
Korendijk	-29.170	-24.309	-19.447	-14.585	-9.723	-4.862
Krimpen aan den IJssel	299.571	249.643	199.714	149.786	99.857	49.929
Laarbeek	-87.478	-72.898	-58.319	-43.739	-29.159	-14.580
Landerd	-74.073	-61.728	-49.382	-37.037	-24.691	-12.346
Landgraaf	274.258	228.548	182.839	137.129	91.419	45.710
Landsmeer	61.111	50.926	40.741	30.556	20.370	10.185
Langedijk	-70.027	-58.356	-46.685	-35.014	-23.342	-11.671
Lansingerland	117.115	97.596	78.077	58.558	39.038	19.519
Laren	-77.901	-64.918	-51.934	-38.951	-25.967	-12.984
Leek	82.621	68.851	55.081	41.310	27.540	13.770
Leerdam	80.207	66.839	53.472	40.104	26.736	13.368
Leeuwarden	1.418.655	1.182.212	945.770	709.327	472.885	236.442
Leeuwarderadeel	79.866	66.555	53.244	39.933	26.622	13.311
Leiden	3.454.784	2.878.986	2.303.189	1.727.392	1.151.595	575.797
Leiderdorp	58.325	48.604	38.883	29.162	19.442	9.721
Leidschendam-Voorburg	55.184	45.986	36.789	27.592	18.395	9.197
Lelystad	920.328	766.940	613.552	460.164	306.776	153.388
Lemsterland	18.094	15.078	12.063	9.047	6.031	3.016
Leudal	-118.903	-99.086	-79.269	-59.451	-39.634	-19.817
Leusden	-22.056	-18.380	-14.704	-11.028	-7.352	-3.676
Lingewaard	-39.487	-32.906	-26.325	-19.743	-13.162	-6.581
Lingewaard	-65.880	-54.900	-43.920	-32.940	-21.960	-10.980
Lisse	-70.368	-58.640	-46.912	-35.184	-23.456	-11.728
Littenseradiel	45.997	38.331	30.665	22.998	15.332	7.666
Lochem	-128.847	-107.372	-85.898	-64.423	-42.949	-21.474
Loon op Zand	-75.567	-62.973	-50.378	-37.784	-25.189	-12.595
Lopik	-24.879	-20.732	-16.586	-12.439	-8.293	-4.146
Loppersum	63.546	52.955	42.364	31.773	21.182	10.591

Suppletie-uitkering OZB						
Gemeente	Bedrag 2014	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Losser	24.896	20.746	16.597	12.448	8.299	4.149
Maasdonk	-51.113	-42.594	-34.075	-25.556	-17.038	-8.519
Maasdriel	-23.094	-19.245	-15.396	-11.547	-7.698	-3.849
Maasgouw	-57.634	-48.028	-38.423	-28.817	-19.211	-9.606
Maassluis	5.551	4.626	3.700	2.775	1.850	925
Maastricht	809.975	674.979	539.983	404.987	269.992	134.996
Marum	7.685	6.404	5.123	3.842	2.562	1.281
Medemblik	-103.804	-86.503	-69.202	-51.902	-34.601	-17.301
Meerssen	53.599	44.666	35.733	26.800	17.866	8.933
Menameradiel	30.784	25.654	20.523	15.392	10.261	5.131
Menterw olde	87.355	72.796	58.237	43.678	29.118	14.559
Meppel	-18.475	-15.396	-12.316	-9.237	-6.158	-3.079
Middelburg	111.039	92.532	74.026	55.519	37.013	18.506
Midden Drenthe	18.263	15.219	12.175	9.131	6.088	3.044
Midden-Delfland	30.774	25.645	20.516	15.387	10.258	5.129
Mill en Sint Hubert	-1.246	-1.038	-831	-623	-415	-208
Millingen aan de Rijn	11.605	9.671	7.737	5.803	3.868	1.934
Moerdijk	156.127	130.106	104.085	78.063	52.042	26.021
Molenwaard	-3.609	-3.007	-2.406	-1.804	-1.203	-601
Montferland	-182.274	-151.895	-121.516	-91.137	-60.758	-30.379
Montfoort U	28.537	23.781	19.025	14.269	9.512	4.756
Mook en Middelaar	20.269	16.891	13.513	10.134	6.756	3.378
Muiden	-5.093	-4.244	-3.396	-2.547	-1.698	-849
Naarden	-91.947	-76.622	-61.298	-45.973	-30.649	-15.324
Neder-Betuwe	109.447	91.206	72.965	54.724	36.482	18.241
Nederlek	32.004	26.670	21.336	16.002	10.668	5.334
Nederweert	79.047	65.873	52.698	39.524	26.349	13.175
Neerijnen	-11.851	-9.876	-7.901	-5.926	-3.950	-1.975
Nieuwegein	156.960	130.800	104.640	78.480	52.320	26.160
Nieuwkoop	109.891	91.576	73.260	54.945	36.630	18.315
Nijkerk	-96.872	-80.727	-64.581	-48.436	-32.291	-16.145
Nijmegen	2.595.343	2.162.786	1.730.229	1.297.672	865.114	432.557
Noord-Beveland	76.617	63.847	51.078	38.308	25.539	12.769
Noordenveld	-11.334	-9.445	-7.556	-5.667	-3.778	-1.889
Noordoostpolder	68.131	56.776	45.421	34.066	22.710	11.355
Noordwijk	50.919	42.432	33.946	25.459	16.973	8.486
Noordwijkerhout	-98.072	-81.726	-65.381	-49.036	-32.691	-16.345
Nuenen c.a.	139.151	115.959	92.767	69.575	46.384	23.192
Nunspeet	-155.438	-129.532	-103.626	-77.719	-51.813	-25.906
Nuth	27.738	23.115	18.492	13.869	9.246	4.623
Oegstgeest	-51.818	-43.182	-34.546	-25.909	-17.273	-8.636

Suppletie-uitkering OZB						
Gemeente	Bedrag 2014	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Oirschot	-69.189	-57.657	-46.126	-34.594	-23.063	-11.531
Oisterwijk	-130.223	-108.519	-86.815	-65.111	-43.408	-21.704
Oldambt	518.041	431.701	345.361	259.021	172.680	86.340
Oldebroek	-11.054	-9.212	-7.369	-5.527	-3.685	-1.842
Oldenzaal	131.214	109.345	87.476	65.607	43.738	21.869
Olst-Wijhe	115.611	96.343	77.074	57.806	38.537	19.269
Ommen	61.130	50.942	40.753	30.565	20.377	10.188
Onderbanken	49.210	41.008	32.807	24.605	16.403	8.202
Oost Gelre	-20.129	-16.774	-13.419	-10.064	-6.710	-3.355
Oosterhout	76.983	64.152	51.322	38.491	25.661	12.830
Ooststellingw erf	-56.878	-47.398	-37.919	-28.439	-18.959	-9.480
Oostzaan	14.932	12.444	9.955	7.466	4.977	2.489
Opmeer	-26.942	-22.452	-17.961	-13.471	-8.981	-4.490
Opsterland	63.668	53.057	42.445	31.834	21.223	10.611
Oss	-121.156	-100.963	-80.770	-60.578	-40.385	-20.193
Oud-Beijerland	169.357	141.131	112.904	84.678	56.452	28.226
Oude IJsselstreek	-127.724	-106.436	-85.149	-63.862	-42.575	-21.287
Ouder-Amstel	-36.314	-30.262	-24.209	-18.157	-12.105	-6.052
Ouderkerk	56.423	47.020	37.616	28.212	18.808	9.404
Oudewater	-77.153	-64.294	-51.435	-38.576	-25.718	-12.859
Overbetuwe	-172.200	-143.500	-114.800	-86.100	-57.400	-28.700
Papendrecht	-14.107	-11.756	-9.405	-7.053	-4.702	-2.351
Peel en Maas	8.934	7.445	5.956	4.467	2.978	1.489
Pekela	107.244	89.370	71.496	53.622	35.748	17.874
Pijnacker-Nootdorp	40.793	33.994	27.196	20.397	13.598	6.799
Purmerend	110.019	91.683	73.346	55.010	36.673	18.337
Putten	-133.559	-111.299	-89.039	-66.780	-44.520	-22.260
Raalte	4.865	4.054	3.243	2.432	1.622	811
Reimerswaal	27.682	23.068	18.455	13.841	9.227	4.614
Renkum	343.927	286.606	229.285	171.964	114.642	57.321
Renswoude	-23.547	-19.622	-15.698	-11.773	-7.849	-3.924
Reusel-De Mierden	7.365	6.137	4.910	3.682	2.455	1.227
Rheden	251.315	209.429	167.544	125.658	83.772	41.886
Rhenen	70.161	58.467	46.774	35.080	23.387	11.693
Ridderkerk	-7.274	-6.061	-4.849	-3.637	-2.425	-1.212
Rijnwaarden	-27.878	-23.232	-18.585	-13.939	-9.293	-4.646
Rijnwoude	100.940	84.116	67.293	50.470	33.647	16.823
Rijssen-Holtten	-30.557	-25.464	-20.371	-15.279	-10.186	-5.093
Rijswijk	77.136	64.280	51.424	38.568	25.712	12.856
Roerdalen	4.787	3.990	3.192	2.394	1.596	798
Roermond	196.767	163.973	131.178	98.384	65.589	32.795

Suppletie-uitkering OZB						
Gemeente	Bedrag 2014	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Roosendaal	-55.525	-46.271	-37.017	-27.763	-18.508	-9.254
Rotterdam	4.941.091	4.117.575	3.294.060	2.470.545	1.647.030	823.515
Rozendaal	-918	-765	-612	-459	-306	-153
Rucphen	-7.187	-5.989	-4.791	-3.593	-2.396	-1.198
Schagen	33.789	28.158	22.526	16.895	11.263	5.632
Schermer	21.162	17.635	14.108	10.581	7.054	3.527
Scherpenzeel	-10.819	-9.016	-7.212	-5.409	-3.606	-1.803
Schiedam	131.707	109.756	87.805	65.854	43.902	21.951
Schiermonnikoog	8.854	7.378	5.903	4.427	2.951	1.476
Schijndel	-143.124	-119.270	-95.416	-71.562	-47.708	-23.854
Schinnen	7.758	6.465	5.172	3.879	2.586	1.293
Schoonhoven	2.079	1.732	1.386	1.039	693	346
Schouw en-Duiveland	55.432	46.194	36.955	27.716	18.477	9.239
's-Gravenhage	985.480	821.233	656.986	492.740	328.493	164.247
's-Hertogenbosch	205.234	171.028	136.823	102.617	68.411	34.206
Simpelveld	81.834	68.195	54.556	40.917	27.278	13.639
Sint-Anthonis	28.888	24.073	19.259	14.444	9.629	4.815
Sint-Michielsgestel	-49.417	-41.180	-32.944	-24.708	-16.472	-8.236
Sint-Oedenrode	-28.967	-24.139	-19.312	-14.484	-9.656	-4.828
Sittard-Geleen	474.930	395.775	316.620	237.465	158.310	79.155
Skarsterlan	-57.533	-47.944	-38.355	-28.766	-19.178	-9.589
Sliedrecht	-50.687	-42.239	-33.791	-25.343	-16.896	-8.448
Slochteren	40.675	33.896	27.117	20.337	13.558	6.779
Sluis	-26.909	-22.424	-17.939	-13.455	-8.970	-4.485
Smallingerland	412.657	343.881	275.105	206.328	137.552	68.776
Soest	-202.454	-168.712	-134.969	-101.227	-67.485	-33.742
Someren	-60.967	-50.806	-40.645	-30.483	-20.322	-10.161
Son en Breugel	49.316	41.096	32.877	24.658	16.439	8.219
Spijkenisse	236.814	197.345	157.876	118.407	78.938	39.469
Stadskanaal	132.134	110.112	88.089	66.067	44.045	22.022
Staphorst	-99.701	-83.085	-66.468	-49.851	-33.234	-16.617
Stede Broec	9.632	8.027	6.421	4.816	3.211	1.605
Steenbergen	4.775	3.979	3.183	2.388	1.592	796
Steenw ikerland	70.494	58.745	46.996	35.247	23.498	11.749
Stein	87.926	73.272	58.617	43.963	29.309	14.654
Stichtse Vecht	-65.263	-54.386	-43.509	-32.631	-21.754	-10.877
Strijen	-20.753	-17.294	-13.836	-10.377	-6.918	-3.459
Sudw est Fryslan	218.664	182.220	145.776	109.332	72.888	36.444
Ten Boer	57.848	48.207	38.565	28.924	19.283	9.641
Terneuzen	231.222	192.685	154.148	115.611	77.074	38.537
Terschelling	-31.390	-26.159	-20.927	-15.695	-10.463	-5.232

Suppletie-uitkering OZB						
Gemeente	Bedrag 2014	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Texel	-187.405	-156.171	-124.937	-93.703	-62.468	-31.234
Teylingen	-144.304	-120.253	-96.203	-72.152	-48.101	-24.051
Tholen	-36.797	-30.664	-24.531	-18.399	-12.266	-6.133
Tiel	-46.863	-39.052	-31.242	-23.431	-15.621	-7.810
Tilburg	-177.165	-147.637	-118.110	-88.582	-59.055	-29.527
Tubbergen	45.124	37.603	30.082	22.562	15.041	7.521
Twenterand	51.343	42.786	34.228	25.671	17.114	8.557
Tynaarlo	-68.741	-57.284	-45.827	-34.371	-22.914	-11.457
Tytsjerksteradiel	229.724	191.437	153.150	114.862	76.575	38.287
Ubbergen	-3.258	-2.715	-2.172	-1.629	-1.086	-543
Uden	-26.710	-22.258	-17.806	-13.355	-8.903	-4.452
Utgeest	-28.777	-23.981	-19.185	-14.388	-9.592	-4.796
Uithoorn	-26.902	-22.418	-17.935	-13.451	-8.967	-4.484
Urk	55.423	46.186	36.949	27.711	18.474	9.237
Utrecht	1.827.762	1.523.135	1.218.508	913.881	609.254	304.627
Utrechtse Heuvelrug	-8.411	-7.009	-5.607	-4.206	-2.804	-1.402
Vaals	-30.539	-25.449	-20.360	-15.270	-10.180	-5.090
Valkenburg aan de Geul	122.478	102.065	81.652	61.239	40.826	20.413
Valkenswaard	-31.691	-26.409	-21.127	-15.845	-10.564	-5.282
Veendam	74.441	62.034	49.628	37.221	24.814	12.407
Veenendaal	-80.296	-66.913	-53.531	-40.148	-26.765	-13.383
Veere	-49.685	-41.404	-33.123	-24.843	-16.562	-8.281
Veghel	-114.327	-95.272	-76.218	-57.163	-38.109	-19.054
Veldhoven	-103.144	-85.953	-68.763	-51.572	-34.381	-17.191
Velsen	72.047	60.039	48.031	36.023	24.016	12.008
Venlo	910.970	759.142	607.314	455.485	303.657	151.828
Venray	137.227	114.356	91.485	68.614	45.742	22.871
Vianen	-153.065	-127.554	-102.043	-76.532	-51.022	-25.511
Vlaardingen	372.437	310.364	248.291	186.219	124.146	62.073
Vlagtwedde	-3.445	-2.871	-2.297	-1.723	-1.148	-574
Vlieland	8.569	7.141	5.713	4.285	2.856	1.428
Vlissingen	313.957	261.631	209.305	156.979	104.652	52.326
Vlist	34.826	29.021	23.217	17.413	11.609	5.804
Voerendaal	-15.590	-12.992	-10.393	-7.795	-5.197	-2.598
Voorschoten	72.451	60.376	48.301	36.226	24.150	12.075
Voorst	-162.630	-135.525	-108.420	-81.315	-54.210	-27.105
Vught	76.928	64.106	51.285	38.464	25.643	12.821
Waalre	-96.681	-80.567	-64.454	-48.340	-32.227	-16.113
Waalwijk	-97.789	-81.491	-65.193	-48.895	-32.596	-16.298
Waddinxveen	33.000	27.500	22.000	16.500	11.000	5.500
Wageningen	200.171	166.809	133.447	100.085	66.724	33.362

Suppletie-uitkering OZB						
Gemeente	Bedrag 2014	Bedrag 2015	Bedrag 2016	Bedrag 2017	Bedrag 2018	Bedrag 2019
Wassenaar	97.240	81.033	64.827	48.620	32.413	16.207
Waterland	-35.004	-29.170	-23.336	-17.502	-11.668	-5.834
Weert	-57.475	-47.896	-38.317	-28.737	-19.158	-9.579
Weesp	-39.486	-32.905	-26.324	-19.743	-13.162	-6.581
Werkendam	-41.476	-34.563	-27.651	-20.738	-13.825	-6.913
West Maas en Waal	12.415	10.346	8.277	6.208	4.138	2.069
Westerveld	-30.776	-25.647	-20.518	-15.388	-10.259	-5.129
Westervoort	17	14	11	8	6	3
Westland	8.978	7.482	5.985	4.489	2.993	1.496
Weststellingw erf	104.184	86.820	69.456	52.092	34.728	17.364
Westvoorne	-55.783	-46.485	-37.188	-27.891	-18.594	-9.297
Wierden	-40.911	-34.093	-27.274	-20.456	-13.637	-6.819
Wijchen	-28.345	-23.621	-18.897	-14.173	-9.448	-4.724
Wijdmeren	-28.575	-23.812	-19.050	-14.287	-9.525	-4.762
Wijk bij Duurstede	28.514	23.762	19.010	14.257	9.505	4.752
Winsum	115.663	96.386	77.108	57.831	38.554	19.277
Wintersw ijk	-32.811	-27.342	-21.874	-16.405	-10.937	-5.468
Woensdrecht	-30.603	-25.503	-20.402	-15.302	-10.201	-5.101
Woerden	132.983	110.819	88.655	66.492	44.328	22.164
Wormerland	43.267	36.055	28.844	21.633	14.422	7.211
Woudenberg	28.880	24.066	19.253	14.440	9.627	4.813
Woudrichem	-20.880	-17.400	-13.920	-10.440	-6.960	-3.480
Zaanstad	591.025	492.521	394.016	295.512	197.008	98.504
Zaltbommel	-10.279	-8.566	-6.853	-5.140	-3.426	-1.713
Zandvoort	5.747	4.789	3.831	2.873	1.916	958
Zederik	-32.923	-27.436	-21.949	-16.462	-10.974	-5.487
Zeevang	-4.466	-3.722	-2.978	-2.233	-1.489	-744
Zeew olde	115.178	95.982	76.785	57.589	38.393	19.196
Zeist	-202.912	-169.094	-135.275	-101.456	-67.637	-33.819
Zevenaar	-44.450	-37.041	-29.633	-22.225	-14.817	-7.408
Zoetermeer	1.546.253	1.288.544	1.030.835	773.127	515.418	257.709
Zoeterw oude	-6.748	-5.623	-4.499	-3.374	-2.249	-1.125
Zuidhorn	43.391	36.159	28.927	21.696	14.464	7.232
Zuidplas	100.615	83.845	67.076	50.307	33.538	16.769
Zundert	-89.235	-74.363	-59.490	-44.618	-29.745	-14.873
Zutphen	-108.472	-90.393	-72.314	-54.236	-36.157	-18.079
Zw artew aterland	32.701	27.251	21.801	16.351	10.900	5.450
Zw ijdrecht	150.310	125.258	100.206	75.155	50.103	25.052
Zw olle	675.244	562.703	450.163	337.622	225.081	112.541
Totaal	38.197.734	31.831.445	25.465.156	19.098.867	12.732.578	6.366.289

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BDF/Financieel en Informatiestelsel
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

© September 2013 | B-20389